

ผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานที่มีผลต่อความสามารถในการลงความเห็น
ข้อมูลของเด็กปฐมวัย โรงเรียนวัดพุ่มเรียง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

นางสาวจรรุวรรณ จันจินดา

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2562

The Effects of Storytelling Activities Management on Inferring Ability of
Preschool Children at Wat Phumriang School in Surat Thani Province

Miss Jaruwat Chanchinda

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Curriculum and Instruction

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2019

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีผลต่อความสามารถ
ในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย โรงเรียนวัดพุ่มเรียง
จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ชื่อและนามสกุล นางสาวจรรุวรรณ จันจินดา

แขนงวิชา หลักสูตรและการสอน

สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนิพรรณ จาติเสถียร

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2563

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

๒๒

ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนิพรรณ จาติเสถียร)

๗๗

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนีย์ ชาติไทย)

๗๒/๒

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อวิทยานิพนธ์ ผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานที่มีผลต่อความสามารถในการลงความเห็นข้อมูล

ของเด็กปฐมวัย โรงเรียนวัดพุมเรียง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผู้ศึกษา นางสาวจรรุวรรณ จันจินดา **รหัสนักศึกษา** 2562100434

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนิพรรณ จาติเสถียร **ปีการศึกษา** 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการทดลอง (2) เปรียบเทียบความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 3 อายุ 5-6 ปี จำนวน 23 คน โรงเรียนวัดพุมเรียง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ (1) แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน และ (2) แบบวัดความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) ความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัยหลังการทดลองสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง (2) เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานมีความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ การจัดกิจกรรมการเล่านิทาน ความสามารถในการลงความเห็นข้อมูล เด็กปฐมวัย

Independent study title: The Effects of Storytelling Activities Management on Inferring Ability of Preschool Children at Wat Phumriang School in Surat Thani Province

Author: Miss Jaruwan Chanchinda; **ID:** 2562100434;

Degree: Master of Education (Curriculum and Instruction);

Independent study advisor: Dr. Chanipun Chartisathian, Assistant Professor;

Academic year: 2019

Abstract

The purposes of this research were (1) to study the ability to infer of preschool children before and after the experiment (2) to compare the ability to infer before and after the storytelling activities.

The sample consisted of 23 preschool children aged 5-6 years in kindergarten year 3 in the second semester of the academic year 2019 at Wat Phumriang School in Surat Thani province, obtained by group randomization. The research instruments were (1) the storytelling activity plans and (2) the inferring ability of preschool children test. The statistics employed for data analysis were mean, standard deviation, and t-test.

Research findings showed that (1) the inferring ability of preschool children was higher after the experiment and (2) the inferring ability of the children after participated in the storytelling activities was significantly higher at .05 level, Than their experiment counterpart ability.

Keywords: Storytelling, Inferring ability, Preschool children

กิตติกรรมประกาศ

การทำการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนิพรรณ จาติเสถียร อาจารย์ที่ปรึกษา วิชาเอกปฐมวัยศึกษา สาขา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ได้ให้คำปรึกษาและแนะนำ ตลอดจนแก้ไข ข้อบกพร่องต่างๆมาโดยตลอด ทำให้การศึกษาค้นคว้าอิสระสำเร็จไปด้วยดีผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความ กรุณาของท่าน เป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณนางปรวีณ เลิศสุข ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2 จังหวัดสุราษฎร์ธานี นางสาวประกายกาจณัญ รอดทิม ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านคลองรอก และนางกาญจนา ทองนรินทร์ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดถ้ำสิงขร ได้ให้คำแนะนำตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณคณะผู้บริหารโรงเรียนวัดพุมเรียงที่ให้ความกรุณาในการทดลองใช้เครื่องมือ ในการวิจัย รวมทั้งคณะครูและบุคลากรโรงเรียนวัดพุมเรียงทุกท่าน และครอบครัวที่ให้กำลังใจเป็น แรงผลักดันในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

นอกจากนี้ขอขอบคุณคณาจารย์ในสาขาศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อนนักศึกษาปริญญาโท วิชาเอกปฐมวัยศึกษา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่กรุณาให้การ ช่วยเหลือจนการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้สำเร็จลุล่วงลงด้วยดี

จารุวรรณ จันจินดา

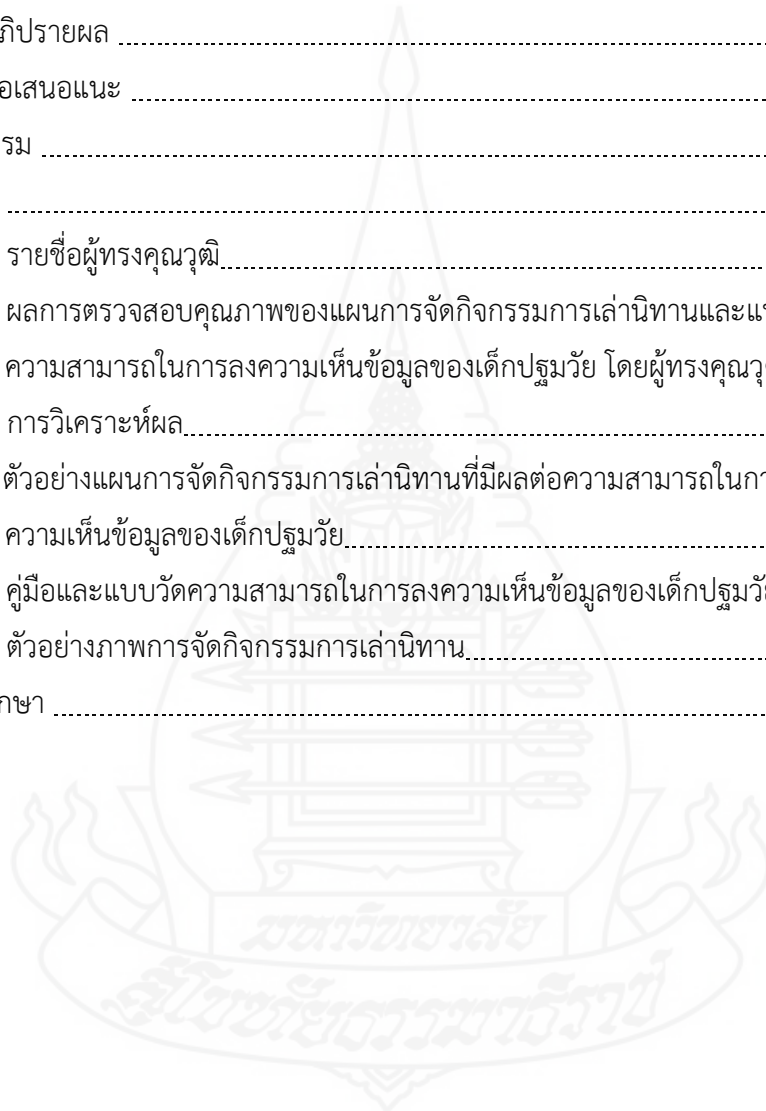
สิงหาคม 2563

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฌ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
สมมติฐานการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	6
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน	7
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการลงความเห็นข้อมูล	22
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	38
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	38
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	38
การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	39
การเก็บรวบรวมข้อมูล	42
การวิเคราะห์ข้อมูล	42
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
ตอนที่ 1 คะแนนความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย โรงเรียนวัดพุ่มเรียง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ก่อนและหลังการจัดกิจกรรม การเล่านิทาน	45
ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการลงความเห็นข้อมูล ของเด็กปฐมวัย โรงเรียนวัดพุ่มเรียง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ก่อนและหลัง การจัดกิจกรรมการเล่านิทาน	47

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	49
สรุปการวิจัย	49
อภิปรายผล	51
ข้อเสนอแนะ	54
บรรณานุกรม	55
ภาคผนวก	62
ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ.....	63
ข ผลการตรวจสอบคุณภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานและแบบวัด ความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย โดยผู้ทรงคุณวุฒิ.....	68
ค การวิเคราะห์ผล.....	73
ง ตัวอย่างแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานที่มีผลต่อความสามารถในการลง ความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย.....	78
จ คู่มือและแบบวัดความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย.....	86
ฉ ตัวอย่างภาพการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน.....	108
ประวัติผู้ศึกษา	111

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 รายการนิทานและสถานการณ์สำหรับการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย	40
ตารางที่ 4.1 คะแนนความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย โรงเรียนวัดพุ่มเรียง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เป็นรายบุคคล ...	45
ตารางที่ 4.2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการลงความเห็นข้อมูล ของเด็กปฐมวัย โรงเรียนวัดพุ่มเรียง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ก่อนและหลัง การจัดกิจกรรมการเล่านิทาน	47

ญ

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1 ความหมายการลงความเห็นข้อมูล	25
ภาพที่ 4.1 แสดงคะแนนความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย โรงเรียนวัดพุ่มเรียง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ก่อนและหลังการจัดกิจกรรม การเล่นิทาน แบบรายบุคคล	47

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การดำรงชีวิตและอยู่อาศัยบนโลกมีส่วนเกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์ มนุษย์ใช้กระบวนการวิทยาศาสตร์เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้และแก้ไขปัญหาต่างๆ (พรพรรณ ไททยานกูร, 2552, น.6) และในสังคมอนาคตวิทยาศาสตร์จะยังมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่ง เพราะจะเข้ามามีบทบาทในการดำรงชีวิตประจำวันของมนุษย์ และทำให้คนได้พัฒนาความคิด เช่น ความคิดที่เป็นเหตุเป็นผล คิดสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์ ฯลฯ รวมทั้งทำให้เกิดทักษะสำคัญในการค้นคว้าหาความรู้ มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ดังนั้นทุกคนจึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้รู้วิทยาศาสตร์ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจโลกธรรมชาติและเทคโนโลยีที่มนุษย์สร้างขึ้น สามารถนำความรู้ไปใช้อย่างมีเหตุผลสร้างสรรค์ มีคุณธรรม ความรู้ทางวิทยาศาสตร์จะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาเศรษฐกิจ ทำให้สามารถแข่งขันกับนานาชาติประเทศและดำเนินชีวิตร่วมกันในสังคมโลกได้อย่างมีความสุข (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2557, น.1)

ปัจจุบันพบว่า เด็กไทยมีปัญหาทางด้านวิทยาศาสตร์ ดังจะเห็นได้จากผลการประเมินความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์ของเด็กไทยในการประเมินระดับนานาชาติ (PISA) ซึ่งในปี 2018 พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยวิชาวิทยาศาสตร์เท่ากับ 426 คะแนน ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับ PISA 2015 วิชาวิทยาศาสตร์มีคะแนนเท่ากับ 430 คะแนนเพิ่มขึ้น 4 คะแนน ซึ่งในการทดสอบทางสถิติถือว่าด้านวิทยาศาสตร์ไม่มีการเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับรอบการประเมินที่ผ่านมา (สถาบันการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 2562, น.3) จะเห็นได้ว่าความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์ยังเป็นเรื่องที่ต้องพัฒนาให้แก่เด็กไทย ซึ่งการวางรากฐานทางวิทยาศาสตร์ควรเริ่มต้นตั้งแต่เด็กปฐมวัย เพราะเป็นช่วงเวลาที่สำคัญมากของสมองในการเรียนรู้และจดจำสูงสุด หากเด็กปฐมวัยได้รับการวางรากฐานที่ดี จะมีเจตคติและพื้นฐานที่ดีทางด้านวิทยาศาสตร์ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2557, น.6)

เด็กปฐมวัยเป็นเหมือนนักวิทยาศาสตร์ตัวน้อยที่มีความสงสัยใคร่รู้ มีคำถามเกี่ยวกับโลกธรรมชาติรอบตัวและเรียนรู้สิ่งที่อยู่รอบตัวผ่านประสบการณ์ต่างๆตลอดเวลา (อัญชลี ไสยวรรณ, 2553, น.26) ธรรมชาติของเด็กปฐมวัยมีความอยากรู้อยากเห็น ช่างสังเกต และคอยซักถามเกี่ยวกับสิ่งต่างๆที่พบเจอ (พรพรรณ ไททยานกูร, 2552, น.11) จะเห็นได้ว่า เด็กปฐมวัยสามารถเรียนรู้วิทยาศาสตร์ได้เพราะสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็กเป็นวิทยาศาสตร์ทั้งหมด (รัศมี แดงสุวรรณ, 2552, น.2)

สำหรับเด็กปฐมวัย การเรียนรู้วิทยาศาสตร์มุ่งให้เด็กเกิดความเข้าใจมากกว่าท่องจำความรู้ เป็นการเรียนรู้จากการให้คิดและมีเหตุผล เกิดจากการเข้าใจโมทัศน์ เชื่อมสานข้อมูลและสรุปเป็นข้อความรู้ได้ด้วยตนเอง การเรียนรู้วิทยาศาสตร์ในเด็กปฐมวัยต้องพัฒนาทักษะการคิดเพื่อนำไปสู่ข้อสรุปให้ได้ (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2551, น.167) เด็กปฐมวัยเป็นวัยที่มีความแตกต่างจากเด็กในวัยอื่น ซึ่ง Piaget (1952) ได้กล่าวว่า เด็กในวัยนี้เป็นวัยที่มีพัฒนาการทางสติปัญญาที่อยู่ในขั้นก่อนปฏิบัติการ ที่เด็กคิดเป็นรูปธรรม ยังคิดเป็นนามธรรมไม่ได้ เด็กคิดไม่ซับซ้อน สามารถคิดไว้ในใจก่อนที่จะกระทำได้ แต่ไม่สามารถคิดหาเหตุผลได้ดี เริ่มสามารถจะโยงความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์ 2 เหตุการณ์ได้ แต่เมื่อเด็กอายุ 4-7 ปี เด็กจะเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ รวมตัวดีขึ้น สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ โดยไม่คิดเตรียมล่วงหน้าไว้ก่อน รู้จักนำความรู้ในสิ่งหนึ่งไปอธิบายหรือแก้ปัญหาอื่นและสามารถนำเหตุผลต่างๆ ไปมาสรุปแก้ปัญหา ดังนั้นในการจัดประสบการณ์วิทยาศาสตร์ของเด็กปฐมวัย จึงควรให้เด็กได้เรียนรู้จากกิจกรรมที่หลากหลายและให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติ เช่น การสาธิต การเล่านิทาน การสนทนาและอภิปราย ฯลฯ (ชูลีพร สงวนศรี, 2550, น.20) รวมถึงการส่งเสริมทักษะพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ ด้วยเด็กปฐมวัยเป็นวัยที่เหมาะสมต่อการปูพื้นฐาน เพื่อปลูกฝังให้มีชีวิตที่ดีและมีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุลและเต็มศักยภาพ (พัชรีผลโยธิน, 2542, น.22)

การลงความเห็นข้อมูลเป็นหนึ่งในทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐาน 8 ประการ ที่เป็นความสามารถในการอธิบายหรือสรุปข้อมูลที่ได้จากการสังเกตข้อมูล การสังเกตข้อมูลชุดหนึ่งๆอาจลงความเห็นได้หลายอย่าง ซึ่งในแต่ละคนอาจลงความเห็นข้อมูลชุดเดียวกันต่างกัน เนื่องจากมีประสบการณ์และความรู้เดิมต่างกัน แต่ต้องเป็นไปอย่างสมเหตุสมผลกับข้อมูลที่ได้สังเกต (ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์ และธงชัย ชิวปรีชา, 2552ก, น.2-3) การลงความเห็นข้อมูลมีความสำคัญเพราะช่วยทำให้ได้ข้อมูลจากการสังเกต การวัด การทดลองมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น การมีทักษะการลงความเห็นข้อมูลนั้นทำให้บุคคลนำเหตุการณ์มาพิจารณาอย่างมีเหตุผลโดยที่ไม่ด่วนตัดสินใจ มีความรอบคอบมากขึ้น (วรรณทิพา รอดแรงคำและจิต นวนแก้ว, 2542; ทองพูน ฤกษ์จันทร์, 2551) ซึ่งความสามารถดังกล่าวนี้เป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องพัฒนาให้เกิดในเด็กปฐมวัย ดังจะเห็นว่า ในกรอบมาตรฐานการเรียนรู้และแนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้บูรณาการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และคณิตศาสตร์ในระดับปฐมวัยของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และคณิตศาสตร์ ว่าเด็กสามารถคาดคะเน ลงความคิดเห็น สร้างคำอธิบาย ให้เหตุผลและเชื่อมโยงได้อย่างเหมาะสมกับวัย เด็กสามารถอ้างอิงจากประสบการณ์เดิมและข้อมูลที่ได้จากการสังเกตตามศักยภาพของเด็ก (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2563, น.11)

กิจกรรมการเล่านิทานเป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถนำมาใช้เพื่อพัฒนาการลงความเห็นข้อมูลได้ ด้วยการเล่านิทานเป็นกิจกรรมที่เด็กชื่นชอบ เพราะมีความสนุกสนาน ทำให้เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมซึ่งส่งผลต่อความสนใจและความตั้งใจต่อการเรียนรู้ของเด็ก ดังที่ กุลยา ตันติผลาชีวะ (2551, น.219) กล่าวว่า ในการเล่านิทานครูสามารถใช้นิทานเป็นสื่อกระตุ้นให้การคิด สามารถสร้างสรรค์จินตนาการให้บรรเจิดในสมองเด็ก เช่นเดียวกับ สมศักดิ์ ปริบูรณ์ (2542, น.14) ได้กล่าวถึงการจัดกิจกรรมการเล่านิทานว่า ช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญาได้อย่างเป็นรูปธรรม เช่น เด็กต้องฝึกการจับใจความสำคัญของเรื่อง มีทักษะในการใช้ภาษาโดยใช้เรื่องเล่าเป็นต้นแบบ รู้จักการเรียบเรียงถ้อยคำในการโต้ตอบระหว่างครูกับเด็ก และช่วยขยายประสบการณ์ของเด็กให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม ปีการศึกษา 2554 ของโรงเรียนวัดพุ่มเรียง อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในการประเมินมาตรฐานด้านผู้เรียนมีข้อเสนอแนะไว้ว่า ครูผู้สอนควรส่งเสริมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมให้เด็กเรียนรู้ด้วยตนเอง ทำให้ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาเด็กปฐมวัยมีความสามารถในการลงความเห็นข้อมูล ซึ่งเป็นหนึ่งในทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานที่มีผลต่อความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการลงความเห็นข้อมูล ซึ่งจะเป็นแนวทางสำหรับครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย ในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะด้านการลงความเห็นข้อมูลให้กับเด็กปฐมวัยต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน

2.2 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน

3. สมมติฐานการวิจัย

เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานมีความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลหลังจากการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 ประชากร

ประชากรในการศึกษา คือเด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปี กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนวัดพุ่มเรียง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

4.2 กิจกรรมที่ใช้ในการทดลอง

กิจกรรมที่ใช้ในการทดลอง คือ กิจกรรมการเล่านิทาน

4.3 ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 เป็นเวลา 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 20-30 นาที รวมทั้งสิ้น 20 วัน

4.4 ตัวแปรที่ศึกษาประกอบด้วย

4.4.1 *ตัวแปรต้น* ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเล่านิทาน

4.4.2 *ตัวแปรตาม* ได้แก่ ความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 **การจัดกิจกรรมการเล่านิทาน** คือ การจัดกิจกรรมที่ครูเป็นผู้เล่าเรื่องราวของนิทาน โดยใช้ภาพประกอบการเล่าเรื่อง แล้วให้เด็กร่วมกันสังเกตและเก็บรายละเอียดของภาพและเนื้อหา ของนิทาน จากนั้นครูใช้คำถามกระตุ้นเพื่อให้เด็กนำรายละเอียดที่ได้จากการสังเกตภาพและการฟัง เนื้อหาของนิทานมาผนวกกับความรู้เดิม ที่นำไปสู่การลงความเห็นข้อมูลได้อย่างสมเหตุสมผล

5.2 **ความสามารถการลงความเห็นข้อมูล** คือ พฤติกรรมของเด็กปฐมวัยที่ได้ใช้ข้อมูล ที่ได้จากการสังเกตรูปภาพและการฟังเนื้อหา มาผนวกกับความรู้หรือประสบการณ์เดิม เพื่อในการ อธิบายและตีความเหตุการณ์

5.3 **เด็กปฐมวัย** หมายถึง เด็กอายุ 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ของโรงเรียน วัดพุ่มเรียง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2 จังหวัดสุราษฎร์ธานี

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ครูและผู้เกี่ยวข้องได้มีแนวทางในการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย

6.2 ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องเห็นคุณค่าของการพัฒนาความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานที่มีผลต่อความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัยโรงเรียนวัดพุ่มเรียง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและเสนอผลการค้นคว้าตามรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน
  - 1.1 ความหมายและความสำคัญของนิทาน
  - 1.2 ประเภทของนิทาน
  - 1.3 ความหมายและความสำคัญของการเล่านิทาน
  - 1.4 จุดประสงค์ของการเล่านิทาน
  - 1.5 รูปแบบของการเล่านิทาน
  - 1.6 การเลือกนิทานเพื่อการเล่าสำหรับเด็กปฐมวัย
  - 1.7 ทฤษฎีเกี่ยวข้องการจัดกิจกรรมการเล่านิทานสำหรับเด็กปฐมวัย
  - 1.8 หลักการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน
  - 1.9 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานสำหรับเด็กปฐมวัย
  - 1.10 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานสำหรับเด็กปฐมวัย
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการลงความเห็นข้อมูล
  - 2.1 ทักษะกระบวนการพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์
  - 2.2 ความหมายและความสำคัญการลงความเห็นข้อมูล
  - 2.3 ประเภทของการลงความเห็นข้อมูล
  - 2.4 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความสามารถในการลงความเห็นข้อมูล
  - 2.5 ประโยชน์ของการลงความเห็นข้อมูล
  - 2.6 พฤติกรรมความสามารถในการลงความเห็นข้อมูล
  - 2.7 การพัฒนาความสามารถในการลงความเห็นข้อมูล
  - 2.8 การวัดและประเมินความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย
  - 2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการลงความเห็นข้อมูล

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเล่านิทาน

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการเล่านิทานเพื่อศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเล่านิทาน เพื่อได้นำไปประกอบการจัดกิจกรรมให้แก่เด็กปฐมวัยได้อย่างเหมาะสม โดยผู้วิจัยได้ศึกษาตามหัวข้อ ดังนี้

1.1 ความหมายและความสำคัญของนิทาน

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความหมายของนิทานนั้น นักวิชาการได้ให้ความหมายและความสำคัญของนิทานไว้ดังนี้

นิทาน หมายถึงเรื่องบันเทิงคดีที่เป็นการผูกและแต่งเรื่องขึ้นที่มีการถ่ายทอดสืบต่อกันมานาน ส่วนใหญ่จะถ่ายทอดด้วยวิธีมุขปาฐะที่เป็นการใช้ลีลาและสำนวนการเล่าเรื่องด้วยวาจา บางเรื่องจึงไม่สามารถที่จะบอกได้ว่าใครเป็นเจ้าของเรื่องนั้นๆ แต่รู้ว่านิทานมีมาตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์และเป็นที่ยอมรับในหมู่ชนทุกชั้น (ระวีวรรณ รังสยาพันธ์, 2543, น.5) นิทานมีการพัฒนารูปแบบการนำเสนอที่คลี่คลายไปตามยุคสมัย โดยทั้งที่ผู้เล่าและผู้ฟังต่างมุ่งสนองความสุขทางจิตใจของคนให้เกิดความรู้สึกผ่อนคลาย ความสนุกสนาน ตลอดจนสอดแทรกแนวความคิด คติสอนใจ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต พร้อมกับการนำเสนอเนื้อหาที่สะท้อนอารมณ์และสนุกสนานด้วย มีกลุ่มเป้าหมายสำคัญ คือ เด็กและเยาวชน (สมศักดิ์ ปริบูรณ์, 2542;

เกริก ยूनพันธ์, 2543; บุผา เรื่องรอง, 2545; เจตน์ คชฤทธิ์, 2554) นิทานสำหรับเด็กปฐมวัยเป็นการผูกเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน มีการกำหนดโครงเรื่องตามจินตนาการให้มีความสนุกสนานเพลิดเพลิน นิทานสามารถสร้างจินตนาการและความฝัน ความคิด ความเข้าใจและการรับรู้ให้กับเด็ก รวมทั้งแฝงไว้ด้วยแนวคิดต่างๆ ทั้งทางด้านคุณธรรมและจริยธรรมเพื่อให้คติสอนใจกับเด็กและสามารถช่วยปรับพฤติกรรมของเด็กได้อย่างเหมาะสม

จึงจัดเป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพสำหรับการสร้างการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย (สิริมาภิญาญอนันตพงษ์, 2549; กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2551; พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2554)

นิทานมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับเด็กปฐมวัย เนื่องจากช่วยพัฒนาและเสริมสร้างพัฒนาการด้านต่างๆ เช่น ด้านภาษา ด้านความคิดและจินตนาการ ด้านคุณธรรมจริยธรรมรวมทั้งเป็นตัวช่วยสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ปลุกฝังให้เด็กรักการอ่าน ทำให้เกิดการรับรู้และเข้าใจเกี่ยวกับสังคม ขนบธรรมเนียมประเพณีและการปฏิบัติตัวในสังคม นอกจากนี้นิทานมีความสำคัญต่อครูโดยในฐานะเป็นเครื่องมือการสอนที่มีประสิทธิภาพในการชักจูงให้ผู้เรียนคล้อยตาม เป็นแรงกระตุ้นแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ในตัวเด็กให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และแสดงออกที่พึงปรารถนาของสังคม มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและบุคลิกภาพของเด็กโดยรวม อีกทั้งใช้เป็นสื่อสำคัญในการส่งเสริมทักษะทางภาษาทั้งด้านการฟัง การพูด เช่น เด็กจะได้ฝึกการฟังจากการที่เด็กมีความสนใจและตั้งใจฟัง เด็ก

สามารถจดจำชื่อลักษณะตัวละคร ได้รู้จักคำศัพท์ใหม่ๆ (สมศักดิ์ ปริบูรณ์, 2542; กรมวิชาการ, 2546)

สรุปได้ว่า นิทาน หมายถึง เรื่องเล่าที่สืบทอดกันมาตั้งแต่สมัยโบราณหรือเป็นเรื่องราวที่แต่งขึ้นมา โดยการผูกเรื่องหรือเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน มีการกำหนดโครงเรื่องตามจินตนาการ มีเนื้อหาสาระที่สะท้อนอารมณ์และสนุกสนาน ที่ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน รวมทั้งให้แง่คิดและคติที่เป็นประโยชน์ต่อการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน นิทานมีความสำคัญต่อเด็กปฐมวัย เพราะสามารถใช้เป็นสื่อที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ ของเด็ก ช่วยปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์และมีความสำคัญต่อครูในฐานะเป็นเครื่องมือการสอนที่มีประสิทธิภาพ

1.2 ประเภทของนิทาน

นิทานมีหลายประเภทด้วยกัน การแบ่งประเภทของนิทานนั้นแบ่งตามจุดประสงค์ของผู้อ่านที่ต้องการให้เกิดสิ่งใดสิ่งหนึ่ง มีนักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่านได้แบ่งประเภทของนิทานไว้ ตามรายละเอียดดังนี้

วรรณิ ศิริสุนทร (2539, น.13) ได้แบ่งนิทานสำหรับเด็กออกเป็น 5 ประเภทคือ

1. นิทานพื้นบ้าน (Folk tales) เป็นเรื่องที่เล่าสืบทอดกันมาเป็นเวลาช้านาน จนภายหลังมีการเขียนขึ้นตามเค้าเดิมบ้าง จดจำเรื่องราวมาเขียนขึ้นบ้าง ไม่ปรากฏว่าผู้แต่งดั้งเดิมเป็นใครมักจะกล่าวอ้างว่าเป็นของเก่าแล้วเอามาเล่าใหม่ นิทานพื้นบ้านแบ่งออกเป็นชนิดใหญ่ๆ ดังนี้

1.1 นิทานเกี่ยวกับสัตว์พูดได้ มีตัวละครเป็นสัตว์พูดจาโต้ตอบกัน บางครั้งสัตว์ก็พูดจาโต้ตอบกับคน

1.2 นิทานไม่รู้จบ เป็นนิทานเรื่องธรรมดาพื้นๆ แต่เนื้อเรื่องมีการกระทำต่อเนื่องกันไปเรื่อยๆ และซ้ำๆ กัน

1.3 นิทานตลกขบขัน เนื้อเรื่องส่วนใหญ่เป็นทำนองไร้สาระหรือโง่เขลาและแปลกประหลาด ขวนให้เห็นเป็นเรื่องตลกขบขัน บางครั้งก็เป็นการใช้ปฏิภาณไหวพริบ

1.4 นิทานอธิบายเหตุ ส่วนใหญ่นิทานพื้นบ้านชนิดนี้มีเนื้อเรื่องที่อธิบายหรือตอบคำถามของเด็กๆว่า “ทำไม” ส่วนใหญ่อธิบายเกี่ยวกับลักษณะของสัตว์หรือขนบธรรมเนียมประเพณีของผู้คนในชาติต่างๆ บางครั้งก็เกี่ยวกับธรรมชาติ

1.5 เทพนิยาย บางครั้งเรียกว่า นิทานเกี่ยวกับเวทมนต์คาถา ลักษณะของนิทานชนิดนี้ที่เห็นแต่ชัดคือ เรื่องมักยาว ซับซ้อน ตัวละครมักมีอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์สามารถบันดาลสิ่งที่ตั้งใจหรือสิ่งที่ชั่วร้ายได้ หรือมีผู้วิเศษสามารถทำสิ่งนั้นสิ่งนี้ได้อย่างที่คนธรรมดาไม่สามารถจะทำได้

2. นิทานสอนคติธรรม มีลักษณะเป็นนิทานสั้นๆ ตัวละครมีทั้งคนและสัตว์ สัตว์มีบทบาทเหมือนกัน มีแกนเรื่องแกนเดียว มีโครงเรื่องง่ายและสั้น และต้องให้บทเรียนที่สอนใจเป็นข้อสรุปที่ชัดเจน นิทานคติธรรมของต่างประเทศที่รู้จักกันดีได้แก่ นิทานอีสป

3. นิทานเทพปกรณัม เป็นเรื่องที่แสดงให้เห็นถึงเหตุการณ์และเรื่องราวในบรรพกาลเกี่ยวกับพื้นโลก ท้องฟ้า และพฤติกรรมต่างๆ ของมนุษย์ มีเทพเจ้าเป็นผู้ควบคุมปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ รูปลักษณะของเทพเจ้าเหมือนมนุษย์ทั่วไป แต่เป็นมนุษย์ที่เป็นอมตะ คือเป็นผู้ที่ไม่ตายและมีพลังอำนาจทางเวทมนต์คาถาและอิทธิปาฏิหาริย์

4. นิทานมหากาพย์และนิทานวีรบุรุษ เป็นนิทานที่มีลักษณะคล้ายกับเทพปกรณัม ต่างกันที่ตัวละครของนิทานประเภทนี้เป็นมนุษย์ ไม่ใช่เทพเจ้า มีการกระทำที่กล้าหาญฟันฝ่าอุปสรรคและประสบผลสำเร็จในที่สุด

กุลยา ตันติผลลาชีวะ (2548, น.30) กล่าวว่า นิทานเป็นเรื่องที่ผูกขึ้น โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้อ่านหรือผู้ฟังเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินและเรียนรู้ไปพร้อมกัน ซึ่งสามารถแบ่งนิทานเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. นิทานในความหมายเป็นเรื่องเล่าสืบต่อกันมา นิทานกลุ่มนี้เป็นเรื่องราวที่ผูกโยงให้เกิดจินตนาการความคิดฝันว่าเป็นไปได้และไม่ได้ ประกอบด้วยนิทานลักษณะ ดังนี้

1.1 นิทานพื้นบ้าน เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับตำนานความเป็นมาของขนบธรรมเนียมประเพณีที่มาของเหตุการณ์ต่างๆ ที่เป็นตำนานของแต่ละท้องถิ่น ตัวอย่าง เช่น กำเนิดหนองหาร พระยาแสน เกษะนมสาว เป็นต้น

1.2 นิทานเทพนิยาย เป็นนิทานที่ผู้แต่ง แต่งขึ้นให้เป็นเรื่องราวในจินตนาการมีอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์ หรือมีผู้วิเศษ เช่น ปลาบู่ทอง สโนว์ไวท์

1.3 นิทานเทพปกรณัม เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับความเชื่อในบรรพกาล ที่เป็นต้นเหตุแห่งกำเนิดสิ่งต่างๆ เช่น เรื่องพระนารายณ์ พระอินทร์

1.4 นิทานคติธรรม หมายถึงนิทานคำสอน สุภาษิตและนิทานชาดกที่เป็นเรื่องเล่าเพื่อให้เกิดความคิดสอนใจ เช่น นิทานอีสป

1.5 นิทานตลกขบขัน เป็นเรื่องเล่าให้เกิดความสนุกสนานและเหลือเชื่อ เช่น ศรีธนญชัย ขี้มูกมากกันแหลม

1.6 นิทานเล่าไม่รู้จบ เป็นนิทานที่มีเนื้อหวนกลับไปกลับมาแต่ต่อเนื่องกันเป็นเรื่องราว เช่น นิทานยายกะตา

2. นิทานในความหมายที่เป็นเรื่องแต่ง เป็นนิทานรุ่นใหม่ (neo-tale) ที่แต่งขึ้น หรือสร้างเรื่องขึ้น เพื่อให้สาระความรู้อย่างเจาะจงทันสมัย โดยร้อยเรียงเป็นเรื่องสั้นๆ จุดประสงค์เพื่อใช้ในการสอนเด็กด้วยการอ่านหรือเล่าให้ฟัง ตัวละครอาจเป็นสัตว์หรือคนก็ได้ ปัจจุบันมีมากมายใน

ห้องตลาด เนื่องจากการศึกษาในสาขาวรรณกรรมเด็กทำให้เกิดมีผู้เขียนเรื่องมีมากขึ้น อีกทั้งสังคมเปลี่ยนแปลงไป สารใหม่มีความจำเป็นมากขึ้น แต่ยังคงกระบวนการของนิทานอยู่ นิทานกลุ่มนี้เป็นนิทานที่มีผู้เขียนแต่ง แต่ในบางครั้งอาจเป็นผู้แต่งเองได้ ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามจุดประสงค์ที่ครูต้องการ เช่น นิทานคณิตของขวัญนุช บุญอยู่ยง ที่เน้นทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ นิทานฉงนของ อภิรติ สีนวล ที่ต้องการพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาสำหรับเด็กปฐมวัย เป็นต้น

เจตัจ คชฤทธิ์ (2554, น.73) ได้กล่าวสรุปประเภทของนิทานไว้ดังนี้

1. นิทานเทพปกรณัมหรือเทพปกรณัม กล่าวถึง โลก จักรวาลเทวดา กำเนิดมนุษย์ และสัตว์ ตลอดจนบทบาทหน้าที่ของเทวดาและผู้ครองแผ่นดินมีอยู่
2. นิทานศาสนา มีจุดมุ่งหมายในการสั่งสอนศีลธรรมแก่ประชาชน แนบแนวทางประพฤติปฏิบัติ สร้างค่านิยมและบรรทัดฐานทางอ้อมให้แก่สังคม เรื่องราวเกี่ยวกับบรกรรมสวรรค์ หรือเรื่องราวของบุคคลที่ศักดิ์สิทธิ์ในศาสนา โครงเรื่องจะยึดพระพุทธศาสนาเป็น
3. นิทานคติ คือ นิทานที่อธิบายการประกอบกรรมดีกรรมชั่ว กรรมดีที่นำผลดีมาให้ ส่วนกรรมชั่วที่นำผลชั่วมาให้ นิทานคติมักชี้ให้เห็นผลดีผลร้ายของกรรมในตอนท้ายเรื่องเสมอ
4. นิทานมหัศจรรย์หรือเทพนิยาย เป็นนิทานเกี่ยวกับเทวดานางฟ้า หรือเป็นเรื่องราวที่มหัศจรรย์เหนือธรรมชาติ
5. นิทานชีวิต มีลักษณะเป็นเรื่องที่เคยเกิดขึ้นจริง นิทานชีวิตจะดำเนินเรื่องอยู่ในโลกแห่งความเป็นจริงมากกว่านิทานชนิดอื่น
6. นิทานประจำถิ่น มักเป็นเรื่องแปลกซึ่งเชื่อว่าเคยเกิดขึ้นจริง ณ สถานที่แห่งใดแห่งหนึ่ง ตัวละครและสถานที่บ่งไว้ชัดเจน อาจเป็นเรื่องของบุคคลในประวัติศาสตร์
7. นิทานอธิบายเหตุ เป็นเรื่องที่อธิบายถึงกำเนิดหรือความเป็นมาของสิ่งที่เกิดขึ้นในธรรมชาติ
8. นิทานเรื่องสัตว์ เป็นเรื่องที่สัตว์เป็นตัวเอก โดยทั่วไปมักแสดงให้เห็นความฉลาดของสัตว์ชนิดหนึ่ง และความโง่เขลาของสัตว์อีกชนิดหนึ่ง
9. นิทานเรื่องผี มีผีเป็นตัวเอกของเรื่อง เรื่องเล่าเกี่ยวกับผีสะท้อนให้เห็นความเชื่อในเรื่องวิญญาณ และเรื่องภูตผีของคนไทย ผีในเรื่องที่เล่ามีทั้งผีดีให้ความช่วยเหลือ หรือคุ้มครอง และผีร้ายที่คอยหลอกหลอน รังควานคน
- 10) นิทานตลก มักจะมีขนาดโครงเรื่องไม่ซับซ้อน ตัวละครอาจเป็นมนุษย์หรือสัตว์ก็ได้ จัดสำคัญของเรื่องอยู่ที่ความไม่น่าจะเป็นไปได้ต่างๆ

สรุปได้ว่า นิทานแบ่งออกเป็นหลายประเภทด้วยกัน คือ นิทานพื้นบ้าน นิทานเทพนิยาย นิทานเทพปกรณัม นิทานมหากาพย์และนิทานวีรบุรุษ นิทานคติธรรม นิทานตลกขบขัน นิทานเล่าไม่รู้จบ นิทานศาสนา นิทานอธิบายเหตุ นิทานเรื่องสัตว์ นิทานเรื่องผี แต่ละประเภทมีลักษณะที่

แตกต่างกัน การนำนิทานมาใช้ควรเลือกให้หลากหลาย มีความเหมาะสมกับเด็ก และตรงกับ
วัตถุประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้น

1.3 ความหมายและความสำคัญของการเล่านิทาน

การเล่านิทานเป็นการเล่าเรื่องหรือการถ่ายทอดเรื่องราวสนุกสนานเพลิดเพลิน สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมแก่ผู้ฟัง ซึ่งมีนักการศึกษาและนักวิชาการให้ความหมายของการเล่า
นิทาน ดังนี้ (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์, 2542; เกริก ยूनพันธ์, 2543; กรมวิชาการ 2543; กุลยา ตันติผลา
ชีวะ, 2551)

การเล่านิทานเป็นศิลปะดั้งเดิมอย่างหนึ่งในการสื่อความหมายทางวาจา เป็นวิธีการ
เก่าแก่วิธีหนึ่งของมนุษย์ในการถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม โดยทำในรูปแบบของการบันเทิงนาการ เพื่อให้
เด็กได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน มีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม คติสอนใจ และส่งเสริม
พฤติกรรมการสื่อสาร เช่น การสนทนาโต้ตอบ การอภิปรายซักถาม การแสดงความคิดเห็น และการ
แสดงท่าทางประกอบเรื่องราวเล่าประสบการณ์ นอกจากนี้การที่เด็กได้ฟังนิทาน ทำให้เด็กเกิดความ
อยากอ่านหนังสือ ถ้าวินิจฉัยได้ว่า การเล่านิทานเป็นกิจกรรมส่งเสริมการอ่านประเภทหนึ่งซึ่งช่วยให้เด็กมีวินัย
รักการอ่านและเป็นตัวกระตุ้นให้เด็กเกิดการรักการอ่านในอนาคต เพราะนิทานทำให้เกิดความ
สนุกสนาน เพลิดเพลิน เพิ่มพูนความรู้ทางภาษา เสริมสร้างจินตนาการ นอกจากนี้ยังช่วยส่งเสริมใน
เรื่องศีลธรรมจรรยา ความประพฤติ และความรู้ที่ได้ผลมากกว่าการเสนอตรงๆที่เด็กไม่ชอบ การเล่า
นิทานให้เด็กได้ฟังนอกจากการใช้วาจา สามารถที่จะใช้ท่าทางประกอบเรื่องราว หรืออาจมีอุปกรณ์
ประกอบ เพื่อสร้างความสนใจให้กับเด็ก ตลอดจนเปิดโอกาสให้เด็กได้มีโอกาสเป็นผู้เล่าด้วย

การเล่านิทาน มีความสำคัญต่อเด็กปฐมวัยเป็นอย่างยิ่ง ดังที่นักวิชาการกล่าวไว้
ดังนี้ (เกริก ยूनพันธ์, 2543; นิติธร ปิลวาสน์, 2554; เสาวนีย์ วงศ์จินดา, 2557)

1. ช่วยให้เกิดความรู้สึกรอบอุ่นและใกล้ชิด เป็นกันเองกับผู้เล่า
2. ช่วยให้เกิดความรู้สึกร่วมในขณะที่ฟัง ทำให้เกิดความเพลิดเพลินผ่อนคลายและ
สดชื่นแจ่มใส
3. ช่วยสร้างสมาธิ มีความตั้งใจในการทำงานยาวนานขึ้น โดยเฉพาะหากผู้เล่าที่มี
ความสามารถในการตรึงให้ผู้ฟังหรือเด็กๆ จดจ่ออยู่กับเรื่องราวที่ผู้เล่ากำลังเล่าเรื่อง
4. การเล่านิทานที่มีเนื้อหาส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม ช่วยให้เด็กๆ เข้าใจใน
ความดีและความงามยิ่งขึ้น
5. ช่วยให้เกิดรู้จักการรับและการให้มองโลกในแง่ดี
6. ช่วยให้เกิดใช้กระบวนการคิดในการพิจารณาแก้ปัญหาได้
7. ช่วยให้เกิดมีความกล้าหาญโดยการแสดงออกที่ผ่านกระบวนการคิดที่มี
ประสิทธิภาพ

8. ช่วยให้เด็กได้รับความรู้ที่เป็นประโยชน์และสามารถประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวัน
9. ช่วยให้เด็กมีจินตนาการที่กว้างไกลไร้ขอบเขต
10. ช่วยให้เด็กรู้จักการใช้ภาษาที่ถูกต้อง การออกเสียง การกระดกลิ้นตัว ร เรือ และ ล ลิง ได้อย่างถูกต้องและเป็นธรรมชาติ

สรุปได้ว่า การเล่านิทานหมายถึงศิลปะดั้งเดิมอย่างหนึ่งในการสื่อสารความหมายทางวาจา ที่มีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม คติสอนใจ การเล่านิทานจัดขึ้นเพื่อให้เด็กได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน รวมทั้งส่งเสริมพฤติกรรมการอ่านให้กับเด็ก การเล่านิทานมีความสำคัญต่อเด็ก เพราะช่วยสร้างสมาธิ กล่อมเกลาจิตใจ ส่งเสริมกระบวนการคิด สร้างจินตนาการและส่งเสริมการใช้ภาษา

1.4 จุดประสงค์ของการเล่านิทาน

การเล่านิทานเป็นกิจกรรมที่เด็กชื่นชอบ ช่วยส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ในการจัดกิจกรรมการเล่านิทานสำหรับเด็กปฐมวัย ครูควรตระหนักถึงจุดประสงค์ของการเล่านิทาน ซึ่งมีนักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวถึง จุดประสงค์ของการเล่านิทาน ไว้ดังนี้ (สมศักดิ์ ปรีบูรณ์, 2542; กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2547; จิรประภา บุญนิത്യ, ลออ ชูติกร, และศรีสมบัติ เทพกาญจนา, 2551)

1. เพื่อให้เด็กได้พัฒนาการความคิด เพราะการเล่านิทานไม่ได้มาจากครูคนเดียว เด็กเป็นผู้เล่านิทานเองด้วย การให้เด็กเป็นผู้เล่านิทานช่วยให้เด็กได้แสดงออกถึงความรู้สึก ได้ขยายความคิดของตนเอง ส่งเสริมพัฒนาการทางความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ ด้านอารมณ์-จิตใจ สติปัญญา สร้างสมาธิ สอดแทรกคติสอนใจ และปลูกฝังคุณธรรมให้เกิดขึ้นภายในตัวเด็ก
2. เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็ก สร้างความรักการอ่านหนังสือให้กับเด็ก และกระตุ้นให้เด็กอยากอ่านหนังสือ การเล่านิทานเป็นเวลาที่สร้างความสนใจในการอ่านหนังสือให้กับเด็ก ทำให้เด็กชอบและสนใจที่อ่านหนังสือด้วยตนเอง สิ่งนี้เป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างนิสัยรักการอ่าน และความรักหนังสือที่ดี ช่วยส่งเสริมทักษะทางภาษาให้กับเด็กได้ดีทั้ง การฟัง การพูด และเรียนรู้ คำศัพท์ใหม่รวมทั้งช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์ และสร้างความเพลิดเพลินใจ
3. เพื่อสร้างการเรียนรู้อย่างมีวัตถุประสงค์ ได้เรียนรู้วิชาการต่างๆ ที่สอดแทรกอยู่ในนิทานเรื่องนั้นๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องธรรมชาติศึกษา สังคมศึกษา ขนบธรรมเนียม ประเพณี โดยครูสามารถบูรณาการข้อความรู้ลงไปนิทานเพื่อให้เด็กเรียนรู้ได้ เช่น การสร้างวินัยด้วยนิทาน การสอนคณิตศาสตร์ด้วยนิทาน เป็นต้น
4. เพื่อสนองความต้องการทางธรรมชาติของเด็ก เพราะโดยธรรมชาติแล้วเด็กๆ ชอบฟังนิทาน ให้เด็กมีจิตใจเบิกบาน ผ่อนคลายอารมณ์เครียดและสร้างเสริมอารมณ์ขันให้แก่เด็กและยังสนับสนุนพัฒนาการทางด้านสังคมของเด็กด้วย

5. เพื่อช่วยให้ผู้ใหญ่และเด็กมีความใกล้ชิดสนิทสนมกัน มีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน จากจุดประสงค์ของการเล่านิทานที่กล่าวมาแล้วนั้น สรุปได้ว่า การเล่านิทานเป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษาและพัฒนาการด้านการคิดให้แก่เด็กปฐมวัย ส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของเด็ก นอกจากนี้สามารถใช้เพื่อบูรณาการแนวคิดต่างๆ สอดแทรกเข้าไปในนิทานเพื่อให้เด็กได้เรียนรู้ และเป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้ใหญ่และเด็กด้วย

1.5 รูปแบบของการเล่านิทาน

การเล่านิทานมีหลากหลายรูปแบบ ซึ่งในแต่ละรูปแบบให้ประสบการณ์การเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ดังนั้นครูควรมีความรู้และความเข้าใจในรูปแบบการเล่านิทาน เพื่อเลือกใช้ในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยได้อย่างเหมาะสม รูปแบบการเล่านิทานประกอบด้วย 3 รูปแบบดังมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้ (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์, 2542; เกริก ยूनพันธ์, 2543; กุลยา ต้นติผลาชีวะ, 2551)

1. การเล่านิทานแบบปากเปล่า เป็นการเล่านิทานที่ดึงดูดและเร้าความสนใจของผู้ฟังด้วยน้ำเสียงแววตาและลีลาท่าทางประกอบการเล่าของผู้เล่าที่สง่าและพอเหมาะพอดี การเล่าที่อาศัยคำพูดและน้ำเสียงของผู้เล่า ไม่มีการใช้สื่อประกอบการเล่า การเล่านิทานแบบนี้ต้องใช้ศิลปะในการพูด และการเล่าที่จูงใจมาก การเล่านิทานปากเปล่านั้นอาจให้เด็กเล่าเอง ผู้ใหญ่เล่าบ้าง หรือช่วยกันเล่า ไม่ควรเกินใช้ระยะเวลาเกิน 15 นาที การเล่านิทานแบบนี้สามารถที่จะนำท่าทางมาใช้ประกอบการเล่านิทาน อาจเป็นท่าทางของผู้เล่าหรือ ท่าทางแสดงร่วมของเด็ก ได้แก่ การทำหน้าตา การแสดงท่าทางกาย หรือการเล่นนิ้วมือประกอบการเล่า

2. การเล่านิทานโดยใช้สื่อหรืออุปกรณ์ประกอบ การเล่านิทานในรูปแบบนี้ ผู้เล่านิทานจะต้องใช้สื่อที่จัดเตรียมหรือจัดหาเพื่อประกอบการเล่า เช่น การเล่านิทานโดยใช้สื่อหนังสือ การใช้หุ่นนิ้ว หุ่นมือ หุ่นเชิด หุ่นชัก หุ่นกระบอก หุ่นกระดาษ นิทานเชือก ผ้าเช็ดหน้า ฯลฯ นอกจากนี้ขณะที่เล่าอาจจะมีการใช้ดนตรีประกอบ หรือเครื่องเคาะกำกับจังหวะ เพื่อประกอบการเล่า เพิ่มรสชาติให้สนุกสนานยิ่งขึ้น

3. การเล่านิทานโดยใช้ศิลปะ การเล่านิทานในรูปแบบนี้มี 2 ลักษณะ คือ

3.1 การวาดภาพประกอบการเล่านิทาน คือ การวาดภาพตัวละครหรือฉากต่างๆ ในเนื้อเรื่องนิทานตามลำดับเหตุการณ์ ผู้เล่าอาจจะวาดตัวละครตัวแรก และเพิ่มตัวละครตามเหตุการณ์ ผู้เล่าควรจะเลือกนิทานที่มีตัวละครน้อยๆ และตัวละครที่วาดได้ไม่ยาก ซึ่งนอกจากการเตรียมตัวต่างๆ ตามขั้นตอนการเล่าแล้ว สิ่งสำคัญคือ ผู้เล่าต้องฝึกวาดภาพให้คล่องแคล่วว่องไวก่อนเพื่อจะได้วาดได้รวดเร็วตามลำดับของเนื้อเรื่อง

3.3 การเล่าไปด้วยวาดไป เป็นนิทานที่ผู้เล่าต้องมีประสบการณ์การเล่านิทานอย่างมีชั้นเชิงและเพิ่มการวาดภาพในขณะที่เล่าเรื่องราวไปด้วย เรื่องที่นำมาเล่าควรจะเป็นเรื่องที่ตัวละครมีการเดินทางอยู่ตลอดเวลา จะทำให้การเล่าและการวาดภาพไปด้วยน่าสนใจและวาดได้ง่าย

4. การเล่านิทานไม่จบเรื่อง เป็นการเล่าเพื่อให้เด็กคิดแล้ว ก็ผูกเรื่องราวเชื่อมโยงมาเล่าต่อจากครู ซึ่งนอกจากจะพัฒนาทางภาษาแล้วยังพัฒนาความคิดให้กับเด็กเช่นเดียวกันกับการเล่าต่อเรื่องราว

สรุปได้ว่ารูปแบบของการเล่านิทานมี 4 รูปแบบ ได้แก่ การเล่านิทานแบบปากเปล่า จะเน้นน้ำเสียงในการเล่า การเล่าโดยใช้สื่อประกอบที่มีวัสดุหรืออุปกรณ์ในการเล่า การเล่าโดยใช้ศิลปะเข้ามาช่วย และการเล่านิทานไม่จบเรื่อง โดยการเล่านิทานที่ด้นนั้นขึ้นอยู่กับรูปแบบที่ผู้เล่านำมาเล่าโดย ผู้เล่าต้องเลือกนิทานและรูปแบบให้เหมาะสมกับการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

1.6 การเลือกนิทานเพื่อการเล่าสำหรับเด็กปฐมวัย

การเลือกนิทานเพื่อใช้สำหรับการเล่าควรเลือกให้เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย จำเป็นต้องคำนึงถึงความสนใจ การรับรู้และความสามารถตามวัยของเด็ก จึงจะเกิดประโยชน์ที่แท้จริงต่อการเรียนรู้ของเด็ก การเลือกนิทานที่จะนำมาเล่าให้เด็กฟังนั้น ครูควรเลือกให้เหมาะสมกับวัย ความพร้อมและวุฒิภาวะ ความต้องการตามธรรมชาติของเด็ก รวมทั้งกระตุ้นปลูกเร้าจินตนาการของเด็ก มีภาษาเหมาะสม ชัดเจน ง่าย และเสนอแนะวิธีแก้ปัญหาแก่เด็กๆ ในการเผชิญอุปสรรคและความยากลำบากด้วยวิธีการสร้างสรรค์ (สิริมา วิทยุอนันตพงษ์, 2549, น.40-41)

เพียงจิต ด่านประดิษฐ์ (2547, น.130) กล่าวถึงการเลือกนิทานที่เหมาะสมสำหรับช่วงวัย แต่ละช่วงวัยมีความแตกต่างกัน มีรายละเอียด ดังนี้

1. อายุ 3 – 4 ปี สนใจนิทานเรื่องสั้นๆ เรื่องที่มีการเล่นคำซ้ำ คำคล้องจองง่ายๆ สั้นๆ สนใจเรื่องของตัวเอง เรื่องใกล้ตัว เรื่องที่เกี่ยวกับความรักและการแสดงความอ่อนโยนต่อกัน ระหว่างพ่อ แม่ ลูก เรื่องของนางฟ้า เทพธิดาใจดี เป็นต้น

2. อายุ 4 – 5 ปี วัยนี้เป็นวัยที่มีความอยากรู้อยากเห็น ช่างซักถาม จึงชอบที่จะฟังผู้ใหญ่เล่าเรื่องให้ฟัง โดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมรอบตัว เรื่องที่ตอบคำถามว่า “ทำไม” ในลักษณะของตำนานและความเชื่อ เช่น ทำไมกระต่ายจึงหางสั้น ทำไมฟ้าจึงร้อง ทำไมฝนจึงตก ทำไมสุนัขกับแมวจึงไม่เป็นมิตรต่อกัน ฯลฯ รวมถึงชอบฟังนิทานประเภทจินตนาการเรื่องเกี่ยวกับเจ้าหญิง เจ้าชาย ยักษ์ ดินแดนมหัศจรรย์ เป็นต้น

3. อายุ 5 – 6 ปี เด็กเริ่มหันมาสนใจสิ่งแวดล้อมรอบตัวมากขึ้น เริ่มสนใจโลกของความจริง และเกิดความสงสัยระหว่างจินตนาการและความจริง เด็กยังคงชอบฟังนิทานประเภทจินตนาการ และมักเกิดความสงสัยว่าเป็นจริงหรือไม่ ขณะเดียวกันก็ชอบที่จะฟังเรื่องราวที่สมจริงเป็น

เหตุเป็นผลมากขึ้นด้วย เช่น นิทานที่เกี่ยวกับอควินที่มีความกล้าหาญ นิทานเกี่ยวกับสัตว์ นิทานที่เกี่ยวกับการผจญภัยที่ตื่นเต้น นิทานเกี่ยวกับยานอวกาศ ดวงดาว มนุษย์ต่างดาว เป็นต้น

โดยส่วนใหญ่ในการเลือกนิทานที่จะนำมาเล่านิทานควรคำนึงถึง เนื้อหาและลักษณะรูปเล่ม นิทานที่ดีสำหรับเด็กปฐมวัยควรเป็นเรื่องสั้นๆ ง่ายๆ และไม่ซับซ้อน มีจุดเด่นของเรื่อง จุดเดียว เด็กดูภาพหรือฟังเรื่องราวเข้าใจได้และสนุกสนาน มีเนื้อเรื่องที่ชัดเจนชวนติดตาม เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็ก และใกล้ชิดตัวเด็กหรือธรรมชาติแวดล้อม เนื้อเรื่องควรมีลักษณะเป็นบทสนทนาโต้ตอบระหว่างตัวละคร ใช้ภาษาที่ถูกต้อง ง่ายต่อความเข้าใจของเด็ก และหากต้องใช้หนังสือเป็นสื่อประกอบการเล่านิทาน ควรเลือกหนังสือที่ตัวอักษรมีขนาดใหญ่ ใช้สีเข้ม มองเห็นได้ชัดเจน มีความสอดคล้องกับเนื้อเรื่องและมีสีสันสวยงามมีชีวิตชีวาใช้ภาพเขียนหรือวาดมากกว่าภาพถ่าย มีรูปเล่มที่แข็งแรงทนทาน ขนาดพอเหมาะกับมือเด็ก ไม่จำเป็นต้องเป็นรูปสี่เหลี่ยมเสมอไปและมีจำนวนหน้าประมาณ 10-20 หน้า (ประไพศรี ปานเพ็ชร, 2551, น.1-2) นอกจากนี้ภาพประกอบที่ดีก็มีความสำคัญเช่นกัน ดังที่ อรสา กุมาริ ปุกหุด (2544, น.789-791) ได้กล่าวว่า ภาพช่วยให้ความเข้าใจความกระจำแจ้ง ประสบการณ์ ความชื่นตาชื่นใจ และยังแทนภาษาเขียนได้เป็นอย่างดี ลักษณะภาพที่ดีควรเป็นภาพที่สีสันสดใส ถูกต้องตรงกับความเป็นจริง ควรให้ความกระจำแจ้ง ดูแล้วเข้าใจง่าย ภาพควรมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันและสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง

สรุปได้ว่า การเลือกนิทานเพื่อการเล่าสำหรับเด็กปฐมวัยนั้นควรที่จะเลือกให้เหมาะสมกับวัยของเด็กและความสนใจของเด็ก เนื้อหาที่เป็นเรื่องสั้นๆ ง่าย ไม่ซับซ้อน มีเนื้อเรื่องที่ชัดเจนชวนติดตาม เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็กและใกล้ชิดตัวเด็กหรือธรรมชาติแวดล้อม หากใช้หนังสือเป็นสื่อประกอบการเล่านิทาน ควรใช้หนังสือที่มีตัวอักษรขนาดใหญ่ ภาพมีสีสันสวยงาม และมีรูปเล่มแข็งแรงทนทาน

1.7 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานสำหรับเด็กปฐมวัย

ภาษาเป็นเครื่องมือของสังคมในการเรียนรู้โดยเป็นเครื่องมือในการอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ การถ่ายทอดแลกเปลี่ยนความคิดเห็นความรู้สึก ตลอดจนประสบการณ์ต่างๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจ (นฤมล เนียมหอม, 2555, น.10-14) เด็กปฐมวัยเป็นช่วงอายุที่มีพัฒนาการเจริญงอกงามได้อย่างรวดเร็ว การเรียนรู้ภาษาของเด็กเกิดจากการที่ได้ฟังและมีโอกาสได้พูดคุยกับผู้อื่นโดยมีสิ่งเร้า (วิลาวัลย์ โชติเบญจมาภรณ์, 2542, น.15) การเล่านิทานเป็นกิจกรรมหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมความสามารถทางภาษาได้ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน คือ ทฤษฎีกลุ่มภาษาและการคิดของ Chomsky and Lenneberg ทฤษฎีพัฒนาการทางภาษาของ Vygotsky และทฤษฎีกลุ่มพฤติกรรมนิยม ของ Skinner โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1.7.1 ทฤษฎีภาษาและการคิดของ Chomsky and Lenneberg เป็นผู้ที่มีความเชื่อว่า เด็กเกิดมาด้วยความสามารถทางภาษา เด็กทุกคน เกิดมาโดยมีโครงสร้างทางภาษาศาสตร์อยู่

ในตัว ซึ่งได้แก่ โครงสร้างทางการเรียนรู้ทางความหมาย ประโยค และระบบเสียง เด็กจะมีขั้นตอนของการพัฒนาทางร่างกายและขั้นตอนทางภาษา เกี่ยวโยงและสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด โดยที่ความสามารถทางการเรียนรู้ภาษาของเด็กจะถูกรวมโปรแกรมไว้ในตัวและมีความเกี่ยวข้องของสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมที่เด็กได้รับ ดังนั้นการจัดประสบการณ์ที่ครูจัดให้เด็กได้มีพัฒนาการทางภาษาด้านการพูด คือ กิจกรรมการเล่านิทาน เมื่อครูเล่านิทานให้เด็กฟัง แล้วครูต้องถามคำถามเพื่อกระตุ้นให้เด็กคิดจับใจความสำคัญ ในขณะที่เดียวกันก็ต้องเป็นแบบอย่างของการคาดคะเน การแปลความ การตีความ และการตรวจสอบความเข้าใจ จากนั้นจึงเปิดโอกาสให้เด็กเล่าเรื่องให้ผู้อื่นฟัง โดยการเล่าเรื่องอาจเป็นกิจกรรมระหว่างครูกับเด็ก หรือเป็นกิจกรรมระหว่างเด็กกับเด็กด้วยกัน เพื่อให้เด็กเกิดแรงจูงใจในการเรียนและฝึกปฏิบัติในสิ่งที่เรียนรู้ไปแล้ว

1.7.2 ทฤษฎีพัฒนาการทางภาษาของ Vygotsky กล่าวว่าไว้ว่า มนุษย์มีความต้องการภายในที่จะปฏิสัมพันธ์ทางสังคม การเจริญเติบโตทางภาษาขึ้นอยู่กับการที่เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับผู้คนและวัตถุในสภาพแวดล้อม บทบาทของผู้ใหญ่มีส่วนสำคัญในการเรียนรู้ของเด็ก เมื่อระดับการรู้ภาษาของเด็กมีความต่างจากระดับจริงที่เด็กสามารถทำได้ ปฏิสัมพันธ์ของผู้ใหญ่ต่อเด็กจะช่วยชี้แนะและขยายประสบการณ์ด้านภาษาของเด็ก Vygotsky เชื่อว่า เด็กใช้ภาษาในการพัฒนาความสามารถทางการคิด คำพูดของเด็กเสมือนเป็นกลไกในการสร้างความคิดรวบยอดส่งผลต่อการพัฒนาการคิดที่เปรียบเสมือนกระบวนการพัฒนาภายในตัวเด็ก

1.7.3 ทฤษฎีกลุ่มพฤติกรรมนิยม Skinner ได้กล่าวไว้ว่า ภาษาเป็นกระบวนการภายในของมนุษย์ การเรียนภาษาเป็นผลจากการปรับพฤติกรรมโดยสิ่งแวดล้อม เด็กเกิดมาโดยมีศักยภาพในการเรียนรู้ภาษา เด็กจะสังเกตและเลียนแบบพฤติกรรมเมื่อมีความสัมพันธ์กับคนใกล้ตัว ดังนั้นครูควรเป็นแบบอย่าง ให้แรงเสริมทางบวก และให้เด็กอยู่ในสภาพแวดล้อมของการใช้ภาษา

สรุปได้ว่าทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน คือ ทฤษฎีกลุ่มภาษาและการคิดของ Chomsky and Lenneberg ทฤษฎีพัฒนาการทางภาษาของ Vygotsky และทฤษฎีกลุ่มพฤติกรรมนิยม ของ Skinner ซึ่งทฤษฎีเหล่านี้สามารถใช้เป็นฐานคิดในการจัดกิจกรรมการเล่านิทานให้แก่เด็กปฐมวัย

1.8 หลักการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน

หลักการจัดกิจกรรมการเล่านิทานให้มีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดขึ้นนั้น มีหลายวิธีด้วยกัน ซึ่งการเล่านิทานควรให้สอดคล้องกับหลักการ ดังนี้

ฉวีวรรณ กินาวงศ์ (2533, น. 26) ได้เสนอหลักการจัดกิจกรรมการเล่านิทานที่น่าสนใจไว้ดังนี้

1. การวางจุดมุ่งหมายของการเล่านิทานไว้อย่างแน่นอน
2. การศึกษาภูมิหลังของเด็กก่อนลงมือเล่า

3. การผูกเค้าโครงเรื่องอย่างรัดกุม คือเรื่องที่จะเล่ามีชื่อเรื่องเร้าใจ เนื้อหาและสาระ แนวคิดเหมาะสมกับวัยผู้ฟัง เป็นเรื่องสั้นๆ ง่ายๆ น่าสนใจ มีข้อคิดเตือนใจ

4. การใช้ภาษาเล่าเรื่องแบบเร้าใจ เข้าใจง่าย ไม่หยาบโหล เป็นภาษาที่คงไว้ซึ่งแบบแผนทางจริยธรรม เล่าโดยเน้นภาษาเร้าอารมณ์เป็นสำคัญ

5. การใช้เทคนิคการเล่าเรื่องให้เกิดความสนุกสนาน โดยใช้คำพูดที่เร้าใจผู้เล่ามีลีลา จูงใจ และบุคลิกภาพที่ชวนมอง อาจมีอุปกรณ์ประกอบการเล่า เช่น ภาพ ดนตรี เสียงเพลง ความยาวของเนื้อเรื่องไม่เกินช่วงความสนใจของเด็ก ผู้เล่าดำเนินเรื่องตามเค้าโครงที่กำหนด

6. การปลูกฝังทัศนคติในทางคุณธรรม คติชีวิต แนวประพฤติปฏิบัติโดยคาดหวังว่าจะได้เกิดการพัฒนากการใช้ชีวิตของเด็กเป็นสำคัญ

เกริก ยूनพันธ์ (2538, น. 69) ได้กล่าวถึงหลักการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน คือ ผู้เล่าต้องเตรียมเนื้อเรื่องให้พร้อมเหมาะสมกับกลุ่มผู้ฟัง ทดลองใช้สื่อและอุปกรณ์วัสดุให้ชำนาญ สถานที่ให้เหมาะสมพอดีกับกลุ่มผู้ฟัง

สรุปได้ว่า หลักการจัดกิจกรรมการเล่านิทานคือ ผู้เล่าต้องเตรียมเนื้อเรื่องให้พร้อมเหมาะสมกับกลุ่มผู้ฟัง วางจุดมุ่งหมายของการเล่านิทานไว้อย่างแน่นอน วางเค้าโครงเรื่องอย่างรัดกุม ใช้ภาษาเล่าเรื่องแบบเร้าใจ เข้าใจง่าย ใช้เทคนิคการเล่าเรื่องให้เกิดความสนุกสนานในการดำเนินเรื่อง

1.9 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานสำหรับเด็กปฐมวัย

การจัดกิจกรรมการเล่านิทานที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัยควรดำเนินการตามขั้นตอน แต่ละขั้นตอนต้องมีการเตรียมการที่เหมาะสม เพื่อสร้างความหมายและความประทับใจให้แก่เด็ก เนื่องจากการเล่านิทานที่ขาดการเตรียมการที่ดี อาจไม่สามารถตั้งใจให้เด็กอยู่กับที่ได้ตั้งแต่ต้น และดำเนินไปสู่จุดประสงค์ที่ครุวางไว้ ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน ครูจึงต้องมีการเตรียมตัวในทุกขั้นตอนอย่างเหมาะสม ซึ่งการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การจัดสภาพแวดล้อม

ก่อนเริ่มกิจกรรมการเล่านิทาน ครูควรจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศให้พร้อมสำหรับการเล่านิทาน โดยจัดที่นั่งของครูและเด็กให้เหมาะสม สำหรับที่นั่งของครู ครูควรจัดให้ที่นั่งของครูและเด็กอยู่ใกล้ชิดกัน ครูอาจนั่งสูงกว่าเด็กเล็กน้อย เพื่อให้สามารถแสดงภาพในหนังสือ หรือภาพอื่นๆ ในระดับสายตาเด็ก (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2541, น. 16-17) สำหรับที่นั่งของเด็กสามารถจัดได้หลายลักษณะ ดังนี้ (วิไล มาศจรัส, 2551, น. 111-114)

1.1. จัดตามลักษณะห้องเรียน โดยครูยืนอยู่หน้าชั้น เด็กนั่งหันหน้ามายังหน้าชั้นเรียน การจัดแบบนี้ได้กมมองเห็นครูได้ถนัด แต่เวลาเล่านิทานอาจจะมีปัญหาที่เด็กๆ แถวหลังมักจะยืนขึ้นเพื่อจะได้ดูภาพหรืออุปกรณ์การเล่าได้ชัดเจนขึ้น

1.2 จัดที่นั่งเป็นแบบรูปเกือกม้า การจัดที่นั่งในลักษณะนี้เด็กๆ สามารถมองเห็นครูได้ถนัด และครูสามารถจะเคลื่อนไหว เดินเข้ามาในช่องว่างระหว่างเกือกม้า เพื่อความตื่นตัว สนุกสนานประกอบการเล่านิทานได้

1.3 จัดที่นั่งแบบครึ่งวงกลม เป็นการจัดที่นั่งอีกรูปแบบหนึ่งที่ทำให้ครูกับเด็ก ใกล้ชิดกันมากขึ้น การจัดที่นั่งแบบครึ่งวงกลมนี้ ทำให้ไม่ใช้เสียงดัง และสามารถมองเห็นภาพประกอบ หรืออุปกรณ์ประกอบการเล่าได้อย่างชัดเจนใกล้เคียงกัน

1.4 จัดที่นั่งแบบวงกลม ส่วนมากใช้เมื่อเล่านิทานนอกสถานที่ เช่น การเข้าค่าย ลูกเสือ-เนตรนารี หรือการไปพักผ่อนที่มีการจัดแคมป์ไฟ การเล่านิทานแบบนี้ควรใช้การเล่าปากเปล่า ซึ่งทำให้หมั่นตัวเองหันไปโดยรอบได้

2. การเตรียมการก่อนเล่านิทาน

ก่อนจัดกิจกรรมการเล่านิทานสำหรับเด็กปฐมวัย ครูควรเตรียมการล่วงหน้าหรือ มีการวางแผนโดยกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมการเล่านิทานและควรจัดให้สอดคล้องกับ แนวทางการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กอนุบาลซึ่งสัมพันธ์ อรุณธารี (2542, น.56) เสนอแนวทาง ในการเตรียมการก่อนการเล่านิทาน ดังต่อไปนี้

2.1 การเตรียมตัว ครูควรมีการเตรียมตัวที่ดีเพื่อให้เด็กเกิดความสนใจในเรื่องที่ เล่า ตลอดจนช่วยให้เด็กเข้าใจเรื่องราวในนิทานได้ดียิ่งขึ้น ดังนั้นก่อนที่จะเล่านิทานให้เด็กฟังทุกครั้ง ครูจะต้องมีการเตรียมการเล่าอยู่เสมอ เพื่อให้การเล่านิทานประสบความสำเร็จตามจุดประสงค์ที่วางไว้ โดยมีการเตรียมตัวดังนี้

- 1) อ่านนิทานที่จะเล่าให้จบอย่างเข้าใจ
- 2) ทำความเข้าใจกับเนื้อหาในนิทานที่จะเล่า ทั้งบทสนทนา ลักษณะของตัวละคร เพื่อให้สามารถใช้น้ำเสียง และแสดงท่าทางได้เหมาะสม
- 3) ทดลองเล่าเพื่อฟังน้ำเสียงและท่าทางการเล่า โดยเล่าไปที่หน้าในกรณีที่ใช้หนังสือนิทาน ทดลองเล่าในกรณีที่ใช้นุ่นเชิดมาประกอบ โดยใช้น้ำเสียงและท่าทางให้เหมาะสมกับตัวละคร ควรมีเสียงสูง-ต่ำ เพื่อดึงดูดความสนใจของเด็ก
- 4) จัดเตรียมผู้ช่วยครูให้คอยดูแลเด็กขณะที่ฟังนิทานและขณะที่ทำกิจกรรม

2.2 การเลือกใช้วัสดุทัศนูปกรณ์ หรือสื่อประกอบการเล่านิทาน การใช้ วัสดุทัศนูปกรณ์หรือสื่อขึ้นอยู่กับรูปแบบการเล่านิทานที่เลือกใช้ รวมทั้งความสามารถและเทคนิคของ ครูแต่ละคน ตลอดจนความชำนาญในการใช้วัสดุทัศนูปกรณ์ดังกล่าว หากครูใช้หนังสือนิทานที่มี ภาพประกอบ โดยเลือกหนังสือที่มีขนาดและภาพใหญ่พอสมควร มีสีสันสวยงาม ภาพ ตัวละครใดที่เป็นตัวเอกในหน้านั้นๆ ควรมีลักษณะที่สะดุดตาเด็ก หรือใช้ภาพเคลื่อนไหวประกอบ เพราะเด็กๆ ชอบภาพที่มีการเคลื่อนไหว เนื่องจากมีลักษณะสมจริง

2.3 การดำเนินการเล่นนิทาน ในการดำเนินการเล่นนิทานให้เด็กเกิดความเพติดเพลินใจและบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ครูควรมีแนวทางการปฏิบัติที่เหมาะสม ซึ่งสัมพันธ์อรุณธารี (2542, น.56) ได้เสนอแนวทาง ดังนี้

1) ก่อนเริ่มการเล่นนิทาน ครูควรใช้เทคนิควิธีการในการเตรียมเด็กให้สงบก่อนจะเริ่มเล่นนิทาน เพื่อให้เด็กเกิดสมาธิในการฟังนิทาน โดยมีกลวิธีต่างๆ ให้สามารถเลือกใช้ได้ตามที่
ดังเช่น

(1) ตกลงกับเด็กว่าเวลาฟังนิทานจะต้องไม่พูด ไม่ลุกขึ้นยืน ฯลฯ เพื่อให้เด็กอยู่ในระเบียบขณะฟังนิทาน หากเป็นพ่อแม่เล่นนิทานให้ลูกฟัง ควรให้ลูกนั่งตักและพูดคุยให้ลูกเกิดความสนใจในการฟังนิทาน

(2) ใช้การเล่นนิ้วมือหรือเพลงสั้นๆ ที่เด็กสนใจ วิธีการเหล่านี้จะช่วยให้เด็กได้คลายกระวนกระวาย หรือความอยุ่ไม่สุขลงได้

(3) ควรมีการเตรียมเด็กโดยให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเนื้อหาในนิทาน

2) ระหว่างการเล่นนิทาน ครูควรมีเทคนิคประกอบการเล่นนิทานเป็นความสามารถเฉพาะของแต่ละบุคคล แต่เป็นสิ่งที่บุคคลสามารถที่จะฝึกฝนให้มีการปฏิบัติจนเกิดความชำนาญได้ เทคนิคการเล่นนิทานมีหลากหลาย ดังเช่น

(1) การใช้เสียง ควรใช้เสียงที่มีเสียงสูง-ต่ำ, หนัก-เบา เสียงเดี่ยวตัวละคร เพื่อให้เด็กเกิดอารมณ์คล้ายตามครู

(2) การใช้ท่าทาง ครูควรใช้ท่าทางประกอบการเล่นนิทาน เพื่อช่วยให้อารมณ์และความรู้สึกของเด็กคล้ายตามไปด้วย เช่น เมื่อถึงตอนน่ากลัวครูอาจทำตาโต ตอนเปิดประตูครูใช้วิธีการตบมือให้เกิดเสียง

(3) การให้เด็กมีส่วนร่วมไปกับการเล่นนิทาน เช่น การให้ทายตอนต่อไปของนิทาน การร้องเพลงร่วมกับตัวละคร เป็นต้น

(4) การใช้คำถามในการเรียนการสอนโดยอาจให้เด็กตอบคำถามทีละคนไม่พร้อมกันทั้งชั้นเพื่อฝึกให้เด็กคิดก่อนตอบ เปิดโอกาสให้เด็กคนอื่นตอบคำถามในข้อเดียวกัน การเปิดโอกาสให้เด็กหลายๆคน ได้ตอบคำถามในข้อเดียวกันเป็นการกระตุ้นให้เกิดการอภิปรายต่อเนื้อเรื่องและขยายความคิด (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2539, น.31-32) 4 การจัดกิจกรรมต่อเนื่องจากการเล่นนิทาน ครูและเด็กควรร่วมกันเลือกทำกิจกรรมต่อเนื่องจากการเล่นนิทานสัก 1-2 อย่างต่อครั้ง โดยกิจกรรมที่สามารถใช้มีหลากหลาย ดังเช่น

1) กิจกรรมภาษา เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการทางด้านภาษา เช่น การร้องเพลงเกี่ยวกับตัวละคร การถามตอบ การทายปัญหาจากเรื่องที่ฟัง การที่เด็กแต่ง

นิทานต่อเนื่องจากเรื่องเดิมที่ฟัง การอภิปรายเกี่ยวกับบทบาทของตัวละครในนิทาน การที่ได้มีส่วนร่วมในการเล่านิทานต่อเนื่องกันคนละตอน เป็นต้น

2) กิจกรรมการแสดงละคร เป็นการให้เด็กแสดงบทบาทสมมติตามเรื่องราวของนิทานที่ได้ฟังมาแล้ว โดยใช้เหตุการณ์ตอนใดตอนหนึ่งในนิทาน แสดงเป็นละครฉากสั้นๆ ให้เด็กได้แสดงเป็นละครพูด

3) กิจกรรมศิลปะ เป็นกิจกรรมที่เด็กชื่นชอบและสามารถนำมาเชื่อมโยงต่อกับการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน ได้ เช่น การวาดภาพ-ระบายสี การต่อเติมภาพตัวละครให้สมบูรณ์ การปั้น การฉีก-ปะ ตัวละครในนิทาน กิจกรรมเหล่านี้เป็นเสมือนตัวสรุปผลหลังจากการเล่านิทานจบ

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเล่านิทานสำหรับเด็กปฐมวัยควรจัดตามขั้นตอนและครูควรมีการเตรียมการให้พร้อมในแต่ละขั้นตอน ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมให้พร้อมสำหรับการเล่านิทาน การเตรียมการก่อนการเล่านิทาน การดำเนินการเล่านิทาน และการจัดกิจกรรมต่อเนื่องจากการเล่านิทาน

1.10 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานสำหรับเด็กปฐมวัย

งานวิจัยในประเทศ

ศศิพรรณ สำแดงเดช (2553) ได้ศึกษาทักษะพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการทดลองหลังการฟังนิทาน กลุ่มตัวอย่างคือ เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 อายุ 5 – 6 ปี โรงเรียนวัดไทร(ถาวรพรหมานุกูล) สำนักงานเขตจอมทองกรุงเทพมหานคร จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดกิจกรรมการทดลองหลังการฟังนิทาน 24 แผน และแบบทดสอบทักษะพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ ผลการวิจัย พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการทดลองหลังการฟังนิทาน มีทักษะพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านแล้ว พบว่า ทักษะพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ ด้านการสังเกต การจำแนก การสื่อสาร ทุกด้านสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

เทิน สีนวน (2554) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการคิดของเด็กปฐมวัยโดยการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหนังสือเล่มใหญ่ กลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 อายุ 4-5 ปี โรงเรียนอนุบาลเขาค้อ(เจริญทองนิ่มวิทยา) จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 31 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบทดสอบวัดทักษะการคิดของเด็กปฐมวัย 3 ชุด คือ ด้านการสังเกต ด้านการจำแนก ด้านการเปรียบเทียบ และแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหนังสือเล่มใหญ่ ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการคิดของเด็กปฐมวัย หลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหนังสือเล่มใหญ่รวมทุกด้าน สูงกว่าก่อนแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหนังสือเล่มใหญ่อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ 0.5 แสดงให้เห็นว่า หลังการจัดกิจกรรมเด็กปฐมวัยมีทักษะการคิดสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม

พรรณทิพา มีสาวงษ์ (2554) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลของการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการใช้คำถามที่มีต่อทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างคือเด็กปฐมวัยอายุระหว่าง 4 – 5 ปี ชั้นอนุบาลปีที่ 2/2 ของโรงเรียนอนุบาลจิตาภา เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการใช้คำถามและแบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการใช้คำถามมีทักษะการคิดวิเคราะห์หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วราภรณ์ พิมราช (2558) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการอภิปรายที่มีต่อความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 อายุ 4-5 ปี โรงเรียนอนุบาลน้องหญิง จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 20 คน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการอภิปรายสำหรับเด็กปฐมวัยและแบบสังเกตพฤติกรรมความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการอภิปราย มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการพูดสูงขึ้นกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการอภิปรายอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01

จินดา หีบเพ็ชร (2558) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบสถานการณ์จำลองที่มีต่อความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างคือ เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนวัดเขาขุนพนม จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย หนังสือนิทานที่ส่งเสริมความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัย แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบสถานการณ์จำลอง และแบบสังเกตพฤติกรรมความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัย พบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบสถานการณ์จำลอง มีความรับผิดชอบสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

งานวิจัยในต่างประเทศ

Sobol, Lindauer, & Lowrance (2004) ได้ศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการเล่านิทานและการอ่านหนังสือนิทานที่มีผลต่อการพูดและการเข้าใจเรื่องราวของเด็กปฐมวัย โดยใช้กลุ่มตัวอย่างคือ เด็กอายุ 3-5 ปี จำนวน 38 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ นิทานจำนวน 24 เรื่อง ระยะเวลาในการทดลอง 12 สัปดาห์ โดยแบ่งเด็กเป็น 2 กลุ่ม กลุ่ม A ฟังนิทานผ่านการเล่าเรื่อง ในระหว่างที่กลุ่ม B ฟังนิทานผ่านการอ่าน ผลการวิจัยพบว่า เด็กทั้งสองกลุ่มมีพัฒนาการทางภาษาพูดที่ดีขึ้น และกลุ่มที่ฟังการเล่านิทานมีความสามารถในการเข้าใจเรื่องราวได้ดีกว่า และกลุ่มที่ฟังการอ่านนิทานมีการพัฒนาความซับซ้อนของภาษาพูดมากกว่า Morrow (1993 อ้างถึงใน มาณวิภา บุญรินทร์ 2552,

น.27) ได้ศึกษาผลการเล่านิทานแบบเรื่องซ้ำโดยไม่มีการชี้แนะในระดับวัยอนุบาลอายุเฉลี่ย 5 ปี 7 เดือน ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยแบ่งเด็กออกเป็นสองกลุ่ม คือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ดำเนินการวิจัยโดยเล่านิทานเรื่องเดียวกันให้เด็กฟังในช่วงเวลาเล่านิทานปกติ หลังจากให้กลุ่มควบคุมวาดภาพเรื่องที่ฟัง และกลุ่มทดลองเล่าเรื่องซ้ำให้ครูฟังเป็นรายบุคคล โดยไม่ชี้แนะ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนความรู้เค้าโครงเรื่องสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ แต่คะแนนความรู้เค้าโครงเรื่องหลังการทดลองสูงกว่าคะแนนก่อนการทดลองเพียงร้อยละ 3.1

จากการศึกษาวิจัยทั้งในประเทศและในต่างประเทศทั้ง 7 เรื่องเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเล่านิทานเป็นกิจกรรมที่มีส่วนช่วยในการส่งเสริมพัฒนาการให้กับเด็กปฐมวัยในหลายด้าน มีประโยชน์และคุณค่า สามารถนำมาใช้พัฒนาเด็กปฐมวัยในทักษะพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ ด้านภาษา เช่น การพูด การฟัง ด้านมิติสัมพันธ์ ด้านความคิดริเริ่ม ด้านสติปัญญา เช่น การคิดวิเคราะห์ ด้วยกิจกรรมการเล่านิทานเป็นสิ่งที่เด็กชื่นชอบ และสามารถนำมาใช้เพื่อส่งเสริมให้กับเด็ก

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการลงความเห็นข้อมูล

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลโดยมีหัวข้อสำคัญต่างๆ เพื่อศึกษาและทำความเข้าใจเพื่อนำไปประกอบการจัดกิจกรรมให้แก่เด็กปฐมวัย โดยหัวข้อที่ผู้วิจัยได้ศึกษา มีดังนี้

2.1 ทักษะกระบวนการพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์

ทักษะกระบวนการพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย เป็นการศึกษาเรียนรู้ความจริงจากธรรมชาติและสภาพแวดล้อมรอบตัวของเด็ก โดยการใช้กระบวนการหรือวิธีการแสวงหาความรู้ข้อมูลอย่างมีแบบแผนเพื่ออธิบายและทำความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่อยู่รอบตัวเด็กอย่างเป็นระบบ เพื่อสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันได้ ทักษะกระบวนการพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ ประกอบด้วยทักษะที่สำคัญ 8 ทักษะ (อุไรวรรณ มีเพียร, 2548; สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2551; พิศมัย พิสิฐ, 2551; สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา 2557) ดังนี้

1) ทักษะการสังเกต คือ การใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 อย่างหรืออย่างใดอย่างหนึ่ง ได้แก่ ตา หู จมูก ลิ้น ผิวกาย เข้าไปสัมผัสโดยตรงกับวัตถุหรือเหตุการณ์ เพื่อค้นหาข้อมูล โดยไม่ใช่ประสบการณ์หรือไม่ใส่ความเห็นของผู้สังเกตลงไป โดยทักษะการสังเกตเกิดขึ้นตลอดเวลาและเป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

2) ทักษะการจำแนกประเภท คือ การจัดจำพวกวัตถุหรือเหตุการณ์ต่างๆ ออกเป็นประเภทต่างๆ ให้อยู่ในหมวดหมู่โดยมีเกณฑ์ในการจัดประเภท เช่น สี รส ขนาด รูปร่าง ความเหมือน-ความต่างๆ หรือความสัมพันธ์

3) ทักษะการวัด คือ การเลือกและใช้เครื่องมืออย่างเหมาะสมเกี่ยวกับสิ่งที่จะวัด พร้อมทั้งบอกเหตุผลในการเลือกใช้เครื่องมือ โดยเด็กปฐมวัยสามารถใช้การวัดเปรียบเทียบเชิงปริมาณ และใช้เครื่องมืออย่างหยาบได้ บอกมากกว่าน้อยกว่าได้ โดยเครื่องมือในการวัด เช่น ไม้บรรทัด ตลับเมตร เป็นต้น ค่าที่ได้จากการวัดเป็นตัวเลขที่แน่นอน ไม่ใช่การกะประมาณ และหน่วยที่วัด เช่น นาที่ ชั่วโมง เป็นต้น

4) ทักษะการสื่อความหมายข้อมูล คือ การนำข้อมูลที่ได้จากการสังเกต การทดลอง การวัด ฯลฯ มาจัดกระทำและนำเสนอให้ผู้อื่นเข้าใจอย่างถูกต้องและง่ายต่อการแปลความหมาย ซึ่งการนำเสนอทำได้หลายรูปแบบ เช่น รูปภาพ ตาราง แผนภูมิ โดยการสื่อความหมายข้อมูลมีวิธีการผสมผสานต้องคำนึงถึงความถูกต้องแม่นยำและความสมบูรณ์ของข้อมูล ไม่กำกวม มีความกะทัดรัด

5) ทักษะการลงความเห็นข้อมูล คือ การเพิ่มความคิดเห็นให้กับข้อมูลที่ได้จากการสังเกตอย่างมีเหตุผล โดยใช้ความรู้หรือประสบการณ์เดิมเพื่อลงข้อสรุปข้อมูล

6) ทักษะการคำนวณและการใช้เลขจำนวน คือ การนับจำนวนของวัตถุ และการนำค่าที่ได้มาเปรียบเทียบกัน โดยการใช้ตัวเลขจำนวนเป็นความสามารถที่ได้จากการใช้เครื่องมือ เช่น บวก ลบ คูณ หาร การวัดค่าที่ได้ เช่น ความยาว น้ำหนัก ปริมาตร อุณหภูมิและเวลา เป็นต้น

7) ทักษะการพยากรณ์ คือ ความสามารถในการคาดคะเนคำตอบล่วงหน้าก่อนจะทดลองโดยอาศัยข้อมูลจากการสังเกต การวัดหรือการทดลองที่เกิดปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น หลักการกฎ หรือทฤษฎีที่มีอยู่แล้วในเรื่องนั้นมาช่วยสรุป

8) ทักษะการหาความสัมพันธ์ระหว่างสเปสกับสเปสและสเปสกับเวลา คือ ความสัมพันธ์ระหว่างสเปสกับสเปส เป็นการบอกรูปร่างของวัตถุได้ว่าเป็นทรงอะไร บอกมิติของรูปที่เห็นได้ บอกความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุกับเงาได้ บอกความสัมพันธ์ระหว่างมิติของวัตถุที่อยู่นิ่งกับเมื่อเคลื่อนที่ได้และต่อรูปจากชิ้นส่วนย่อยๆ ให้เป็นรูปที่มีความหมายได้ และสเปสกับเวลา เป็นความสามารถในการหาความสัมพันธ์ เช่น บอกตำแหน่งและทิศทางของวัตถุโดยใช้ตัวเองหรือวัตถุอื่นเป็นเกณฑ์ และบอกความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนตำแหน่ง เปลี่ยนขนาด หรือปริมาณเชิงวัตถุกับเวลาได้

สรุปได้ว่า ทักษะกระบวนการพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์เป็นสิ่งที่เด็กปฐมวัยควรได้รับการพัฒนา เพื่อสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันได้ ทักษะกระบวนการพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ 8 ทักษะ ประกอบด้วย ทักษะการสังเกต ทักษะการจำแนกประเภท ทักษะการวัด

ทักษะการสื่อความหมายข้อมูล ทักษะการลงความเห็นข้อมูล ทักษะการคำนวณและ ใช้จำนวนตัวเลข
 ทักษะการพยากรณ์และทักษะการหาความสัมพันธ์ระหว่างสเปกกับสเปสและสเปสกับเวลา

2.2 ความหมายและความสำคัญของการลงความเห็นข้อมูล

ในงานวิจัยนี้จะทำศึกษาเกี่ยวกับทักษะการลงความเห็นข้อมูล ซึ่งเป็นทักษะหนึ่งใน
 ทักษะกระบวนการพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ มีนักวิชาการได้ให้ความหมายและความสำคัญของการลง
 ความเห็นข้อมูล ไว้ดังนี้

ภพ เลหาไพบูลย์ (2542, น. 22) ได้กล่าวถึง การลงความเห็นข้อมูล คือ
 ความสามารถในการอธิบายข้อมูลที่มีอยู่อย่างมีเหตุผลโดยอาศัยความรู้และประสบการณ์เดิมมาช่วย
 ข้อมูลที่มีอาจได้มาจากการสังเกต-การวัด หรือการทดลอง คำอธิบายนั้นเป็นสิ่งที่ได้จากความรู้หรือ
 ประสบการณ์เดิมของผู้สังเกตที่พยายามเชื่อมโยงบางส่วนของความรู้หรือประสบการณ์เดิมมาสัมพันธ์
 กับข้อมูลที่ตนเองมีอยู่ โดยการลงความเห็นข้อมูล จะต้องวิเคราะห์ให้ได้ว่าอะไรคือผลของการสังเกต
 และอะไรเป็นสิ่งที่พูดเองหรือสรุปความคิดเห็นของตนเอง ซึ่งมีใช้ผลของการสังเกตและเน้นให้เห็นว่า
 เมื่อสังเกตอะไรแล้วอย่ารีบด่วนสรุปลงความคิดเห็น เพราะไม่มีอะไรยืนยันว่าข้อสรุปลงความเห็นนั้น
 ผิดหรือถูก

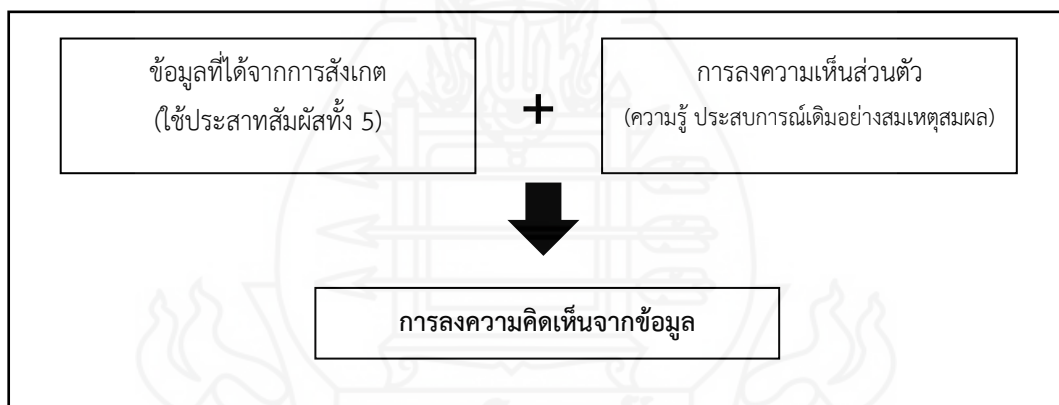
วรรณทิพา รอดแรงคำ และจิต นวนแก้ว (2542, น.33) ได้กล่าวถึงความหมายใน
 การลงความเห็นข้อมูลว่าหมายถึง การอธิบายข้อมูลที่มีอยู่อย่างมีเหตุผล โดยอาศัยความรู้หรือ
 ประสบการณ์เดิมมาช่วย ข้อมูลที่มีอาจได้มาจากการสังเกต การวัด การทดลองหรืออาจกล่าวได้ว่า
 การลงความเห็นข้อมูลเป็นการใช้กระบวนการความคิดเพื่อหาความหมายข้อมูล และข้อมูลชุดหนึ่งๆ
 อาจมีคำอธิบายได้หลายอย่าง เพราะผู้ลงความเห็นข้อมูลมีประสบการณ์ต่างกัน

ชุลีพร สงวนศรี (2550, น.12) กล่าวว่า การลงความเห็นข้อมูลเป็นการอธิบายข้อมูล
 ที่ได้จากการสังเกตอย่างมีเหตุผล โดยอาศัยความรู้หรือประสบการณ์เดิมมาช่วยอาจได้จากการสังเกต
 การวัดและการทดลอง

ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์ และธงชัย ชิวปรีชา (2552ก, น.2-3; 2552ข, น.8) ได้กล่าวถึง
 การลงความเห็นข้อมูลไว้ว่า เป็นการอธิบายผลที่ได้จากการสังเกต ข้อมูล จากการสังเกตข้อมูลชุด
 หนึ่งๆอาจลงความเห็นได้หลายอย่าง ในการลงความเห็นข้อมูลนั้นมักจะเอาประสบการณ์หรือความรู้
 เดิมเข้ามาช่วยด้วย แต่ละคนอาจลงความเห็นข้อมูลชุดเดียวกันต่างกัน เนื่องจากมีประสบการณ์และ
 ความรู้เดิมต่างกัน แต่ต้องเป็นไปอย่างสมเหตุสมผลกับข้อมูลที่ได้สังเกต ทั้งนี้ความแตกต่างระหว่าง
 การลงความเห็นข้อมูลและการสังเกตนั้น ผู้สังเกตต้องแยกให้ได้ว่าอะไรคือการสังเกต อะไรคือการลง
 ความเห็นข้อมูล และต้องไม่บันทึกข้อความที่เป็นการลงความเห็นข้อมูลปะปนกับข้อความที่เป็นการ
 สังเกต เช่น เมื่อรถผ่านถนนสายหนึ่งสังเกตพบว่าถนนเปียก แล้วได้บอกกับเพื่อนว่า เมื่อครูนี้นั่งมีฝน
 ตกบริเวณนี้ การบอกเช่นนี้เป็น การลงความเห็นข้อมูล จากการที่สังเกตพบว่าถนนเปียก การลง

ความเห็นข้อมูลอาจมีการโต้แย้งได้ เช่น เด็กคนอื่นที่นั่งในรถคันเดียวกันอาจโต้แย้งว่าฝนไม่ได้ตกแต่ถนนเปียกเพราะมีการล้างถนน หรือเกิดจากการที่น้ำขึ้นท่วมถนนแล้วน้ำเพิ่งลดไป เป็นต้น การลงความเห็นข้อมูลว่า ฝนตกหรือล้างถนนหรือน้ำท่วม ทั้งสามประการนี้ก็มียุทธศาสตร์เป็นไปได้ทั้งสิ้น วิธีการที่ใช้ตรวจสอบว่าข้อความที่บันทึกนั้นเป็นการสังเกตหรือไม่ คือ ถามตัวเองว่า ข้อความหรือคำบรรยายนั้น เกิดจากการใช้ประสาทสัมผัสใดในการสังเกต เช่น เป็นสิ่งที่ได้จากการมองเห็น การดม การชิม การสัมผัสหรือการฟัง ถ้าไม่สามารถระบุได้ว่าข้อความนั้นได้จากการสัมผัสใด ข้อความนั้นมียุทธศาสตร์จะเป็นการลงความเห็นข้อมูลมากกว่าการสังเกต สอดคล้องกับที่ Lind (2005) กล่าวว่า ในการลงความเห็นข้อมูล เด็กต้องใช้การสังเกต การจำแนก เพื่อให้ความหมายกับข้อมูล การลงความเห็นข้อมูลจะเกิดขึ้นทางอ้อม (ไม่เกิดขึ้นโดยตรง) ดังเช่น เมื่อมองออกไปนอกหน้าต่างเห็นใบไม้ไหว จะลงความเห็นข้อมูลว่า ลมกำลังพัด ซึ่งแม้ว่าไม่ได้สัมผัสลมนั้นโดยตรง การใช้การสังเกต ความรู้ และประสบการณ์เดิมที่ทำให้รู้ว่าลมพัดอยู่ ซึ่งในกรณีนี้เราสามารถตรวจสอบได้ด้วยการเดินออกไปข้างนอก

จากความหมายทั้งหมดที่กล่าวมา สามารถสรุปได้ ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 ความหมายการลงความเห็นข้อมูล

ที่มา: วรรณทิพา รอดแรงคำ, พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2542). *กิจกรรมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์สำหรับครู*. กรุงเทพมหานคร: มาสเตอร์กรุ๊ป แมเนจเม้นท์, น.25.

ทั้งนี้ วรรณทิพา รอดแรงคำ และจิต นวนแก้ว (2542, น.22) ชี้ว่าการลงความเห็นข้อมูลในเรื่องเดียวกันอาจถูกหรือผิดขึ้นอยู่กับเงื่อนไข 4 ประการ คือ

1) ปริมาณและความกว้างของข้อมูล คือ ต้องมีข้อมูลมากเพียงพอและหลายๆด้าน เพราะการสังเกตและการค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมจะนำไปสู่ข้อมูลที่ถูกต้อง

2) ความถูกต้องของข้อมูล คือ ถ้าข้อมูลไม่ถูกต้อง การลงความเห็นข้อมูลก็จะต้อง
ด้วย

3) ความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้ลงความเห็น คือ การลงความเห็นข้อมูลนั้นส่วน
หนึ่งจะเกี่ยวข้องกับประสบการณ์เดิมที่เคยพบเหตุการณ์นั้นๆ ถ้าประสบการณ์เดิมเชื่อถือได้มาก
โอกาสถูกก็มีมากด้วย

4) ความสามารถในการสังเกต คือ การสังเกตทำให้เด็กสามารถรับรู้ ค้นพบในสิ่งที่ตนเอง
สนใจและใช้หลักฐานในการสังเกตให้เป็นประโยชน์ในการลงความเห็นข้อมูล

การลงความเห็นข้อมูลมีความสำคัญหลายประการ คือช่วยทำให้ได้ข้อมูลจากการสังเกต
การวัด การทดลองมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น การมีทักษะการลงความเห็นข้อมูลนั้นทำให้บุคคลนำ
เหตุการณ์มาพิจารณาอย่างมีเหตุผลโดยที่ไม่ด่วนตัดสินใจ มีความรอบคอบมากขึ้น โดยการผสมผสาน
ความรู้และประสบการณ์เดิม แล้วคิดสรุปอย่างมีเหตุผลได้ว่าอะไรคือเหตุผลของการสังเกต
เพราะฉะนั้นการลงความเห็นข้อมูลจึงมีความสำคัญ ในการแสวงหาความรู้ และเรียนรู้สิ่งใหม่ๆได้
อย่างมีประสิทธิภาพ (วรรณทิพา รอดแรงคำและจิต นวนแก้ว, 2542; ทองพูน ฤกษ์จันทร์, 2551)

สรุปได้ว่า การลงความเห็นข้อมูล คือ ความสามารถในการอธิบายหรือสรุปข้อมูลที่ได้
จากการสังเกต การวัด การทดลอง โดยใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ผนวกกับความรู้และประสบการณ์เดิม
มาช่วยในการลงความเห็นข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลอย่างสมเหตุสมผล โดยมีหลักฐานสนับสนุน ซึ่ง
หลักฐานที่มาสันนิษฐานอาจจะมาจากความรู้และประสบการณ์เดิมที่เคยพบเห็นมาแล้วทั้งนี้การลง
ความเห็นข้อมูลชุดเดียวกันอาจแตกต่างกัน ด้วยแต่ละบุคคลมีประสบการณ์และความรู้เดิมที่แตกต่าง
กัน แต่ต้องสมเหตุสมผลกับข้อมูลที่ได้จากการสังเกต เงื่อนไขสำคัญที่นำไปสู่การลงความเห็นข้อมูลที่
ถูกต้อง คือ ปริมาณและความกว้างของข้อมูล ความถูกต้องของข้อมูล ความรู้และประสบการณ์เดิม
ของผู้ลงความเห็นข้อมูลและความสามารถในการสังเกต การลงความเห็นข้อมูลมีความสำคัญเพราะ
ช่วยให้บุคคลนำเหตุการณ์มาพิจารณาอย่างสมเหตุสมผล ไม่ด่วนตัดสินใจ มีความรอบคอบมากขึ้นใน
การคิดสรุปว่าอะไรเป็นเหตุผลรวมทั้ง ทำให้เกิดการแสวงหาความรู้และเรียนรู้สิ่งใหม่ๆได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ

2.3 ประเภทของการลงความเห็นข้อมูล

การลงความเห็นข้อมูลแบ่งเป็น 4 ประเภท ดังนี้ (สุวัฒน์ นิยมคำ, 2531, น.199;
สุนีย์ เหมะประสิทธิ์, 2543, น.243 อ้างถึงใน จุไรรัตน์ สมบูรณ์มาก, 2554, น.87)

1) การลงความคิดเห็นข้อมูลแบบข้อสรุปรวมทั่วไป คือ การอธิบายหรือสรุปข้อมูล
ทั่วไปจากการสังเกต การวัด การทดลอง โดยใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ผนวกกับความรู้และ
ประสบการณ์เดิม

2) การลงความคิดเห็นข้อมูลแบบเชิงพยากรณ์ หมายถึง ความสามารถในการคาดเดาหรือทำนายปรากฏการณ์ที่จะเกิดขึ้นจากข้อมูลที่สังเกต ประกอบกับการใช้ความรู้ ความคิด และประสบการณ์ที่มีอยู่ก่อน

3) การลงความเห็นข้อมูลแบบการอธิบาย หมายถึง ความสามารถในการหาข้อสรุปของปรากฏการณ์ใดๆ โดยอาศัยข้อมูลที่ได้จากการสังเกตประกอบกับความรู้และประสบการณ์เดิม

4) การลงความคิดเห็นข้อมูลแบบสมมุติฐาน หมายถึง ความสามารถในการลงข้อสรุปไปสู่มวลประชากรจากการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

สรุปได้ว่า ประเภทของการลงความเห็นข้อมูลมี 4 ประเภท คือ การลงความคิดเห็นข้อมูลแบบข้อสรุปรวมทั่วไป การลงความคิดเห็นข้อมูลแบบเชิงพยากรณ์ การลงความเห็นข้อมูลแบบการอธิบาย และการลงความคิดเห็นข้อมูลแบบสมมุติฐาน

2.4 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการลงความเห็นข้อมูล

การลงความเห็นข้อมูลเป็นทักษะกระบวนการพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ที่เด็กจะต้องอาศัยความรู้และประสบการณ์เดิมและความเห็นส่วนตัวมาช่วย เพื่อให้ได้ข้อมูลอย่างสมเหตุสมผล ซึ่งทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการลงความเห็นข้อมูล คือ ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของ Piaget ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของ Vygotsky และทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของ Bruner โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.4.1 ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของ Piaget (1952, อ้างถึงใน อารมณ สุวรรณपाल, 2555, น.8-14) ได้อธิบายกระบวนการทางสมองการปรับเข้าสู่โครงสร้าง การปรับขยายโครงสร้างและทำให้สมดุล

1) การปรับเข้าสู่โครงสร้าง (Assimilation) เป็นกระบวนการที่เด็กได้พบปะหรือปะทะกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ใกล้เคียงกับสิ่งที่ได้รู้แล้ว สิ่งนั้นจะซึมซับเข้าไปในส่วนที่เป็นความรู้ที่มีอยู่แล้ว

2) การปรับขยายโครงสร้าง (Accommodation) เป็นกระบวนการที่เด็กได้รับสิ่งที่แตกต่างจากสิ่งที่ได้รู้และปรับเปลี่ยนวิธีคิดให้เหมาะสม เพื่อที่จะเรียนรู้ความรู้ใหม่ๆ กระบวนการนี้เป็นกระบวนการที่ปรับให้เหมาะสม ซึ่ง Piaget กล่าวว่า การสร้างโครงสร้างใหม่ของการคิดในระดับที่สูงกว่าเก่าไม่ใช่เรื่องง่าย เด็กต้องทบทวนความคิดใหม่จากประสบการณ์รอบตัวเด็ก ชั้นที่สำคัญในการดำเนินการคือ ประสบการณ์ของการขัดแย้งทางการคิด หรืออีกนัยหนึ่งเด็กจะตระหนักว่าเขาพบกับสิ่งสองสิ่งที่ตรงข้ามกัน และทั้งสองสิ่งนั้นไม่เป็นความจริง กระบวนการนี้เรียกว่าการทำให้ไม่สมดุล (Disequilibrium)

3) การทำให้สมดุล (Equilibration) เป็นกระบวนการควบคุมให้เกิดความเท่าเทียมกันระหว่างกระบวนการปรับเข้าสู่โครงสร้างและกระบวนการปรับขยายโครงสร้าง เพื่อให้เกิด

การเจริญเติบโตทางสติปัญญา มนุษย์เราไม่สามารถซึมซับอย่างเดียวหรือตลอดเวลา เพราะถ้าเป็นเช่นนั้นมนุษย์จะไม่สามารถเรียนรู้สิ่งใหม่ แนวคิดหรือหลักการใหม่ๆ ในขณะที่เดียวกันมนุษย์เราก็ไม่สามารถปรับได้ตลอดเวลา เพราะถ้าเป็นเช่นนั้นสิ่งใหม่ๆ ก็จะเป็นสิ่งใหม่ตลอดเวลาซึ่งมีมากมายจนไม่สามารถสั่งสมไว้ในความคิดและมนุษย์เราก็เหนื่อยอ่อนหรืออ่อนล้ากับการพยายามคิด

ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของ Piaget เป็นทฤษฎีที่ได้แบ่งขั้นของพัฒนาการมนุษย์ที่เป็นเชิงคุณภาพมากกว่าการเพิ่มปริมาณ เป้าหมายของทฤษฎีอธิบายกลไกและกระบวนการพัฒนาสติปัญญาของเด็กไปสู่การเป็นบุคคลที่สามารถคิดได้ Piaget เชื่อว่า พัฒนาการทางสติปัญญาเป็นความก้าวหน้าที่มีผลจากความพร้อมและประสบการณ์ของเด็กออกเป็น 4 ขั้น ซึ่งในที่นี้จะกล่าวเพียง 2 ขั้น ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย ดังนี้

1) ขั้นประสาทการรับรู้ (Sensorimotor Stage) ในวัย 0-2 ปี เด็กเรียนรู้จากการลองผิดลองถูกโดยเริ่มจากการตอบสนอง สะท้อน และปรับเปลี่ยนเด็กให้ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมตัว พฤติกรรมจะเป็นไปตามสิ่งที่ต้องการหรือเป้าหมาย จากนั้นจะพัฒนาไปถึงขั้นรูปธรรมและนามธรรม เด็กรับรู้วัตถุหรือเหตุการณ์ในความคิดของเด็ก

2) ขั้นความคิดก่อนปฏิบัติการ (Preoperational Stage) ในวัย 2-7 ปี เด็กเริ่มเรียนภาษาพูดและภาษาท่าทางในการสื่อสาร แต่ไม่สามารถคิดหาเหตุผลได้ดี เด็กยังคงยึดตนเองเป็นศูนย์กลางอย่างมาก สามารถจัดหมวดหมู่สิ่งของได้ตามเกณฑ์ของตน ในขั้นนี้เด็กแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือระยะ 2-4 ปี และ 4-7 ปี ในระยะแรกคือ 2-4 ปี เด็กจะมีการคิดคือตนเองเป็นใหญ่ มองไม่เห็นเหตุผลของผู้อื่น สามารถโยงความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์ 2 เหตุการณ์ได้ แต่พอเด็กอายุ 4-7 ปี เด็กจะเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ รวมตัวดีขึ้น สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้โดยไม่ต้องเตรียมล่วงหน้าไว้ก่อน รู้จักนำความรู้ในสิ่งหนึ่งไปอธิบายหรือแก้ปัญหาอื่นและสามารถนำเหตุผลต่างๆ ไปมาสรุปแก้ปัญหา

ในขั้นนี้เด็กเริ่มเรียนภาษาพูดและภาษาท่าทางในการสื่อสาร มีปฏิภิกิริยาต่อสิ่งแวดล้อมมากกว่าใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการคิด ความคิดเกี่ยวกับการกระทำต่างๆ ได้บรรจุอยู่ในสมองและสามารถที่จะนำมาใช้ได้ตลอดเวลา เป็นการคิดไว้ในใจก่อนที่จะกระทำ แต่ไม่สามารถคิดหาเหตุผลได้ดี สามารถโยงความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์ 2 เหตุการณ์ได้ เมื่อเด็กอายุ 4-7 ปี เด็กจะเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ รวมตัวดีขึ้น สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้โดยไม่ต้องเตรียมล่วงหน้าไว้ก่อน รู้จักนำความรู้ในสิ่งหนึ่งไปอธิบายหรือแก้ปัญหาอื่นและสามารถนำเหตุผลต่างๆ ไปมาสรุปแก้ปัญหา

2.4.2 ทฤษฎีพัฒนาการพัฒนาการทางสติปัญญาของ Vygotsky, 1934 (อ้างถึงใน อรุณี ทรดาล, 2555, น.12-14) ได้อธิบายเกี่ยวกับทฤษฎีวิวัฒนาการทางสังคม (Sociocultural Theory) ไว้ว่า ความสามารถทางสติปัญญาของเด็กเป็นผลมาจากการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (social

interaction) และบริบทของสังคม (social context) โครงสร้างทางสติปัญญาของเด็กจะพัฒนาขึ้นเมื่อ เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมในสังคม Vygotsky เชื่อว่า การเรียนรู้นำไปสู่การพัฒนา กล่าวว่าการเรียนรู้ของเด็กเป็นไปตามขั้นตอนพัฒนาการในแต่ละวัย ก่อให้เกิดพัฒนาการทางภาษาและสติปัญญา และด้านสังคม เด็กสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองได้จากการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ซึ่งหมายถึง อุปกรณ์ สิ่งของที่อยู่รอบตัวเด็กรวมทั้งบุคคลที่เป็นเพื่อนวัยเดียวกัน และครูผู้ปกครอง การจัดให้เด็กทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เด็กมีโอกาสนทนาโต้ตอบ แสดงความคิดเห็นและช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกัน เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้

ทฤษฎี Vygotsky มีแนวคิดสำคัญ คือ สภาวะการเรียนรู้ของเด็ก (Zone of Proximal Development: ZPD) ซึ่งเป็นระยะระหว่างความพร้อมที่เด็กสามารถทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้ด้วยตนเองกับการที่เด็กต้องขอความช่วยเหลือแนะนำจากบุคคลอื่นที่มีความรู้และประสบการณ์มากกว่า ซึ่งอาจเป็นเพื่อนในวัยเดียวกัน ครู หรือผู้ปกครอง เด็กจึงจะสามารถทำสิ่งนั้นๆ ได้ ดังนั้น สภาวะการเรียนรู้ของเด็ก (ZPD) จึงอาจเป็นบริเวณที่ฝึกการเรียนรู้ของเด็ก ซึ่งเด็กไม่สามารถประสบความสำเร็จได้ แต่เมื่อได้รับการสนับสนุน การช่วยเหลือจากผู้อื่น จึงประสบความสำเร็จในการทำกิจกรรมหรือแก้ปัญหาได้ นอกจากนี้ Vygotsky ยังกล่าวถึง การช่วยเหลือแนะนำในการแก้ปัญหาและการเรียนรู้ของเด็ก เป็นการช่วยเหลือเด็กเมื่อเด็กแก้ปัญหาโดยลำพังไม่ได้ เป็นการช่วยเหลืออย่างเหมาะสมเพื่อให้เด็กแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง วิธีการที่ครูเข้าไปมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กเพื่อให้การช่วยเหลือเด็ก เรียกว่า scaffolding เป็นการแนะนำช่วยเหลือให้เด็กแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง โดยการให้คำแนะนำ (clue) การช่วยเตือนความจำ (reminders) การกระตุ้นให้คิด (encouragement) การแบ่งย่อยปัญหาที่สลับซับซ้อนให้ง่ายขึ้น การให้ตัวอย่าง หรือสิ่งอื่นที่จะช่วยเด็กแก้ปัญหาและเรียนรู้ด้วยตนเอง

2.4.3 ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของ Bruner 1966 (อ้างถึง พชร ผลิตอินและดวงเดือน ศาสตรภักดิ์, 2555, น.9-52) ให้ความสำคัญต่อวัฒนธรรมว่าเป็นตัวเร่งอัตราการเจริญของพัฒนาการทางด้านการคิดหรือสติปัญญา หรือ วัฒนธรรม เป็นตัวกระตุ้นพัฒนาการด้านการคิด Bruner เชื่อว่า พัฒนาการแต่ละขั้นจะไม่ขึ้นอยู่กับช่วงอายุ แต่จะขึ้นอยู่กับรูปการสนองตอบทางการเคลื่อนไหวของร่างกาย สัญลักษณ์ (visual image) และการใช้สัญลักษณ์ต่างๆ

Bruner (อ้างถึงใน อารมณ สุวรรณपाल, 2555, น.8-17) มีแนวคิดที่สำคัญ 2 ประการ คือ ผลผลิตของพัฒนาการทางสติปัญญาอยู่ในรูปของการคิดและการเจริญงอกงามทางการคิด จะเกี่ยวข้องกับการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมรรถภาพพื้นฐานของเด็กและวัฒนธรรมเทคโนโลยี ที่ทำหน้าที่เพิ่มความมีสมรรถภาพนั้น เทคโนโลยีไม่ได้รวมเพียงแค่สิ่งของที่เป็นรูปธรรม เช่น โทรศัพท์ คอมพิวเตอร์ แต่ยังมีอย่างอื่นอีก ได้แก่ ภาษาและปรากฏการณ์ต่างๆ ผลผลิตของพัฒนาการทางการ

คิดจะถูกสร้างขึ้นจากระบบการใช้สัญลักษณ์ (coding) ซึ่งทำให้บุคคลได้ข้อมูลไปใช้ในการคาดคิดและคาดการณ์ Bruner แบ่งพัฒนาการทางสติปัญญาไว้ 3 ชั้น ดังนี้

1. ชั้นความรู้อันเนื่องมาจากการกระทำ (Enactive representation) ในชั้นนี้เด็กจะเรียนรู้ทางประสาทสัมผัส การเคลื่อนไหวและการกระทำ กล่าวคือ เด็กจะได้มีความรู้ความเข้าใจในโลกรอบตัวจากการกระทำด้วยตัวเอง เด็กใช้อวัยวะรับสัมผัสในการจัดกระทำกับสิ่งต่างๆ และรับทราบว่าสิ่งนั้นมีอยู่เมื่อเด็กมองเห็นแต่เมื่อวัตถุนั้นออกไปจากสายตา เด็กจะรับทราบว่าของสิ่งนั้นไม่มีอยู่แล้ว แต่เมื่อเด็กโตขึ้นจะทราบว่าวัตถุที่ไม่ปรากฏอยู่ในสายตานั้นยังมีอยู่ไม่ได้หายไปไหน พฤติกรรมที่เราทราบคือเด็กจะค้นหาสิ่งที่หายไปซึ่งแต่เดิมไม่ปรากฏพฤติกรรมนี้ ชั้นนี้ตั้งอยู่บนรากฐานของการเรียนรู้ การตอบสนอง และการสร้างรูปแบบของความเคยชินจนเป็นนิสัย วัยนี้จะสิ้นสุดลงเมื่อเด็กสามารถเข้าใจโลกรอบตัวเด็กโดยอาศัยการมองซึ่งสอดคล้องกับโลกของการกระทำ ชั้นนี้จะสิ้นสุดประมาณอายุ 3 ปี

2. ชั้นสร้างภาพในใจ (Iconic representation) ในชั้นนี้เด็กเริ่มต้นขึ้นเมื่อเด็กสามารถคิดถึงโลกของเด็กได้โดยใช้จินตนาการ จินตนาการหมายถึงภาพที่นึกเห็น เช่น เด็กนั่งที่โรงเรียนแต่นึกเห็นบ้านของเด็กได้ ดังนั้น ภาพที่เด็กเห็นได้นั้นจะต้องเป็นภาพที่เด็กเคยเห็นมาก่อน เด็กสามารถใช้ภาพที่นึกเห็นแทนการกระทำโดยที่ไม่ต้องลงมือกระทำเหมือนอย่างในชั้นที่ 1 ชั้นนี้จะสิ้นสุดประมาณอายุ 7 ปี

3. ชั้นใช้สัญลักษณ์ (Symbolic representation) ชั้นนี้เป็นชั้นที่เด็กคิดและเข้าใจสิ่งต่างๆ โดยอาศัยสัญลักษณ์ สัญลักษณ์หมายถึง คำหรือภาษา หรืออื่นๆ เมื่อเด็กอายุประมาณ 2 หรือ 3 ปี เด็กเริ่มหัดพูดเป็นคำซึ่งเป็นสัญลักษณ์ที่เด็กเริ่มเรียนรู้ และเมื่อโตขึ้นภาษาของเด็กก็เติบโตขึ้นตาม คุณสมบัติของภาษาในระยะเริ่มต้น นำไปสู่การได้มาซึ่งมโนคติและการคิดแบบนามธรรม นั่นคือช่วยให้เด็กรู้และเข้าใจสิ่งต่างๆ ในโลกนี้ได้ดี และเร็วยิ่งขึ้นกว่าการกระทำหรือการใช้จินตนาการ ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่าภาษาเป็นเครื่องมือของการคิด

ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของ Bruner เน้นไปที่พัฒนาการของเด็ก โดยเน้นที่ปัจจัยรอบตัวของเด็กทั้งภายนอกและภายใน การมีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม ทำให้ส่งผลต่อการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็กที่ต่างกัน ดังนั้นในการจัดกิจกรรมให้กับเด็กจะต้องเปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้ในบรรยากาศที่เอื้อต่อการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อ วัสดุอุปกรณ์ สิ่งของหรือข้อมูลต่างๆ ที่เป็นของจริงและมีความสอดคล้องกับความสนใจของเด็ก การจัดกิจกรรมให้กับเด็กได้ใช้สื่อและอุปกรณ์ที่เป็นรูปธรรมเพื่อช่วยให้เด็กมีความเข้าใจได้ชัดเจนขึ้นดีกว่าการบอกเล่าบรรยายด้วยคำพูดเพียงอย่างเดียว ซึ่งการจัดกิจกรรมเหล่านี้จะส่งผลต่อพัฒนาการทางสติปัญญาให้กับเด็กได้เป็นอย่างดี

สรุปได้ว่าทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการลงความเห็นข้อมูล คือ ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของ Piaget ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของ Vygotsky และทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของ Bruner ซึ่งทฤษฎีเหล่านี้สามารถนำมาใช้เป็นเพื่อพัฒนาความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลให้แก่เด็กปฐมวัย

2.5 ประโยชน์ของการลงความเห็นข้อมูล

นักการศึกษาและนักวิชาการได้กล่าวถึงประโยชน์ของการลงความเห็นข้อมูล ไว้ดังนี้ (สมศักดิ์ แพรคำ, 2544 อ้างถึงใน จุไรรัตน์ สมบูรณ์มาก, 2554; วรรณทิพา รอดแรงคำ และจิต นวนแก้ว, 2542)

- 1) ช่วยในการตรวจสอบว่าข้อมูลที่เป็นผลมาจากการสังเกตนั้นเป็นการสังเกตที่แท้จริง
- 2) ช่วยทำให้ข้อมูลที่ได้รับจากการสังเกตมีความหมาย มีความสมบูรณ์และมีประโยชน์มากขึ้น
- 3) ช่วยในการพิจารณาเหตุการณ์อย่างมีเหตุผลทำให้ไม่ด่วนตัดสินใจ และใช้ความรอบคอบมากขึ้น
- 4) ช่วยในการสร้างสมมุติฐานหรือการนำไปสู่ข้อสรุปในชีวิตประจำวัน เช่น การเลือกซื้อสินค้า สิ่งของหรืออาหาร การตัดสินใจเหตุการณ์เฉพาะหน้า การยอมรับความคิดเห็นหลายๆ ด้านต่อประเด็นปัญหาของข้อมูลชุดเดียวกัน การระมัดระวังตัวเพิ่มขึ้นเมื่อเห็นคนแปลกหน้าเดินตามหลัง และการทำความเข้าใจในสิ่งที่เกิดขึ้นแม้ไม่ทราบสาเหตุ

สรุปได้ว่า การลงความเห็นข้อมูลมีประโยชน์หลายประการ คือ ช่วยตรวจสอบข้อมูลที่เป็นผลมาจากการสังเกตนั้นเป็นการสังเกตที่แท้จริง ทำให้ข้อมูลที่ได้รับจากการสังเกตมีความหมาย มีความสมบูรณ์และมีประโยชน์มากขึ้น ช่วยในการพิจารณาเหตุการณ์อย่างมีเหตุผลทำให้ไม่ด่วนตัดสินใจ และใช้ความรอบคอบมากขึ้น

2.6 พฤติกรรมความสามารถในการลงความเห็นข้อมูล

ความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลสามารถสังเกตได้จากพฤติกรรม ดังต่อไปนี้ (วรรณทิพา รอดแรงคำ และจิต นวนแก้ว, 2542; ทวีศักดิ์ จินตานุรักษ์ และธงชัย ชิวปรีชา, 2552ก)

- 1) เด็กสามารถสังเกตแล้วอธิบายสรุปโดยเพิ่มความคิดเห็นให้กับข้อมูล และใช้ความรู้หรือประสบการณ์เดิมมาช่วย
- 2) เด็กสามารถตีความของข้อมูลที่ได้จากการสังเกต โดยการนำความรู้เดิมและประสบการณ์เดิมมาเป็นองค์ประกอบในการตีความ เช่น เด็กตกกลิ้งในกล่อง 2 ใบ เด็กสามารถบอกได้ว่ากล่องใดเป็นกลิ้งทุเรียน เป็นต้น

3) เด็กสามารถทำนายเหตุการณ์จากข้อมูลที่ได้สิ่งต่างๆรอบตัว โดยนำข้อมูลที่มีอยู่มาผนวกความรู้เดิม โดยการรับข้อมูลต่างๆจากการสังเกต การฟัง แล้วนำมาผนวกกับความรู้และประสบการณ์เดิมของเด็ก เพื่อทำนายเหตุการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผล

สรุปได้ว่า ความสามารถในการลงความเห็นข้อมูล คือ การสังเกตและใช้ความรู้หรือประสบการณ์เดิมมาช่วยในการเพิ่มความคิดเห็นให้ข้อมูล การตีความของข้อมูลที่ได้จากการสังเกต การทำนายเหตุการณ์จากข้อมูลที่ได้สิ่งต่างๆรอบตัวและนำมาผนวกความรู้เดิม

2.7 การพัฒนาความสามารถในการลงความเห็นข้อมูล

การลงความเห็นข้อมูลเป็นทักษะที่เด็กควรพัฒนา เพราะช่วยให้สามารถคาดเดาเหตุการณ์ต่างๆ ได้อย่างมีเหตุและผล ซึ่ง พัชรา ทวีวงศ์ ณ อยุธยา (2537, น.53) ได้ชี้ว่า การพัฒนาในการลงความเห็นจากข้อมูล เป็นการพัฒนาความสามารถในการเพิ่มความคิดเห็นให้กับข้อมูลที่ได้จากการสังเกตอย่างมีเหตุผล โดยใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมด้วย วิธีการที่ครูสามารถใช้เพื่อช่วยพัฒนาการลงความเห็นจากข้อมูล คือ

- 1) ให้โอกาสเด็กตรวจสอบเหตุการณ์ที่สามารถอธิบายและลงความเห็นข้อมูลได้จากประสบการณ์ของตน
- 2) ให้โอกาสเด็กจัดอภิปรายกลุ่มเพื่อลงความคิดเห็นจากข้อมูลมากกว่าที่จะให้ทำคนเดียว
- 3) ส่งเสริมให้เด็กตรวจสอบเหตุผลกับข้อมูล และปฏิเสธเรื่องบางเรื่องที่มีเหตุไม่เข้ากับข้อมูลที่ต้องการ
- 4) ให้เด็กอธิบายหรือสรุปโดยเพิ่มความคิดเห็นให้กับข้อมูลที่ได้จากการสังเกตหรือจากประสบการณ์ของผู้เรียน

Marzano (2010 as cited in Reading Rocket, 2020) ได้กล่าวถึงสิ่งที่ควรคำนึงในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาให้เด็กสามารถลงความเห็นข้อมูล คือ 1) การบอกเป็นนัยเพื่อหาคำตอบ 2) การนำข้อมูลที่บอกเป็นนัยรวมกับสิ่งที่เรารู้แล้ว 3) การได้คำตอบมากกว่า 1 คำตอบ และ 4) คำตอบสามารถสนับสนุนความคิดได้ ซึ่งครูควรใช้คำถาม 4 ลักษณะ เพื่อช่วยเด็กในการอภิปรายที่นำไปสู่การลงความเห็นข้อมูล ดังนี้

- 1) คำถามลักษณะแรกควรเป็นคำถามที่ช่วยให้เด็กสามารถบอกว่าการลงความเห็นข้อมูลของตนเองคืออะไร คำตอบในส่วนนี้ช่วยให้เด็กตระหนักถึงการลงความเห็นข้อมูล โดยนำข้อมูลที่บอกเป็นนัยแต่ไม่ปรากฏชัดเจนมาตีความ
- 2) คำถามลักษณะที่สองควรเป็นคำถามที่ให้เพื่อบอกว่าข้อมูลอะไรที่ใช้ลงความเห็นข้อมูลในข้อแรก คำถามในส่วนนี้ทำให้เด็กเข้าใจว่ามีข้อมูลที่นำมาใช้ในการลงความเห็นข้อมูลมีหลายลักษณะได้แก่ ภาพ ข้อความ เนื้อหาหรือประสบการณ์เดิม

3) คำถามลักษณะที่สามเป็นการใช้คำถามที่ช่วยให้เด็กสามารถพูดและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นว่า ความคิดของตนเองสมเหตุสมผลหรือไม่ วิเคราะห์ตนเองว่าการลงความเห็นของตนเองนั้นสอดคล้องกับข้อมูลหรือไม่ เป็นเหตุเป็นผลกันหรือไม่

4) คำถามลักษณะที่สี่เป็นคำถามที่ช่วยให้เด็กพิจารณาเลือกปรับความคิดเห็นตนเอง และช่วยให้เด็กมองเห็นการคิดที่แตกต่าง ซึ่งจะไม่มีการบอกว่าผิดหรือถูก คำตอบที่ได้หลากหลายเป็นการสร้างนิสัยให้เด็กคิดต่อยอด

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ในการพัฒนาการลงความคิดเห็นข้อมูล ควรจัดกิจกรรมให้เด็กได้อธิบายและลงความเห็นข้อมูลจากประสบการณ์ของตนเอง ได้อธิบายเป็นกลุ่ม ตรวจสอบเหตุผลกับข้อมูลและปฏิเสธเรื่องบางเรื่องที่ไม่เข้ากับข้อมูล รวมทั้งใช้คำถามเพื่อให้เด็กสามารถอภิปรายเพื่อนำไปสู่การลงความเห็นข้อมูล

2.8 การวัดและประเมินความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย

ความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัยในการวัดและประเมินผลควรให้สอดคล้องกับหลักการวัดและประเมินผลสำหรับเด็กปฐมวัย โดยมีหลักการในการประเมิน ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, น.44)

- 1) วางแผนการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบ
- 2) ประเมินพัฒนาการเด็กครบทุกด้าน
- 3) ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่องตลอดปี
- 4) ประเมินพัฒนาการตามสภาพจริงจากกิจกรรมประจำวันด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลายไม่ควรใช้แบบทดสอบ

5) สรุปผลการประเมิน จัดทำข้อมูลและนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาเด็กสำหรับวิธีการประเมินที่เหมาะสมและควรใช้กับเด็กอายุ 3 - 6 ปี ได้แก่ การสังเกต การบันทึกพฤติกรรม การสนทนากับเด็ก การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลงานเด็กที่เก็บอย่างมีระบบ

สำหรับการวัดและประเมินความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นทักษะหนึ่งในทักษะทางวิทยาศาสตร์ ได้มีผู้พัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินความสามารถทางทักษะทางวิทยาศาสตร์ ไว้ดังนี้

งานวิจัยของพิสมัย พิสิท (2551) ได้พัฒนาแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐานสำหรับเด็กปฐมวัย ใช้ทดลองจำนวน 3 สัปดาห์ โดยใช้แบบทดสอบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐานสำหรับเด็กปฐมวัย การวัดด้านการลงความเห็นข้อมูลเป็นคำถามที่เป็นรูปภาพ มี 3 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ และแบบทดสอบภาคปฏิบัติจำนวน 5 ข้อ โดยมีพฤติกรรมการลงความเห็นข้อมูล หมายถึง ความสามารถในการสรุปความคิดเห็นที่ได้จากข้อมูลอย่างมีเหตุผลจากการสังเกต การวัด การทดลองได้อย่างถูกต้องที่ต้อง

อาศัยความรู้และประสบการณ์เดิม ความคิดเห็นส่วนตัวลงไปอย่างมีเหตุผลเข้ามาช่วย อาจมีการลงความเห็นหรือคำอธิบายที่แตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นผลมาจากประสบการณ์และความรู้เดิมที่แตกต่างกันไปของแต่ละบุคคลที่จะสามารถบอกหรืออธิบายได้อย่างสมเหตุสมผลและจะต้องมีการตรวจสอบหาหลักฐานหรือข้อมูลอื่นประกอบ โดยมีเกณฑ์ในการให้คะแนน คือ 1 คะแนน หมายถึง บอกหรือชี้ได้ถูกต้อง และ 0 คะแนน หมายถึง บอกหรือชี้ไม่ถูกต้อง

บุญจรรย์ กัมปนาทโกศล (2552) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ ที่มีต่อทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของเด็กอายุ 6-7 ปี โดยแบ่งเด็กเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำนวน 8 สัปดาห์ โดยมีการใช้แบบทดสอบทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน 0 1 และ 2 โดยใช้แบบเชิงปฏิบัติการ มีพฤติกรรมที่บ่งชี้ถึงทักษะการลงความเห็นข้อมูล 5 รายการ คือ

1. แปลความหมายข้อมูลที่ได้จากการสังเกต
2. แปลความหมายข้อมูลที่ได้จากการทำกิจกรรมได้
3. ทำนายเหตุการณ์จากข้อมูลได้
4. ตั้งสมมติฐานจากข้อมูลได้
5. สรุปความคิดเห็นจากข้อมูลได้

กัญญารัตน์ แก้วละเอียด (2554) ได้ศึกษาผลของการจัดกิจกรรมประกอบอาหารที่มีต่อทักษะทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐานของเด็กปฐมวัย ใช้การทดลองจำนวน 8 สัปดาห์ โดยใช้แบบประเมินทักษะทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐานเป็นแบบประเมินเชิงปฏิบัติการ ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง มีพฤติกรรมการลงความเห็นข้อมูลคือ การเพิ่มความคิดเห็นให้กับข้อมูลที่ได้จากการสังเกตอย่างมีเหตุผลจากการปฏิบัติอาหาร โดยอาศัยความรู้และประสบการณ์เดิมมาช่วย โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ข้อละ 2 คะแนน 0 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติไม่ได้ 2 คะแนน หมายถึง สามารถปฏิบัติได้

โสภิตา โคตรโนนคอน (2554) ได้ศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ที่มีต่อทักษะการคิดขั้นพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ของเด็กปฐมวัย ทำการทดลองจำนวน 8 สัปดาห์ ก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้แบบประเมินทักษะการคิดขั้นพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์การวัดด้านลงความเห็นข้อมูล โดยมีพฤติกรรมการลงความเห็นข้อมูล คือ การเพิ่มความคิดเห็นให้กับข้อมูลที่มีอยู่อย่างมีเหตุผล โดยอาศัยความรู้หรือประสบการณ์เดิมมาช่วย ข้อมูลนี้อาจได้จากการสังเกต การวัดหรือการทดลอง โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ตอบคำตอบได้ถูกต้องพร้อมบอกเหตุผล 2 คะแนน ตอบคำตอบได้ถูกต้อง 1 คะแนน ตอบเป็นอย่างอื่นที่ไม่ตรงหรือไม่ตอบ 0 คะแนน

จุฑาทพร โคตรสีเมือง (2557) ได้พัฒนาชุดกิจกรรม เรื่องเครื่องกลอย่างง่าย เพื่อส่งเสริมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของเด็กปฐมวัย โดยใช้แบบทดสอบ 3 ตัวเลือก โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 แบบทดสอบที่เป็นรูปภาพ และส่วนที่ 2 การทดสอบภาคปฏิบัติ โดยใช้

สื่อของจริง โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนแบบทดสอบภาคปรนัยและภาคปฏิบัติ คือ 0-1 นอกจากนี้มีแบบสังเกตพฤติกรรมการลงความเห็นข้อมูลระหว่างดำเนินกิจกรรมและหลังจัดกิจกรรม จำนวน 3 รายการ คือ การสนทนาและตอบคำถาม การร่วมกิจกรรม และการแสดงความคิดเห็น

การประเมินความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลสามารถใช้เครื่องมือได้หลายลักษณะ จากการได้ศึกษางานวิจัยข้างต้น สรุปได้ว่าการประเมินความสามารถในการลงความเห็นข้อมูล เช่น แบบทดสอบโดยใช้ข้อความที่เป็นรูปภาพ แบบทดสอบเชิงปฏิบัติการให้เด็กเลือกคำตอบที่ถูกต้อง แบบสังเกตพฤติกรรมการลงความเห็นข้อมูล โดยการประเมินส่วนใหญ่จะเกณฑ์การให้คะแนนการลงความเห็นข้อมูล คือ ระดับคะแนน 0 , 1 , 2

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกใช้วิธีการประเมินการลงความเห็นข้อมูล คือ แบบวัดความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย เป็นแบบทดสอบที่เป็นรูปภาพ ประกอบสถานการณ์ เป็นแบบทดสอบคู่ขนาน ก่อนและหลังการทดลอง จำนวน 7 ข้อ มีเกณฑ์การให้คะแนนการลงความเห็นข้อมูล คือ ระดับคะแนน 0 , 1 , 2

2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการลงความเห็นข้อมูล

งานวิจัยในประเทศ

กัญญารัตน์ แก้วละเอียด (2554) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมประกอบอาหารที่มีต่อทักษะขั้นพื้นฐานของเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างได้แก่ เด็กปฐมวัย 5-6 ปี โรงเรียนอนุบาลสาธิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จำนวน 45 คน เครื่องมือวิจัยคือ แผนการจัดประสบการณ์ที่สร้างขึ้นตามรูปแบบวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐานจำนวน 24 แผน และแบบประเมินทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐาน 5 ทักษะ จำนวน 19 ข้อ ผลการวิจัยพบว่า ทักษะทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐานจากการจัดกิจกรรมการประกอบอาหารแล้ว พบว่า ด้านการลงความเห็นข้อมูลหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง โดยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ย 2.09 และหลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเป็น 7.16

โสภิตา โคตรโนนกอก (2554) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ที่มีต่อทักษะการคิดขั้นพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ของเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างได้แก่ เด็กปฐมวัย 5-6 ปี โรงเรียนบ้านลาดใต้ จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 11 คน เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ จำนวน 24 แผน และแบบประเมินทักษะการคิดขั้นพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการคิดขั้นพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ของเด็กปฐมวัยด้านการลงความเห็นข้อมูลหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการแบบสืบเสาะหาความรู้ที่สูงขึ้น คือ ก่อนการทดลองมีคะแนนเฉลี่ย 3.36 หลังการทดลองมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.91 ซึ่งเพิ่มสูงขึ้น

จารุรินทร์ โชคเหมา (2556) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ผลการพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมโดยเน้นทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ เด็กปฐมวัยชาย-หญิง อายุระหว่าง 5-6 ปี กำลังศึกษาในชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านปราสาทเยอ อำเภอไพรบึง จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 22 คน เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนา มี 3 ชนิด ได้แก่ แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์จำนวน 40 แผน แบบทดสอบทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์มีทั้งหมด 4 ชุด ชุดละ 6 ข้อ และแบบสอบถามความพึงพอใจแบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ จำนวน 8 ข้อ ผลการวิจัยพบว่าการเปรียบเทียบทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ด้านการสังเกต การจำแนก การสื่อความหมาย และการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมโดยใช้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ทุกด้านมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยพบว่าค่าเฉลี่ยการลงความเห็นข้อมูลก่อนการทดลองอยู่ที่ 1.09 และเพิ่มขึ้นหลังการทดลองเป็น 4.82

จุฑาพร โคตรสีเมือง (2557) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรม เรื่องเครื่องกลอย่างง่าย เพื่อส่งเสริมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างได้แก่ เด็กปฐมวัย 5-6 ปี โรงเรียนบ้านโนนปอแดง จังหวัดเลย จำนวน 21 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ คู่มือการใช้ชุดกิจกรรม เรื่องเครื่องกลอย่างง่าย และแบบทดสอบทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งเป็น 2 ชุด คือ แบบทดสอบแบบปรนัยชนิดรูปภาพและแบบทดสอบภาคปฏิบัติ ผลการวิจัยพบว่าหลังจากการใช้ชุดกิจกรรมเรื่องเครื่องกลอย่างง่ายเด็กมีค่าเฉลี่ย ด้านทักษะการลงความเห็นข้อมูลเพิ่มขึ้นจาก 2.33 เป็น 8.38

สุพรรณิ แก้ววิเชียร (2560) ได้ศึกษา ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ STEM สำหรับเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างได้แก่ เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาล 1-2 โรงเรียนวัดกาญจนาราม (ประชาอนุทิศ) อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ จำนวน 12 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้แบบ STEM จำนวน 24 แผน แบบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ แบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจ แบบสังเกตพฤติกรรม และแบบสัมภาษณ์นักเรียน ผลการวิจัย พบว่าการพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์โดยใช้การจัดการเรียนรู้ แบบ STEM สำหรับเด็กปฐมวัยหลังเรียนสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้แบบ STEM โดย พบว่าค่าเฉลี่ยก่อนทักษะด้านการลงความเห็นจากข้อมูลการทดลองเท่ากับ 7.00 และค่าเฉลี่ยหลังการทดลองเพิ่มขึ้นเป็น 9.75

งานวิจัยในต่างประเทศ

Veber (1971 อ้างถึงใน สิริมา สิงหะผลิต 2533, น.50) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาการพัฒนาด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาทักษะการลงความเห็นข้อมูล โดยใช้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยได้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง ซึ่งเป็นกลุ่มที่เรียนโดยใช้หลักสูตร

SCIS (Science Curriculum Improvement Study) และกลุ่มควบคุมโดยใช้หลักสูตรเดิม ผลการวิจัยปรากฏว่า กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการลงความเห็นข้อมูลสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01

Mcfarlin (2011) ได้ศึกษาทักษะวิทยาศาสตร์ตามกิจกรรมประจำวันของเด็ก 4-5 ปี ซึ่งพบว่าการจัดสภาพแวดล้อมการเล่นที่ไม่ซ้ำกันให้แก่เด็กจะส่งเสริมความตื่นตัว ทำให้การสำรวจของเด็กกว้างขึ้น ความรู้ประสบการณ์ เกิดจากการเรียนรู้จากสภาพแวดล้อมเมื่อเด็กได้ร่วมกิจกรรมการเล่นจึงทำให้เด็กเกิดการลงความเห็นข้อมูล

จากการศึกษาวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศทั้ง 7 เรื่องเกี่ยวกับทักษะการลงความเห็นข้อมูล พบว่า การลงความเห็นข้อมูลเป็นหนึ่งในทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐานที่มีความสำคัญต่อเด็กปฐมวัย งานวิจัยหลายเรื่องได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย ซึ่งสามารถพัฒนาได้หลายวิธี เช่น การใช้ชุดกิจกรรม เรื่องเครื่องกลอย่างง่าย การจัดการเรียนรู้แบบ STEM สำหรับเด็กปฐมวัย การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ การจัดกิจกรรมโดยเน้นทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การจัดกิจกรรมประกอบอาหารที่มีต่อทักษะขั้นพื้นฐาน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเล่นิทานที่มีผลต่อความสามารถในการลง
ความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย โรงเรียนวัดพุ่มเรียง จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นการศึกษาแบบกลุ่มเดี่ยว
วัดก่อนและหลังการทดลอง (One Group Pretest-Posttest Design) มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ เด็กปฐมวัยทั้งชายและหญิงอายุ 5-6 ปี ที่ศึกษาอยู่ใน
ระดับอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนวัดพุ่มเรียง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ เด็กปฐมวัยทั้งชายและหญิงอายุ 5-6 ปี จำนวน
23 คน ที่ศึกษาในชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนวัดพุ่มเรียง จังหวัดสุ
ราษฎร์ธานี ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม จำนวน 1 ห้องเรียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือ 2 คือ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองและเครื่องมือที่
ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมการเล่นิทานที่มีผลต่อ
ความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย จำนวน 20 แผน ใช้เวลาในการจัดกิจกรรม
แผนละ 20-30 นาที

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบวัดความสามารถในการลงความเห็น ข้อมูลของเด็กปฐมวัย จำนวน 2 ฉบับ แบบวัดคู่นาน ก่อนและหลังการทดลอง มีจำนวน 7 ข้อ ข้อละ 2 คะแนน รวมคะแนนเต็ม 14 คะแนน ใช้เวลาทดสอบข้อละ 5 นาที รวมทั้งหมด 35 นาที

3. การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานที่มีผลต่อความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย มีขั้นตอนการสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

3.1.1 การสร้างแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานที่มีผลต่อความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย ดังนี้

- 1) ศึกษาหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย คุณลักษณะตามวัยและมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์
- 2) ศึกษาทฤษฎี เอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน
- 3) แต่งนิทานเพื่อนำมาใช้ประกอบการเล่านิทานเพื่อพัฒนาการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย จำนวน 5 เรื่อง โดยแต่ละเรื่องมีการตั้งสถานการณ์สำหรับการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย
- 4) ดำเนินการสร้างแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานที่มีผลต่อความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย เพื่อใช้ในการดำเนินการทดลอง จำนวน 20 แผน ในแต่ละแผนประกอบด้วยวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการจัดกิจกรรม สื่อและอุปกรณ์ การวัดและประเมินผล

3.1.2 ขั้นตอนตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน

- 1) ส่งแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานให้อาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

ตารางที่ 3.1 รายการนิทานและสถานการณ์สำหรับการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย

รายการนิทาน	สถานการณ์สำหรับการลงความเห็นข้อมูล
1. วันหยุดของ 2 พี่น้อง	1. การไปเล่นที่สวนสาธารณะ 2. ฝนกำลังจะตก 3. พี่ก้องลื่นหกล้ม
2. ลูกตลกกับต้นกล้า	1. รังนกตกลงมา 2. ผ้าที่ตากไว้เปียก 3. น้องต้นกล้าท้องเสีย
3. เช้าวันหยุดของซูโม่	1. เวลาเช้า 2. อาหารร้อน 3. น้ำแข็งในแก้วละลาย
4. พักกลางวันของนิตหน้อย	1. ห้องสมุด 2. เด็กผู้ชายตกชิงช้า 3. เด็กเตะฟุตบอลมาโดนกระจกแตก
5. แมวเหมียวเพื่อนแสนดี	1. ไข่ไม้โดนหนอนกิน 2. พื้นลื่น 3. ไฟดับ

2) ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานอีกครั้ง

3) นำแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน

ตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสม โดยใช้แบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ พบว่าทุกข้อมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 แสดงว่าอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด

4) นำแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานไปทดลองใช้กับเด็กปฐมวัยที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างและนำผลที่ได้มาปรับปรุงก่อนนำไปทดลองใช้

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบวัดความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.2.1 การสร้างแบบวัดความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย
ดำเนินการสร้าง ดังต่อไปนี้

1) ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี หลักการ ที่เกี่ยวข้องกับความ
ความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัยและทำความเข้าใจนิยามศัพท์เฉพาะของ
ความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัยที่ได้กำหนดไว้ในงานวิจัย เพื่อสร้างแบบวัด

2) ดำเนินการสร้างแบบวัดความสามารถในการลงความเห็นข้อมูล ของเด็ก
ปฐมวัย ที่เป็นแบบทดสอบที่เป็นรูปภาพประกอบสถานการณ์ โดยเป็นแบบวัดคู่ขนาน ก่อนและหลัง
การทดลอง จำนวน 7 ข้อ แบบวัดทั้งสองชุดใช้สถานการณ์ประเด็นเดียวกัน มีรูปภาพประกอบ
สถานการณ์ที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน ใช้เกณฑ์ให้คะแนนในลักษณะเดียวกัน โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

2 คะแนน หมายถึง เด็กใช้ข้อมูลจากรูปภาพและข้อมูลเหตุการณ์ที่ได้ยิน
รวมทั้งใช้ประสบการณ์เดิมมาประกอบ แล้วนำมาตีความได้สมเหตุสมผล

1 คะแนน หมายถึง เด็กสามารถตีความได้ โดยใช้ข้อมูลจากรูปภาพหรือ
จากเรื่องราว รวมทั้งนำประสบการณ์มาใช้ประกอบ แต่อาจไม่สมเหตุสมผล

0 คะแนน หมายถึง เด็กอธิบายข้อมูลที่ได้จากรูปภาพและจากเรื่องราวได้
แต่ไม่สามารถตีความได้

3.2.2 ขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพแบบวัดความสามารถในการลงความเห็น ข้อมูลของเด็กปฐมวัย

1) นำแบบวัดความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัยทั้งก่อน
และหลังการจัดกิจกรรมการเล่นนิทานเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม
แล้วปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

2) ประเมินคุณภาพและความตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบแล้วนำมา
คำนวณค่าความสอดคล้อง ได้ค่า 0.67 -1.00 ซึ่งแสดงว่ามีความสอดคล้องเชิงเนื้อหาเป็นไปตาม
เกณฑ์ IOC ที่ต้องมีค่าเท่ากับหรือมากกว่า 0.5 (กัญญา ลินทร์ตันศิริกุล 2555, น. 9-53) และได้
นำเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับแก้

3) ตรวจสอบความเที่ยงของของแบบวัดความสามารถในการลงความเห็น
ข้อมูลของเด็กปฐมวัย แบบวัดใช้วิธีตรวจสอบความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน คือแบบทดสอบนี้มีผู้ประเมิน 2
คน ใช้แบบทดสอบฉบับเดียวกัน เด็กที่ทดสอบคนเดียวกัน จึงนำคะแนนของผู้ประเมินมาหาค่า
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยใช้สูตรของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) ได้ค่า
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.98 ซึ่งแสดงว่าแบบทดสอบมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงทิศทางบวก
แบบสมบูรณ์

4) ตรวจสอบความถูกต้อง และรูปแบบการจัดพิมพ์ของแบบวัดความสามารถ
ในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัยอีกครั้ง ก่อนการจัดทำฉบับจริงเพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้มีการดำเนินการดังนี้

4.1 ทดสอบก่อนการจัดกิจกรรม ทำการวัดความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัยเป็นรายบุคคล โดยใช้เครื่องมือแบบวัดความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัยก่อนการจัดกิจกรรมการเล่นิทาน มีจำนวน 7 ข้อ ข้อละ 2 คะแนน รวมคะแนนเต็ม 14 คะแนน ใช้เวลาทดสอบข้อละ 5 นาที รวมทั้งหมด 35 นาที

4.2 ดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมการเล่นิทานที่มีผลต่อความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย ตามแผนเป็นระยะเวลา 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน คือ วันจันทร์ วันอังคาร วันพุธ วันพฤหัสบดี ในกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ระยะเวลา 09.30-10.00 น.

4.3 ทดสอบหลังการจัดกิจกรรม เมื่อดำเนินการจัดกิจกรรมการเล่นิทาน ครบ 5 สัปดาห์ ผู้วิจัยดำเนินการวัดความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัยเป็นรายบุคคล โดยนำแบบวัดความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย ใช้แบบวัดคู่ขนานมาวัดกับกลุ่มตัวอย่างหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นิทานที่มีผลต่อความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย มีจำนวน 7 ข้อ ข้อละ 2 คะแนน รวมคะแนนเต็ม 14 คะแนน ใช้เวลาทดสอบข้อละ 5 นาที รวมทั้งหมด 35 นาที

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิเคราะห์คะแนนความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัยโดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่นิทาน โดยใช้การทดสอบค่าที

6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

6.1 สถิติที่ใช้ในการหาค่าคุณภาพเครื่องมือวิจัย

6.1.1 การตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัย แบบวัดความสามารถในการลง
ความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย โดยใช้สูตรดัชนีความสอดคล้อง IOC (กัญจนา ลินทร์ตันศิริกุล 2555,
น.9-53)

$$\text{นำค่าที่ได้มาแทนค่าในสูตร } IOC = \frac{\sum R}{n}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้อง
 $\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N หมายถึง จำนวนผู้ที่เชี่ยวชาญทั้งหมด

6.1.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐาน

1) คะแนนเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด 2556:123-124)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
 N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

2) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร (ล้วน
 สายยศ 2550, น.273)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

กำหนดให้ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนน
 $\sum x^2$ แทน ผลรวมของคะแนนเด็กแต่ละคนยกกำลังสอง
 n แทน จำนวนเด็ก

3) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยใช้สูตรของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) (กัญจนา ลินทร์ตันศิริกุล 2555, น.9-70) ดังนี้

$$r_{tt} = \frac{N\sum XY - \sum X\sum Y}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2][N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

r_{tt}	หมายถึง	ความเที่ยงของเครื่องมือวิจัย
N	หมายถึง	จำนวนเด็ก
X	หมายถึง	คะแนนจากการสอบโดยใช้เครื่องมือวิจัยฉบับที่ 1 / คะแนนจากผู้ประเมินคนที่ 1
Y	หมายถึง	คะแนนจากการสอบโดยใช้เครื่องมือวิจัยฉบับที่ 2 / คะแนนจากผู้ประเมินคนที่ 2

6.2 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยแบบวัดความสามารถในการลงความเห็น ข้อมูลของเด็กปฐมวัย ก่อนทดลองและหลังทดลอง โดยใช้สถิติทดสอบค่า t (t-test Dependent) (ล้วน สายยศ 2550 : 256-303)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n\sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

กำหนดให้	t	แทน	ค่าการทดสอบค่าที่ (t-test)
	D	แทน	ผลต่างของคะแนนก่อนและหลังการทดลอง ของแต่ละคน
	$\sum D$	แทน	ผลรวมของผลต่างของคะแนนก่อนและหลัง การทดลองของแต่ละคน
	$\sum D^2$	แทน	กำลังสองของผลรวมของผลต่างของคะแนน ก่อนและหลังการทดลองของแต่ละคน
	n	แทน	จำนวนเด็ก

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเล่นทานที่มีผลต่อความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย โรงเรียนวัดพุ่มเรียง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กปฐมวัยทั้งชายและหญิงอายุ 5-6 ปี จำนวน 23 คน ที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ของโรงเรียนวัดพุ่มเรียง จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยนำเสนอเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 คะแนนความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย โรงเรียนวัดพุ่มเรียง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่นทาน

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย โรงเรียนวัดพุ่มเรียง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่นทาน

ตอนที่ 1 คะแนนความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย โรงเรียนวัดพุ่มเรียงจังหวัดสุราษฎร์ธานี ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่นทาน

ตารางที่ 4.1 คะแนนความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย โรงเรียนวัดพุ่มเรียงจังหวัดสุราษฎร์ธานี ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่นทาน เป็นรายบุคคล

คนที่	คะแนนก่อนการทดลอง	คะแนนหลังการทดลอง	ผลต่างของคะแนนก่อนและหลังทดลอง
1	13	14	1
2	9	14	5
3	11	13	2
4	7	13	6
5	3	7	4
6	6	11	5
7	12	14	2
8	7	11	4

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

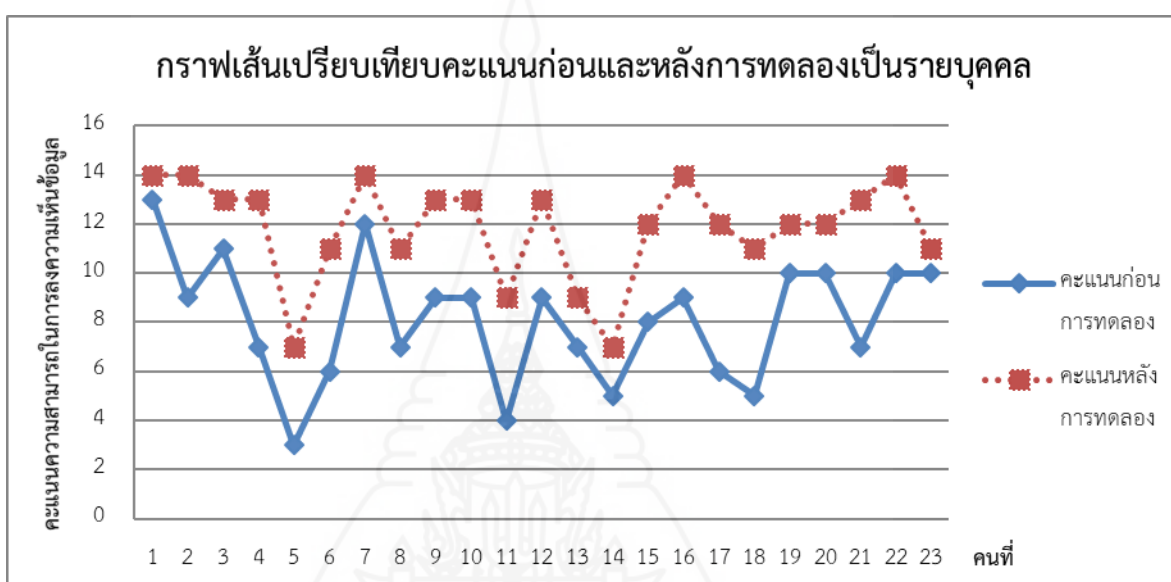
คนที่	คะแนนก่อนการทดลอง	คะแนนหลังการทดลอง	ผลต่างของคะแนนก่อน และหลังทดลอง
9	9	13	4
10	9	13	4
11	4	9	5
12	9	13	4
13	7	9	2
14	5	7	2
15	8	12	4
16	9	14	5
17	6	12	6
18	5	11	6
19	10	12	2
20	10	12	2
21	7	13	6
22	10	14	4
23	10	11	1
$\sum X$	186	272	86
$\bar{X}$	8.09	11.83	3.29
$S.D$	2.54	2.10	1.65

จากตารางที่ 4.1 พบว่า คะแนนความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย โรงเรียนวัดพุ่มเรียง จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 23 คน โดยใช้แบบวัดความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองทุกคน โดยก่อนการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 8.09 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.54 หลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 11.83 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.10

เมื่อพิจารณารายบุคคลพบว่า ก่อนการทดลองมีเด็กได้รับคะแนนสูงสุด คือ 13 คะแนน จำนวน 1 คน คะแนนต่ำสุดคือ 3 คะแนน จำนวน 1 คน หลังการทดลองมีเด็กได้รับคะแนนสูงสุด คือ 14 คะแนน จำนวน 5 คน คะแนนต่ำสุดคือ 7 คะแนน จำนวน 2 คน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.29 โดยมี

ผลต่างระหว่างคะแนนก่อนและหลังการทดลองมากที่สุด 6 คะแนน จำนวน 4 คน และผลระหว่างคะแนนก่อนและหลังการทดลองน้อยที่สุด 1 คะแนน จำนวน 2 คน เมื่อนำคะแนนในตารางที่ 4.1 มานำเสนอเป็นกราฟเส้น จะเห็นได้ว่าคะแนนความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัยกลุ่มตัวอย่างทั้ง 23 คน หลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน สูงกว่าก่อน การจัดกิจกรรมการเล่านิทาน ดังภาพที่ 4.1

ภาพที่ 4.1 แสดงคะแนนความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย โรงเรียนวัดพุ่มเรียง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน แบบรายบุคคล

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย โรงเรียนวัดพุ่มเรียง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน

ตารางที่ 4.2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย โรงเรียนวัดพุ่มเรียง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน

ความสามารถในการลงความเห็นข้อมูล	N	$\bar{X}$	S.D.	$\sum D$	$\sum D^2$	t
ก่อนการทดลอง	23	8.09	2.54	86	382	10.81*
หลังการทดลอง	23	11.83	2.10			

p < .05

จากตารางที่ 4.2 พบว่า การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการลงความเห็น
ข้อมูลของเด็กปฐมวัย โรงเรียนวัดพุ่มเรียง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่น
มีความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย หลังการจัดกิจกรรมการเล่น สูงกว่า
ก่อนการจัดกิจกรรมการเล่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานที่มีผลต่อความสามารถในการลงความเห็น ข้อมูลของเด็กปฐมวัย โรงเรียนวัดพุ่มเรียง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัยก่อนและ หลังการทดลอง

1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัยก่อน และหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน

1.2 สมมติฐาน

เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานมีความสามารถในการลงความเห็น ข้อมูลหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

1.3 วิธีดำเนินการวิจัย

1.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร คือ เด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปี กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนวัดพุ่มเรียง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

2) กลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปี จำนวน 23 คน กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนวัดพุ่มเรียง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม จำนวน 1 ห้อง

1.3.2 เครื่องมือการวิจัย ประกอบด้วย

1) เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานที่มีผลต่อความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย จำนวน 20 แผน ใช้เวลาในการจัดกิจกรรมแผนละ 20-30 นาที

2) เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบวัดความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย จำนวน 2 ฉบับ เป็นแบบวัดคู่ขนาน มีจำนวน 7 ข้อ ข้อละ 2 คะแนน คะแนนเต็ม 14 คะแนน ใช้เวลาทดสอบข้อละ 5 นาที รวมทั้งหมด 35 นาที

1.3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ทดสอบก่อนการจัดกิจกรรม ทำการวัดความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัยเป็นรายบุคคล โดยใช้เครื่องมือแบบวัดความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัยก่อนการจัดกิจกรรมการเล่นิทาน มีจำนวน 7 ข้อ ข้อละ 2 คะแนน รวมคะแนนเต็ม 14 คะแนน ใช้เวลาทดสอบข้อละ 5 นาที รวมทั้งหมด 35 นาที

2) ดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมการเล่นิทานที่มีผลต่อความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย ตามแผนเป็นระยะเวลา 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน คือ วันจันทร์ วันอังคาร วันพุธ วันพฤหัสบดี ในกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ระยะเวลา 09.30-10.00 น.

3) ทดสอบหลังการจัดกิจกรรม เมื่อดำเนินการจัดกิจกรรมการเล่นิทาน ครบ 5 สัปดาห์ ผู้วิจัยดำเนินการวัดความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัยเป็นรายบุคคล โดยนำแบบวัดความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย ใช้แบบวัดคู่ขนานมาวัดกับกลุ่มตัวอย่างหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นิทานที่มีผลต่อความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย มีจำนวน 7 ข้อ ข้อละ 2 คะแนน รวมคะแนนเต็ม 14 คะแนน ใช้เวลาทดสอบข้อละ 5 นาที รวมทั้งหมด 35 นาที

1.3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

1) วิเคราะห์คะแนนความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2) วิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่นิทานโดยการหาค่า t-test

1.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1.4.1 เด็กปฐมวัยมีความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลสูงขึ้น

1.4.2 เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นิทานมีความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลหลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. อภิปรายผล

ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า เด็กปฐมวัยมีความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลสูงขึ้น และเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานมีความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยในครั้งนี้ แสดงว่า การจัดกิจกรรมการเล่านิทานสามารถพัฒนาความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัยได้ ดังนี้

2.1 เด็กปฐมวัยมีความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลสูงขึ้น เนื่องจาก

2.1.1 นิทาน นิทานที่แต่งขึ้นมาช่วยส่งเสริมความสามารถในการลงความเห็นข้อมูล โดยเนื้อหาของนิทานมีการดำเนินเรื่องที่น่าสนใจ สะท้อนความเป็นจริงที่เกิดขึ้นรอบตัวที่เด็กได้พบเจอในชีวิตประจำวัน ทำให้เด็กสามารถเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมได้ เนื้อเรื่องไม่ซับซ้อน มีความยาวที่เหมาะสมกับวัย มีการเรียงลำดับเหตุการณ์ชัดเจน ใช้ภาษาที่เข้าใจได้ง่าย อ่านและสามารถเข้าใจความหมายได้ และมีจำนวนตัวละครไม่มาก ทำให้นำติดตาม สร้างความสนุกสนาน และให้ความเพลิดเพลินใจ สอดคล้องกับ ประไพศรี ปานเพชร (2551, น.1-2) ที่ได้กล่าวไว้ว่า เนื้อหานิทานที่ดีสำหรับเด็กปฐมวัยควรเป็นเรื่องสั้นๆ ง่ายๆ และไม่ซับซ้อน มีจุดเด่นของเรื่องจุดเดียว มีเนื้อเรื่องที่ชัดเจน ชวนติดตาม เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็กและใกล้ชิดตัวเด็กหรือธรรมชาติแวดล้อม และกริก ยุ้นพันธ์ (2543) ไพพรรณ อินทนิล (2534) สันหพัฒน์ อรุณธารี (2542) ที่ได้ชี้ว่า นิทานสำหรับเด็กปฐมวัยควรมีเนื้อเรื่องมีสนุกสนานชวนติดตาม ความยาวของเรื่องพอเหมาะพอดี มีสาระ ค่านิยม ความคิดสร้างสรรค์ เหมาะสมกับเด็ก ใช้ภาษาเข้าใจง่ายเหมาะสมกับวัยของเด็ก นอกจากนี้เนื้อหาในนิทานกระตุ้นให้เด็กได้ลงความเห็นข้อมูล โดยมีรายละเอียดที่บอกใบ้ข้อมูลมากเพียงพอที่สามารถนำไปรวมเข้ากับข้อมูลที่ได้จากภาพประกอบ เพื่อนำไปสู่การลงความเห็นข้อมูลได้ เช่น ในนิทานเรื่อง แมวเหมียวเพื่อนแสนดี มีเนื้อหาว่า “เมื่อปิงปิง เดินเข้าไปในบ้าน เปิดสวิตช์ไฟแต่ไฟไม่ติด ในบ้านก็มีมืดมาก...” จะเห็นว่า เนื้อหาไม่ได้ระบุว่า ไฟดับ แต่ให้ข้อมูลที่อธิบายบอกใบ้เหตุการณ์ ซึ่งเมื่อเด็กได้ฟังข้อมูลและดูรูปประกอบจะช่วยนำไปสู่การลงความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุการณ์นี้

2.2.2 ภาพประกอบ ภาพประกอบการเล่านิทานที่สร้างขึ้นสื่อความหมายและเรื่องราวที่เกิดขึ้นในชีวิตของเด็ก การกำหนดภาพมีความต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเนื้อหา แสดงถึงจุดสำคัญของเนื้อหาในนิทานที่เด็กจะใช้ในการลงความเห็นข้อมูล อีกทั้งมีรายละเอียดข้อมูลสำคัญที่มากเพียงพอ ชัดเจน และมีความถูกต้อง ไม่ผิดความเป็นจริง ที่จะให้เด็กสังเกตและนำข้อมูลไปประกอบกับเนื้อหาที่ได้ฟัง เพื่อนำไปสู่การลงความเห็นข้อมูล เช่น ในภาพแก้วน้ำใส่น้ำแข็งต้องแสดงให้เห็นว่า น้ำแข็งที่ละลายมีลักษณะอย่างไร น้ำในแก้วมีลักษณะอย่างไร ฯลฯ นอกจากนี้ภาพประกอบมีขนาดใหญ่ สีสดใสสวยงาม ไม่ฉูดฉาดจนเกินไป มีลายเส้นที่ไม่ซับซ้อน ซึ่งสอดคล้องกับ

อรสา กุมารี ปุกหุด (2544) ได้กล่าวว่า ลักษณะภาพที่ดีควรเป็นภาพที่สีสดใส ถูกต้องตรงกับความเป็นจริง ดูแล้วเข้าใจง่าย ภาพควรมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันและสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง ใช้ลายเส้นที่ดูง่าย ชัดเจน การใช้สีของภาพ ซึ่งภาพที่ดีจะช่วยให้เด็กเกิดความเข้าใจความกระจ่างแจ้ง มีความซึ้นตาชื่นใจ และแทนภาษาเขียนได้เป็นอย่างดี

2.2 เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นิทานมีความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลหลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมการเล่นิทานสามารถส่งเสริมความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัยได้ สอดคล้องกับ ศศิพรรณ สำแดงเดช (2553) ได้ศึกษาเกี่ยวกับทักษะพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการทดลองหลังการฟังนิทานพบว่า มีทักษะพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นเดียวกับการทดลองของ เทิน สีนวน (2554) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาการคิดของเด็กปฐมวัยโดยการจัดกิจกรรมการเล่นิทานประกอบหนังสือเล่มใหญ่ พบว่า ทักษะการคิดของเด็กปฐมวัยหลังการจัดกิจกรรมการเล่นิทานประกอบหนังสือเล่มใหญ่สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเล่นิทานประกอบหนังสือเล่มใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจาก

2.2.1 วิธีการจัดกิจกรรมการเล่นิทาน

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมการเล่นิทาน โดยในการเล่นิทาน 1 เรื่อง ผู้วิจัยใช้เวลาทั้งหมดจำนวน 4 วัน เพื่อให้เด็กได้รวบรวมข้อมูล แล้วจึงนำข้อมูลไปใช้ในการลงความเห็น โดยวันแรกเป็นการเล่นิทานและให้เด็กทำงานร่วมกันในกลุ่มย่อย เพื่อช่วยกันสังเกตและเก็บรายละเอียดจากภาพ ในวันที่สองเป็นการเล่นิทานซ้ำอีกครั้ง เพื่อให้เด็กเก็บข้อมูลในนิทานผ่านการฟัง ต่อมาในวันที่สามและวันที่สี่ ครูใช้คำถามกระตุ้นเพื่อให้เด็กนำข้อมูลที่ได้รับการเล่นิทานมาผนวกกับประสบการณ์เดิม แล้วลงความเห็นข้อมูลที่สอดคล้องใกล้เคียงกับความจริงมากที่สุด จะเห็นได้ว่า การดำเนินกิจกรรมใช้ระยะเวลาที่เหมาะสม และทำอย่างค่อยเป็นค่อยไป

การจัดกิจกรรมดำเนินอย่างเป็นขั้นตอน โดยการสอนเริ่มต้นจากการช่วยให้เด็กสะสม รวบรวมข้อมูลจากการสังเกตรูปภาพและการฟังอย่างตั้งใจ จากนั้นจึงให้เด็กนำข้อมูลที่ได้อธิบายเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมและใช้เป็นหลักฐานสนับสนุนในการลงความเห็นข้อมูล โดยครูถามคำถามกระตุ้น ซึ่งการดำเนินกิจกรรมโดยเริ่มต้นจากการสังเกตและฟังนิทาน ซึ่งช่วยให้เด็กมีข้อมูลมากเพียงพอและหลายๆด้าน สอดคล้องกับวรรณทิพา รอดแรงคำ และจิต นวนแก้ว (2542, น.22) ที่กล่าวว่า เงื่อนไขอย่างหนึ่งในการลงความเห็นข้อมูล คือ ต้องมีปริมาณข้อมูลมากเพียงพอและหลายด้าน รวมทั้งในกิจกรรมเด็กได้มีโอกาสที่จะทบทวน พูดคุย แลกเปลี่ยนข้อมูลร่วมกับเพื่อนทั้งในกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อย ทำให้เด็กไม่เพียงมีข้อมูลที่หลากหลายซึ้น แต่ยังสามารถร่วมกันพิจารณาข้อมูลเพื่อใช้

เป็นหลักฐานในการลงความเห็น ตรงกับ พัชรา ทวีวงศ์ ณ อยุธยา (2537, น.53) ที่ได้กล่าวไว้ว่า ในการพัฒนาความสามารถในการลงความเห็นข้อมูล เด็กต้องมีโอกาสในการอภิปรายกลุ่มเพื่อลงความคิดเห็นจากข้อมูลมากกว่าที่จะให้ทำคนเดียว ประกอบขึ้นตอนการจัดกิจกรรมยังช่วยให้เด็กตระหนักถึงความแตกต่างของข้อมูลที่เกิดขึ้นจากการสังเกตและข้อสรุปที่ได้จากการลงความเห็น แยกได้ว่า ข้อมูลใดที่เกิดขึ้นจากการสังเกตและการฟัง และข้อมูลใดที่เป็นการลงความเห็น รวมทั้งนำข้อมูลที่ได้จากการสังเกตมาใช้เป็นหลักฐานประกอบการลงความเห็น ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการลงความเห็น ข้อมูล สอดคล้องกับที่ ทวีศักดิ์ จินดาบุรุษ และธงชัย ชิวปรีชา (2552) ได้กล่าวว่า ในการลงความเห็นข้อมูล ต้องแยกให้ได้ว่าอะไรคือการสังเกต อะไรคือการลงความเห็นข้อมูล และต้องไม่ปะปนระหว่างการลงความเห็นกับการสังเกต โดยการสังเกตสามารถใช้ประสาทสัมผัสต่างๆ ในการสังเกตได้ เช่น การมองเห็น การดม การชิม การสัมผัส หรือการฟัง นอกจากนี้กิจกรรมเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมในทุกขั้นตอน เด็กได้สนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลที่ได้สังเกตภาพและการฟังนิทานร่วมกับเพื่อนและครู ได้ช่วยกันเสนอความคิดเห็นและนำข้อมูลมาประกอบและสนับสนุนการลงความเห็นข้อมูล ซึ่งการที่เด็กได้แลกเปลี่ยนความคิดทำให้มีข้อมูลมากเพียงพอและหลากหลายด้านรวมทั้งส่งผลให้สามารถลงความเห็นข้อมูลได้สมเหตุสมผลสอดคล้องกับข้อมูล ตรงกับที่ พัชรา ทวีวงศ์ ณ อยุธยา (2537, น.53) กล่าวว่า ในการพัฒนาทักษะการลงความคิดเห็นข้อมูลควรเปิดโอกาสให้เด็กอภิปรายกลุ่มเพื่อลงความคิดเห็นจากข้อมูลมากกว่าที่จะให้ทำคนเดียว รวมทั้งให้เด็กตรวจสอบเหตุการณ์ที่สามารถอธิบายและลงความเห็นข้อมูลได้จากประสบการณ์ของตนได้

2.2.2 บทบาทครู ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มีการเตรียมตัวในการจัดกิจกรรม โดยเริ่มจากการฝึกเล่านิทานให้เกิดความคุ้นเคยและความชำนาญ เพื่อให้เล่านิทานได้ราบรื่นตลอดขณะดำเนินการเล่า รวมทั้งมีการเตรียมคำถามที่จะช่วยให้เด็กสังเกตและลงความเห็นข้อมูล เมื่อจัดกิจกรรมการเล่านิทาน ครูเล่านิทานโดยใช้เสียงที่ชัดเจน มีลีลาการเล่าที่สอดคล้องกับเนื้อหา ใช้น้ำเสียงสอดคล้องกับลักษณะของตัวละครแต่ละตัว เพื่อสร้างความสนใจให้แก่เด็ก สอดคล้องกับ สันหพัฒน์ อรุณธารี (2542) ที่กล่าวว่า ครูควรมีการเตรียมตัวที่ดีเพื่อให้เด็กเกิดความสนใจในเรื่องที่เล่าและเข้าใจเรื่องราวในนิทานได้ดียิ่งขึ้น โดยครูทำความเข้าใจกับเนื้อหาในนิทานที่จะเล่า ทั้งบทสนทนา ลักษณะของตัวละคร อีกทั้งควรทดลองเล่า เพื่อฟังน้ำเสียงและท่าทางการเล่า นอกจากนี้ผู้วิจัยใช้คำถามปลายเปิดหลายลักษณะที่ช่วยให้เด็กสามารถลงความเห็นข้อมูล เช่น คำถามชวนสังเกต เพื่อชี้ชวนให้เด็กสังเกตรายละเอียดของภาพ คำถามที่กระตุ้นให้เด็กอธิบายเหตุผล คำถามชวนคิดเกี่ยวกับประสบการณ์เดิม เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับ Marzano (2010 as cited in Reading Rocket, 2020) ที่ได้กล่าวว่า การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาให้เด็กเกิดความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลควรใช้คำถาม เพื่อให้เด็กนำข้อมูลที่เป็นนัยมาใช้ในการลงความเห็นข้อมูลได้ สามารถเชื่อมโยงข้อมูลร่วมกับ

ประสบการณ์เดิมและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อตรวจสอบว่าการลงความเห็นข้อมูลเป็นเหตุเป็นผลกับข้อมูลที่ได้รับหรือไม่

3. ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจศึกษาจะนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมให้แก่เด็กปฐมวัย ตลอดจนเป็นแนวทางศึกษาวิจัยต่อไป ดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยมาใช้

3.1.1 ครูควรฝึกการใช้คำถาม เพื่อกระตุ้นให้เด็กเก็บรายละเอียดของภาพและเนื้อหาניתาน เชื่อมโยงข้อมูลกับประสบการณ์เดิม เพื่อนำไปสู่การลงความเห็นข้อมูล

3.1.2 ครูควรให้ความสำคัญกับการสร้างบรรยากาศการเล่าניתานที่อบอุ่น ชวนให้เด็กสนทนา มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม รวมทั้งให้เด็กรู้สึกปลอดภัย กล้าแสดงความคิดเห็นและร่วมกันอภิปราย

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการศึกษาการใช้กิจกรรมการเล่าניתานเพื่อพัฒนาทักษะทางวิทยาศาสตร์ด้านอื่นๆ เช่น ทักษะพยากรณ์ ทักษะการจำแนก เป็นต้น

3.2.2 ควรศึกษาการจัดกิจกรรมการเล่าניתานโดยใช้รูปแบบอื่นในการจัดกิจกรรม อาทิเช่น การเล่าניתานประกอบการแสดงบทบาทสมมติ การเล่าניתานประกอบหุ่น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2543). *แนวการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะ ดี เก่ง มีสุข*.
กระทรวงศึกษาธิการ กรมการศาสนา.
- _____. (2546). *กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพฯ:
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ.
- กัญญา ลินทร์ตันศิริกุล. (2555). เครื่องมือวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพ. ใน *ประมวลสาระ
ชุดวิชาการวิจัยหลักสูตรและการสอน*. (หน่วยที่ 9, น.9-53 ถึง น.9-83). นนทบุรี: สาขา
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- กัญญารัตน์ แก้วละเอียด. (2554). *ผลการจัดกิจกรรมประกอบอาหารที่มีต่อทักษะขั้นพื้นฐานของเด็ก
ปฐมวัย*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์).
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2541). การเล่านิทาน. *การศึกษาปฐมวัย*. 2(2), 10-19.
- _____. (2547). *การศึกษาสำหรับผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____. (2548). การเลือกนิทานสอนเด็ก. *วารสารการศึกษาปฐมวัย*. 9(1), 30-37.
- _____. (2551). *การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: เบริน-เบส บุคส์.
- เกริก ยूनพันธ์. (2543). *การเล่านิทาน*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- จารุรินทร์ โชคเหมาะ. (2556). *ผลการพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัยที่
ได้รับการจัดกิจกรรมโดยเน้นทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์*. (การศึกษาค้นคว้า
อิสระปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ, กรุงเทพฯ.
- จิรประภา บุญนิติย์, ลออ ชูติกร, และศรีสมบัติ เทพกาญจนา. (2551). *วิธีช่วยให้เด็กรักการอ่าน*.
กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- จินดา ทีบเพ็ชร. (2558). *ผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบสถานการณ์จำลองที่มีต่อความ
รับผิดชอบของเด็กปฐมวัย โรงเรียนวัดเขาขุนพนม จังหวัดนครศรีธรรมราช*. (การศึกษา
ค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์).
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.

- จุฑาทพร โคตรสีเมือง. (2557). *การพัฒนาชุดกิจกรรมเรื่องเครื่องกลอย่างง่ายเพื่อส่งเสริมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของเด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านโนนปอแดง จังหวัดเลย.* (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- จุไรรัตน์ สมบูรณ์มาก. (2554). *การพัฒนาทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐานของเด็กปฐมวัย โดยการจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัยและเทคนิคการใช้คำถาม.* (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยทักษิณ, สงขลา.
- เจตต์จ คชฤทธิ. (2554). *คู่มือเพื่อความเข้าใจเด็กและหนังสือสำหรับเด็ก.* นนทบุรี: บ้านหนังสือ.
- ฉวีวรรณ กินาวงศ์. (2533). *การศึกษาเด็ก.* กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). *การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน.โครงการตำราวิชาการราชภัฏเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในวโรกาสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนพรรษา 6 รอบ.* กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- ชูลีพร สงวนศรี. (2550). *วิทยาศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต: กรุงเทพฯ.*
- ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์, ธงชัย ชิวปรีชา. (2552ก). *การพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกลเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษา ชุดที่ 1 การสังเกต.* สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์, ธงชัย ชิวปรีชา. (2552ข). *การพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกลเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษา ชุดที่ 7 การลงความเห็นข้อมูล.* สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ทองพูน ฤกษ์จันทร์. (2551). *ผลการจัดกิจกรรมวิทยาศาสตร์เพื่อพัฒนาทักษะการสังเกตของเด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านกรับใหญ่ จังหวัดกาญจนบุรี.* (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- เทิน สีนวน. (2554). *การพัฒนาทักษะการคิดของเด็กปฐมวัยโดยการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหนังสือเล่มใหญ่.* (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์, เพชรบูรณ์.
- นฤมล เนียมหอม. (2555). *การจัดประสบการณ์เด็กปฐมวัย. ใน ประมวลสาระชุดวิชาการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย. (หน่วยที่ 10, น.10-1 ถึง น.10-47).* นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นิติธร ปิลวาสน์. (2554). *เล่านิทาน (Story Telling).* สืบค้นจาก <http://taamkru.com/th/>

- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย*. เล่ม 1 (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุปผา เรืองรอง. (2545). *เทคนิคการเล่านิทาน*. นครศรีธรรมราช: สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- ประไพศรี ปานเพชร. (2551). *หลักการเล่านิทานให้เด็กปฐมวัยฟัง*. สืบค้นจาก <https://www.gotoknow.org/>
- บุญย์จรรย์ กัมปนามโกศล. (2552). *ผลการจัดกิจกรรมวิทยาศาสตร์ตามแนวความคิดคอนสตรัคติวิสต์ ที่มีผลต่อทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของเด็กปฐมวัยอายุ 6-7 ปี*. (วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- พัชรา ทวีวงศ์ ณ อยู่ธยา. (2537). *การพัฒนาการแสวงหาความรู้ทางวิทยาศาสตร์*. ใน *ประมวลสาระชุดสาระศิลปะและวิถีชีวิตทางวิทยาศาสตร์*. (หน่วยที่ 5, น.5-53 ถึง น.5-77) นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พัชรี ผลโยธิน. (2542). *เรียนรู้วิทยาศาสตร์อย่างไรในอนุบาล*. เพื่อนอนุบาล, 4(2), 24-31.
- พัชรี ผลโยธิน, และดวงเดือน ศาสตรภัทร. (2555). *การวัดประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย*. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาหลักการและแนวคิดทางการปฐมวัยศึกษา*. (หน่วยที่ 9, น.9-2 ถึง น.9-66). นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พิศมัย พิสิก. (2551). *การพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐานสำหรับเด็กปฐมวัย*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร, กำแพงเพชร.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2544). *การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ : แนวคิดและเทคนิคการสอน*. กรุงเทพฯ: เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป แมเนจเม้นท์.
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. (2554). *เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ*. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- พรรณทิพา มีสาวงษ์. (2554). *ผลของการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการใช้คำถามที่มีต่อทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย*. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- พรพรรณ ไวย่างกูร. (2552). *การสอนวิทยาศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: แพลน สารา.
- เพียงจิต ด่านประดิษฐ์. (2547). *แนวคิดและกิจกรรมความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย*. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม: นครปฐม.
- ภพ เลหาไพบุลย์. (2542). *แนวการสอนวิทยาศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

- มานวิกา บุญรินทร์. (2552). ผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบภาพที่มีต่อความสามารถในการจับใจความของเด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านโนนไหล่หนองเลิง จังหวัดศรีสะเกษ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ระวีวรรณ รังสยาพันธ์. (2543). นิทาน ละคร และหุ่นสำหรับเด็ก. (พิมพ์ครั้งที่ 2). สถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานี: สุราษฎร์ธานี.
- รัศมี แดงสุวรรณ. (2552). วิทยาศาสตร์เป็นยาขมสำหรับเด็กๆ จริงหรือ. สืบค้นจาก <http://supansa111.multiply.com>.
- ล้วน สายยศ. (2550). ระเบียบวิธีทางสถิติบางประการเพื่อการวิจัย. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการวิจัย หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน*. (พิมพ์ครั้งที่ 7) (หน่วยที่ 4 น.2-256 ถึง น.4-303) นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วรารณณ์ พิมราช. (2558). ผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการอภิปรายที่มีต่อความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลน้องหญิง จังหวัดอุบลราชธานี. (การศึกษา ค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- วรรณิ ศิริสุนทร. (2539). การเล่านิทาน. กรุงเทพฯ: เอส พี เอพริ้นติ้ง กรุ๊ป.
- วรรณทิพา รอดแรงคำ, และจิต นวนแก้ว. (2542). การพัฒนาการคิดของนักเรียนด้วยกิจกรรมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์. กรุงเทพฯ: มาสเตอร์กรุ๊ป แมนเนจเม้นท์.
- วรรณทิพา รอดแรงคำ, และพิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2542). กิจกรรมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์สำหรับครู. กรุงเทพฯ: มาสเตอร์กรุ๊ป แมนเนจเม้นท์.
- วิลาวัลย์ โชติเบญจมาภรณ์. (2542). กิจกรรมสานสายใยใสใจรักของเด็กปฐมวัย. *วารสารวิชาการ* 2(9), 49-51.
- วีไล มาศจรัส. (2551). เทคนิคการเขียน การเล่านิทานสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ: ชารอักษร.
- ศศิพรรณ สำแดงเดช. (2553). ทักษะพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการทดลองหลังการฟังนิทาน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2551). *แนวทางการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ปฐมวัยตามหลักสูตร 2546*. กรุงเทพฯ: สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2562). *FOCUS ประเด็นจาก pisa ผลการประเมิน pisa 2018: นักเรียนไทยวัย 15 ปี รู้และทำอะไรได้บ้าง*. 48(12) ,1-4.

- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2563). *กรอบการเรียนรู้และแนวทางการจัด
ประสบการณ์การเรียนรู้บูรณาการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และคณิตศาสตร์ในระดับ
ปฐมวัย ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพฯ: โกลโพรินท์
(ไทยแลนด์).
- สัณห์พัฒน์ อรุณธารี. (2542). *แนวทางการจัดกิจกรรมเล่นนิทานสำหรับนักเรียนอนุบาล*. สถาบัน
ราชภัฏภูเก็ต: ภูเก็ต.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2539). *เทคนิคการใช้คำถามประกอบการเรียน
การสอน*. กรุงเทพฯ: ครูสภา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2557). *แนวทางการดำเนินงานโครงการบ้าน
นักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
ไทย.
- สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์. (2549). การพัฒนาคุณธรรมของเด็กปฐมวัยด้วยวิธีสอนโดยใช้ชุดนิทาน
ชาดก. *วารสารวิจัยทางการศึกษา*. 1(1), 42-50.
- สิริมา สิงหะผลิน. (2533). *ทักษะการหาดีสัมพันธ์และทักษะการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัยที่
ได้รับการจัดประสบการณ์แบบปฏิบัติการทดลองและแบบปกติ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- สุพรรณิ แก้ววิเชียร. (2560). *การพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์โดยใช้การจัดการเรียนรู้
แบบ STEM สำหรับเด็กปฐมวัย* (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้
ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์, อุดรดิตถ์.
- สุวัฒน์ นิยมคำ. (2531). *ทฤษฎีและทางปฏิบัติในการสอนวิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้ เล่ม 1-
2*. กรุงเทพฯ: เจเนอรัลบุ๊คส์เซนเตอร์.
- เสาวนีย์ วงศ์จินดา. (2557). *ปลูกความดีด้วยนิทาน ปลูกจินตนาการด้วยการเล่า อ่าน เล่น*. สืบค้น
จาก <http://www.tnews.co.th/>
- โสภิตา โคตรโนนกอก. (2554). *ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ที่มี
ต่อทักษะการคิดขั้นพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ของเด็กปฐมวัย*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษา
ศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- สมศักดิ์ ปริบูรณ์. (2542). *นิทาน: ความสำคัญและประโยชน์ของนิทาน*. *วารสารวิชาการ* (49)2, 49.
- อรุณี หรดาล. (2555). *แนวการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย*. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการ
จัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย* (หน่วยที่ 2, น.2-12 ถึง น.2-14). นนทบุรี:
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- อัญชลี ไสยวรรณ. (2553). *การคิดและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย*. สืบค้นจาก <http://www.e-child-edu.com/youthcenter/content/articles/thinking-learning-of-child.html>.
- อารมณ สุวรรณपाल. (2555). การจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยด้านการคิด ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย* (หน่วยที่ 8, น.8-4 ถึง น.8-74). นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อุไรวรรณ มีเพียร. (2548). *เอกสารประกอบการเรียนรายวิชาวิทยาศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย*. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี: สุราษฎร์ธานี.
- อรสา กุมารี ปุกหุด. (2544). การพัฒนาพฤติกรรมเด็ก. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาพฤติกรรมเด็ก*. (พิมพ์ครั้งที่ 17). (หน่วยที่ 8, น.8-775 ถึง น.8-825). นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- Isbell, R. Sobol, J. Lindauer, L & Lowrance, A. (2004). [The effects of storytelling and story reading on the oral language complexity and story comprehension of young children]. *Early Childhood Education Journal* 32(3):157-163. DOI: 10.1023/B:ECEJ.0000048967.94189.a3.
- Lind, K.K. (2005). *Exploring science in early childhood education*. (4th ed). The United State: Thomson Delamr Learning.
- Lillian, M.M. (2011). *How children in a science-centered preschool use science process skills while engaged in play activities*. The United States: The University of Texas at Austin.
- Reading Rocket. (2020). *Inference*. Retrieved form <https://www.readingrockets.org/strategies/inference>.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สืบช่วยธรรมมาภิบาล

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ชื่อ นางปรวีณ เลิศสุข
 สถานที่ทำงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2
 วุฒิการศึกษา ศษ.ม. การประถมศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ดูแลการศึกษาระดับ
 ปฐมวัยของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
 สุราษฎร์ธานี เขต 2 ระยะเวลา 23 ปี

2. ชื่อ นางสาวประกายกาญจน์ รอดทิม
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนบ้านคลองรอก
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี
 เขต 2
 วุฒิการศึกษา ศษ.ม บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ ครูชำนาญการพิเศษ ปฏิบัติหน้าที่สอนระดับปฐมวัย
 ประสบการณ์สอนระดับปฐมวัย 10 ปี

3. ชื่อ นางกาญจนา ทองนรินทร์
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนวัดถ้ำสิงขร
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี
 เขต 2
 วุฒิการศึกษา คบ. การศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ ครูชำนาญการพิเศษ ปฏิบัติหน้าที่สอนระดับปฐมวัย
 ประสบการณ์สอนระดับปฐมวัย 25 ปี

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ 6 มกราคม 2563

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ศน.ปรวีณ เสิศสุข

สิ่งที่ส่งมาด้วยโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

แบบประเมินเครื่องมือวิจัย จำนวน 2 ชุด

ด้วยนางสาวจรรุวรรณ จันจินดา นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกการปฐมวัยศึกษาสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานที่มีต่อความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลเด็กปฐมวัย ตามการศึกษาค้นคว้าอิสระ ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชา จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาปฐมวัย ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรนักศึกษา 086-9452-941

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ 6 มกราคม 2563

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวประกายกาญจน์ รอดทิม

สิ่งที่ส่งมาด้วยโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

แบบประเมินเครื่องมือวิจัย จำนวน 2 ชุด

ด้วยนางสาวจรรุวรรณ จันจินดา นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกการปฐมวัยศึกษาสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเล่นิทานที่มีต่อความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลเด็กปฐมวัย ตามการศึกษาค้นคว้าอิสระ ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชา จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาปฐมวัย ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรนักศึกษา 086-9452-941

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ 6 มกราคม 2563

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางกาญจนา ทองนรินทร์

สิ่งที่ส่งมาด้วยโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

แบบประเมินเครื่องมือวิจัย จำนวน 2 ชุด

ด้วยนางสาวจรรุวรรณ จันจินดา นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกการปฐมวัยศึกษาสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเล่นที่ต่อความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลเด็กปฐมวัย ตามการศึกษาค้นคว้าอิสระ ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชา จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาปฐมวัย ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่นๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรนักศึกษา 086-9452-941

ภาคผนวก ข

ผลการตรวจสอบคุณภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเล่นกีฬาและแบบวัดความสามารถในการลง
ความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ตารางภาคผนวกที่ 1 แบบประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อผลแผนการจัดกิจกรรม
การเล่านิทาน

ข้อ	รายการประเมิน	ความเห็นของ ทรงคุณวุฒิ คนที่			ค่าเฉลี่ย	สรุปผล
		1	2	3		
1.	แผนการจัดกิจกรรมมีองค์ประกอบ สำคัญครบถ้วนเหมาะสม	5	5	5	5	เหมาะสม มากที่สุด
2.	แนวทางการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน สามารถส่งเสริมพฤติกรรมการลง ความเห็นข้อมูล	5	5	5	5	เหมาะสม มากที่สุด
3.	วัตถุประสงค์มีความสอดคล้องกับ พฤติกรรมการลงความเห็นข้อมูลใน นิยามศัพท์	5	5	5	5	เหมาะสม มากที่สุด
4.	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมมีความ เหมาะสม	5	5	5	5	เหมาะสม มากที่สุด
5.	ประเภทกิจกรรมสอดคล้องกับนิยาม ศัพท์ของกิจกรรมการเล่านิทาน	5	5	5	5	เหมาะสม มากที่สุด
6.	ลักษณะของกิจกรรมการเล่านิทาน เหมาะสมกับเด็กวัย 5-6 ปี	5	5	5	5	เหมาะสม มากที่สุด
7.	วิธีการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม	5	5	5	5	เหมาะสม มากที่สุด
8.	ระยะเวลาของกิจกรรมมีความ เหมาะสม	5	5	5	5	เหมาะสม มากที่สุด
9.	บทบาทครูในการจัดกิจกรรมการเล่า นิทานมีความเหมาะสม	5	5	5	5	เหมาะสม มากที่สุด
10.	บทบาทเด็กในการจัดกิจกรรมการเล่า นิทานมีความเหมาะสม	5	5	5	5	เหมาะสม มากที่สุด
11.	การจัดตารางกิจกรรมการเล่านิทานใน แต่ละสัปดาห์มีความเหมาะสม	5	5	5	5	เหมาะสม มากที่สุด

เกณฑ์การให้คะแนน

4.50 - 5.00 แปลผลคะแนน เหมาะสมมากที่สุด

3.50 - 4.49 แปลผลคะแนน เหมาะสมมาก

2.50 - 3.49 แปลผลคะแนน เหมาะสมปานกลาง

1.50 - 2.49 แปลผลคะแนน เหมาะสมน้อย

1.00 - 1.49 แปลผลคะแนน เหมาะสมน้อยที่สุด

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

การใช้คำถามในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย อาจจะใช้เวลาในการกระตุ้นการตอบคำถามของเด็ก

ตารางภาคผนวกที่ 2 ผลการตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดความสามารถในการลงความเห็น
ข้อมูลของเด็กปฐมวัย โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ข้อ	รายการประเมิน	ผลประเมินของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	IOC	สรุปผล
		1	2	3			
1.	รูปแบบของแบบวัดเหมาะสมสำหรับการวัดความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2.	แบบวัดเหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็กอายุ 5-6 ปี	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3.	ภาษาที่ใช้ในแบบวัดเข้าใจง่าย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4.	ความเหมาะสมของแบบวัดก่อนการจัดกิจกรรม						
	ข้อที่ 1 รูปภาพมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	ข้อที่ 2 รูปภาพมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	ข้อที่ 3 รูปภาพมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	ข้อที่ 4 รูปภาพมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	ข้อที่ 5 รูปภาพมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	ข้อที่ 6 รูปภาพมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	ข้อที่ 7 รูปภาพมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5.	จำนวนข้อของแบบวัดก่อนจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
6.	ระยะเวลาที่กำหนดในการทำแบบวัดมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
7.	เกณฑ์การให้คะแนนมีความชัดเจนเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
8.	แบบบันทึกคะแนนของแบบวัดก่อนการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อ	รายการประเมิน	ผลประเมินของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	IOC	สรุปผล
		1	2	3			
9	ความเหมาะสมของแบบวัดหลังการจัดกิจกรรม						
	ข้อที่ 1 รูปภาพมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	ข้อที่ 2 รูปภาพมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	ข้อที่ 3 รูปภาพมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	ข้อที่ 4 รูปภาพมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	ข้อที่ 5 รูปภาพมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	ข้อที่ 6 รูปภาพมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
	ข้อที่ 7 รูปภาพมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
11.	จำนวนข้อของแบบวัดหลังจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
12.	ระยะเวลาที่กำหนดในการทำแบบวัดมีความเหมาะสม	0	+1	+1	3	0.67	ใช้ได้
13.	เกณฑ์การให้คะแนนมีความชัดเจนเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
14.	แบบบันทึกคะแนนของแบบวัดหลังการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
15.	แบบวัดก่อนและหลังการจัดกิจกรรมมีความเป็นคู่ขนาน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
รวม						0.98	ใช้ได้

ภาคผนวก ค

การวิเคราะห์ผล

ผลวิเคราะห์หาความเที่ยงของแบบวัดความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย

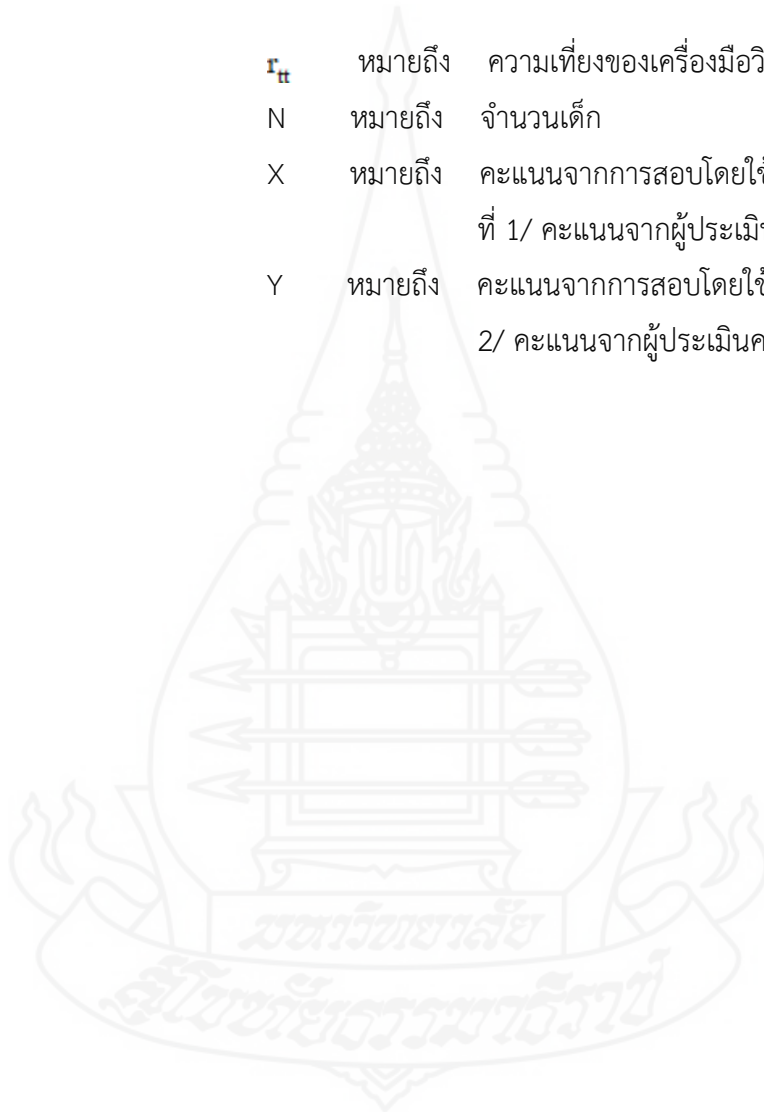
ตารางภาคผนวกที่ 3 คะแนนจากการทดสอบนักเรียนกลุ่มใกล้เคียงกลุ่มตัวอย่าง
โดยใช้แบบวัดความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย
จำนวน 7 ข้อ

เลข ข้อ ที่	ข้อ 1		ข้อ 2		ข้อ 3		ข้อ 4		ข้อ 5		ข้อ 6		ข้อ 7		รวมคะแนน	
	ครู คนที่ 1	ครู คนที่ 2	ครู คนที่ 1	ครู คนที่ 2	ครู คนที่ 1	ครู คนที่ 2	ครู คนที่ 1	ครู คนที่ 2	ครู คนที่ 1	ครู คนที่ 2	ครู คนที่ 1	ครู คนที่ 2	ครู คนที่ 1	ครู คนที่ 2	ครู คนที่ 1	ครู คนที่ 2
1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	12	12
2	2	2	2	2	2	2	1	1	2	2	1	1	2	2	12	12
3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	0	0	11	11
4	2	2	2	2	1	1	2	2	2	2	1	1	1	1	11	11
5	2	2	1	1	1	1	2	2	2	2	1	1	1	1	10	10
6	2	2	2	2	2	2	1	1	2	2	0	0	1	1	10	10
7	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	14	14
8	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	12	12
9	2	2	2	2	2	2	1	1	2	2	2	2	0	0	11	11
10	2	2	2	2	1	1	2	2	2	2	1	1	1	1	11	11
11	2	2	2	2	1	1	1	1	2	2	1	1	1	1	10	10
12	2	2	2	2	2	2	1	1	2	2	2	2	2	2	13	13
13	2	2	2	2	2	2	1	1	2	2	1	1	1	1	11	11
14	1	1	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	10	10
15	2	2	2	2	1	1	2	2	1	1	2	2	1	1	11	11
16	2	2	2	2	1	1	2	2	2	2	1	1	2	2	12	12
17	2	2	2	2	2	2	1	1	2	2	0	0	1	1	10	10
18	2	2	2	2	1	1	2	2	2	2	1	1	0	0	10	10
19	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	0	0	2	2	11	11
20	2	2	1	1	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1	9	9
21	2	2	1	2	1	1	1	1	2	2	2	2	0	0	9	10
22	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	14	14
23	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	10	10
24	2	2	1	1	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	11	11
	45	45	44	45	39	39	39	39	44	44	28	28	26	26	265	266

จากตารางหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยใช้สูตรของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) (กัญญา ลินทร์ตันศิริกุล 2555, น.9-70) ดังนี้

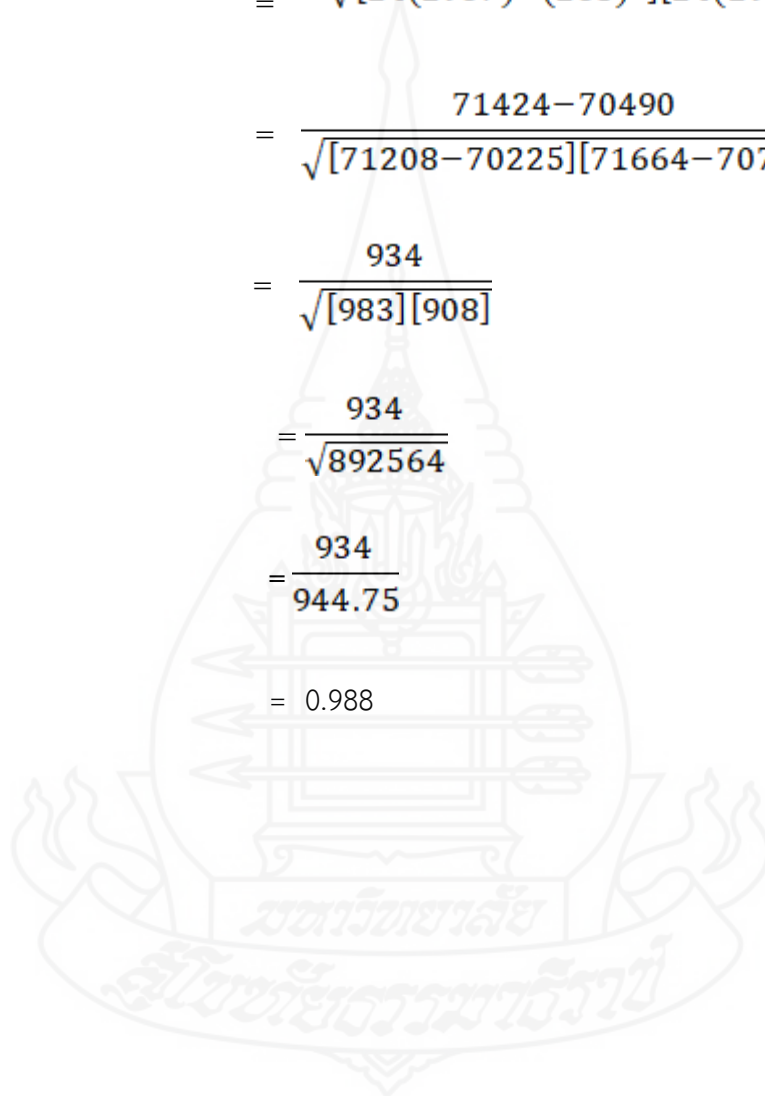
$$r_{tt} = \frac{N\sum XY - \sum X\sum Y}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2][N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

r_{tt}	หมายถึง	ความเที่ยงของเครื่องมือวิจัย
N	หมายถึง	จำนวนเด็ก
X	หมายถึง	คะแนนจากการสอบโดยใช้เครื่องมือวิจัยฉบับที่ 1/ คะแนนจากผู้ประเมินคนที่ 1
Y	หมายถึง	คะแนนจากการสอบโดยใช้เครื่องมือวิจัยฉบับที่ 2/ คะแนนจากผู้ประเมินคนที่ 2

กลุ่มตัวอย่าง คนที่	คะแนนรวมจากครูคน ที่1 (X)	คะแนนรวมจากครูคน ที่2 (Y)	XY	x ²	Y ²
1	12	12	144	144	144
2	12	12	144	144	144
3	11	11	121	121	121
4	11	11	121	121	121
5	10	10	100	100	100
6	10	10	100	100	100
7	14	14	196	196	196
8	12	12	144	144	144
9	11	11	121	121	121
10	11	11	121	121	121
11	10	10	100	100	100
12	13	13	169	169	169
13	11	11	121	121	121
14	10	10	100	100	100
15	11	11	121	121	121
16	12	12	144	144	144
17	10	10	100	100	100
18	10	10	100	100	100
19	11	11	121	121	121
20	9	9	81	81	81
21	9	10	90	81	100
22	14	14	196	196	196
23	10	10	100	100	100
24	11	11	121	121	121
Σ	265	266	2,976	2,967	2,986

$$\begin{aligned}
 r_{tt} &= \frac{N\sum XY - \sum x \sum y}{\sqrt{[N\sum x^2 - (\sum x)^2][N\sum y^2 - (\sum y)^2]}} \\
 &= \frac{(24)(2976) - 265(266)}{\sqrt{[24(2967) - (265)^2][24(2986) - (266)^2]}} \\
 &= \frac{71424 - 70490}{\sqrt{[71208 - 70225][71664 - 70756]}} \\
 &= \frac{934}{\sqrt{[983][908]}} \\
 &= \frac{934}{\sqrt{892564}} \\
 &= \frac{934}{944.75} \\
 &= 0.988
 \end{aligned}$$

ภาคผนวก ง

ตัวอย่างแผนการจัดกิจกรรมการเล่นทานที่มีผลต่อความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของ
เด็กปฐมวัย

**แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีผลต่อความสามารถในการลงความเห็นข้อมูล
ของเด็กปฐมวัย**

สัปดาห์ที่ 4 วันที่ 1 วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ชั้นอนุบาลปีที่ 3
เรื่อง พักกลางวันของนิตหน้อย

วัตถุประสงค์

1. บอกข้อมูลที่สังเกตจากภาพนิทานได้สอดคล้องกับนิทาน
2. ร่วมสนทนากับเพื่อนและครูได้

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

ขั้นนำ

1. เด็กและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับ "ช่วงพักกลางวันของเด็กๆที่โรงเรียน"

ขั้นการจัดกิจกรรม

1. ครูเล่านิทานเรื่อง "พักกลางวันของนิตหน้อย" โดยใช้ภาพประกอบ
2. ให้เด็กเข้ากลุ่ม 3 กลุ่ม ตามที่ครูกำหนด เด็กและครูร่วมกันสร้างข้อตกลงในการสังเกตภาพนิทานโดยให้เด็กแต่ละกลุ่มร่วมกันสังเกตภาพนิทานของกลุ่มตนเองจำนวน 1 ภาพ และสนทนาเกี่ยวกับรูปภาพที่ครูให้สังเกต
3. เด็กแต่ละกลุ่มสนทนาเกี่ยวกับรายละเอียดรูปภาพ ครูเดินไปตามกลุ่มเพื่อชวนให้เด็กสังเกตรายละเอียดของภาพ
4. เด็กแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอสิ่งที่ได้สังเกตจากภาพนิทาน โดยครูใช้คำถาม เช่น "เด็กๆสังเกตเห็นอะไรในภาพบ้าง" "เด็กๆคนอื่น สังเกตเห็นอย่างอื่นที่แตกต่างจากเพื่อนๆบ้าง" พร้อมจดบันทึกสิ่งที่เด็กสังเกตเห็นลงบนแผ่นชาร์ต

ขั้นสรุป

1. เด็กและครูร่วมกันสรุปสิ่งที่เด็กสังเกตเห็นจากภาพนิทาน

สื่อและอุปกรณ์

1. รูปภาพประกอบนิทานเรื่อง"พักกลางวันของนิตหน้อย" จำนวน 4 ภาพ
2. กระดาษชาร์ต
3. ปากกาเมจิก

การประเมินผล

1. การสังเกตพฤติกรรมการบอกข้อมูลที่สังเกตจากภาพนิทานได้สอดคล้องกับนิทานและการสนทนาร่วมกับเพื่อนและครู

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีผลต่อความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของ
เด็กปฐมวัย
สัปดาห์ที่ 4 วันที่ 2 วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ชั้นอนุบาลปีที่ 3
เรื่อง พักกลางวันของนิตหน้อย

วัตถุประสงค์

1. บอกรายละเอียดเรื่องราวในนิทานได้
2. ร่วมสนทนากับเพื่อนครูได้

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

ขั้นนำ

1. ครูนำแผ่นชาร์ตมาทบทวนกับเด็กเกี่ยวกับรูปภาพในนิทานและข้อมูลที่ได้สังเกตจากนิทาน
- เมื่อวานเด็กๆสังเกตภาพนิทาน มีอะไรบ้างคะ

ขั้นการจัดกิจกรรม

1. เด็กฟังนิทานเรื่อง "พักกลางวันของนิตหน้อย" โดยใช้ภาพประกอบเพื่อทบทวนเรื่องราวใน
นิทาน
2. หลังจากเด็กฟังนิทานแล้วครูใช้คำถาม ชักชวนให้พูดคุยเกี่ยวกับรายละเอียดของเนื้อเรื่อง
นิทาน
3. ครูจะบันทึกข้อมูลที่เด็กสังเกตเพิ่มเติมจากการฟังนิทานลงบนแผ่นชาร์ต

ขั้นสรุป

1. เด็กและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับข้อมูลที่เด็กได้จากนิทาน

สื่อและอุปกรณ์

1. รูปภาพประกอบนิทานเรื่อง"พักกลางวันของนิตหน้อย" จำนวน 4 ภาพ
2. กระดาษชาร์ต
3. ปากกาเมจิก

การประเมินผล

1. การสังเกตพฤติกรรมการบอกรายละเอียดของนิทานได้และการสนทนาร่วมกับเพื่อนและ
ครู

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีผลต่อความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของ
เด็กปฐมวัย

สัปดาห์ที่ 4 วันที่ 3 วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ชั้นอนุบาลปีที่ 3

เรื่อง พักกลางวันของนิตหน้อย

วัตถุประสงค์

1. เด็กสามารถนำข้อมูลจากภาพและการฟังนิทานมาใช้ในการลงความเห็นข้อมูล

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

ขั้นนำ

1. เด็กและครูร่วมกันทบทวนเกี่ยวกับข้อมูลจากแผ่นชาร์ตที่ได้จากการสังเกตภาพและการฟังนิทาน

ขั้นการจัดกิจกรรม

1. ครูนำภาพมาพูดคุยกับเด็ก แล้วใช้คำถามให้เด็กนำข้อมูลมาใช้ในการลงความเห็นข้อมูล โดยใช้คำถามดังนี้

ภาพที่ 1 ห้องสมุด

เด็กสังเกตเห็นสิ่งใดในภาพนิทานบ้าง

เด็กๆคิดว่าเป็นสถานที่ใด

เด็กๆเคยเจอสถานที่ดังกล่าวที่ไหนบ้าง

สิ่งใดในภาพที่บอกให้เด็กๆทราบว่าห้องสมุด

ข้อมูลอะไรในนิทานที่เด็กๆได้ฟัง ที่ทำให้เด็กคิดว่าเป็นห้องสมุด

ภาพที่ 2 เด็กผู้ชายตกขิงซ่า

เด็กสังเกตเห็นสิ่งใดในภาพนิทานบ้าง

เด็กผู้ชายมีลักษณะท่าทางอย่างไร

เด็กๆเคยเจอเหตุการณ์แบบนี้บ้างไหม

มีเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นกับเด็กผู้ชาย

สิ่งใดในภาพทำให้เด็กๆทราบว่าเด็กผู้ชายตกขิงซ่า

ข้อมูลส่วนใดในภาพนิทานที่เด็กๆได้ฟัง..ส่วนใดบอกว่าเด็กผู้ชายตกขิงซ่า

ขั้นสรุป

1. เด็กและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับสิ่งที่ได้ลงความเห็นข้อมูลเกี่ยวกับนิทาน

สื่อและอุปกรณ์

1. รูปภาพประกอบนิทานเรื่อง"พักกลางวันของนิตหน้อย" จำนวน 4 ภาพ

การประเมินผล

1. การสังเกตพฤติกรรมในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีผลต่อความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของ
เด็กปฐมวัย
สัปดาห์ที่ 4 วันที่ 4 วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ชั้นอนุบาลปีที่ 3
เรื่อง พักกลางวันของนิดหน่อย

วัตถุประสงค์

1. เด็กสามารถลงความเห็นข้อมูลจากภาพและการฟังนิทาน

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

ขั้นนำ

1. เด็กและครูร่วมกันทบทวนเกี่ยวกับข้อมูลที่ได้สังเกตภาพและการฟังนิทาน

ขั้นการจัดกิจกรรม

1. ครูนำภาพมาพูดคุยกับเด็ก แล้วใช้คำถามให้เด็กลงความเห็นข้อมูล โดยใช้คำถามดังนี้

ภาพที่ 3 เด็กเตะฟุตบอลมาโดนกระจกแตก

เด็กสังเกตเห็นสิ่งใดในภาพนิทานบ้าง

บนพื้นห้องมีสิ่งใดอยู่บ้าง

มีเหตุการณ์ใดเกิดขึ้น

เด็กๆคิดว่า...ส่วนใดในภาพที่บอกว่ากระจกแตก

เด็กๆคิดว่าเพราะเหตุใดกระจกจึงแตก

เด็กๆเคยเจอเหตุการณ์แบบนี้บ้างไหม

สิ่งใดในภาพที่บอกเด็กๆว่ากระจกแตกเพราะเด็กๆเตะฟุตบอล

เนื้อหาอะไรในภาพที่เด็กๆได้ฟังแล้วบอกว่าเด็กเตะฟุตบอลมาโดนกระจก

ขั้นสรุป

1. เด็กและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับสิ่งที่ได้ลงความเห็นข้อมูลเกี่ยวกับนิทาน

สื่อและอุปกรณ์

1. รูปภาพประกอบนิทานเรื่อง"พักกลางวันของนิดหน่อย" จำนวน 4 ภาพ

การประเมินผล

1. การสังเกตพฤติกรรมการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย

นิทานเรื่อง พักกลางวันของนิตหน้อย

นิตหน้อย เด็กน้อยตาโตผู้ชอบช่วยเหลือเพื่อนและคุณครู ทุกวันนิตหน้อยจะช่วยคุณครู สานิตริถือของ ช่วยเพื่อนเก็บของในห้องเรียน วันนี้นิตหน้อยและเพื่อนๆทานอาหารกลางวันเสร็จแล้ว ขณะกำลังเดินกลับห้องเรียน หันไปเห็นคุณครูถือของอยู่ในมือ นิตหน้อยพูดว่า "เดี๋ยวหนูช่วยคุณครูถือของนะคะ" แล้วก็ช่วยคุณครูถือของมาส่งที่ห้อง พี่ๆกำลังอ่านหนังสือด้วยความเงียบ รอบห้องเต็มไปด้วยชั้นวางหนังสือหลายประเภท มีทั้งหนังสือพิมพ์ หนังสือนิทานมากมาย พี่ผู้หญิงยืนอยู่ที่โต๊ะ กำลังรับคืนหนังสือที่เพื่อนๆมิไปอ่าน พี่อีกคนกำลังหยิบหนังสือจากชั้นวาง คุณครูสมศักดิ์กำลังอ่านหนังสือพิมพ์อยู่ นิตหน้อยและเพื่อนๆจึงต้องพูดกันเบาๆ เพื่อไม่ให้เสียงดังรบกวนคนอื่น

"ครูขอบคุณนิตหน้อยที่ช่วยคุณครูถือของนะคะ" คุณครูกล่าว

เมื่อนิตหน้อยช่วยคุณครูเสร็จแล้ว จึงชวนกันไปเล่นที่สนามเด็กเล่น เมื่อไปถึงสนามเด็กเล่น นิตหน้อยเห็นน้องผู้ชายยืนร้องไห้อยู่

"ผมตกลงมา ผมตกลงมา ฮือ ฮือ"

"ไม่เป็นไรนะ เดี่ยวพี่ๆจะพาน้องไปหาคุณครูนะ" นิตหน้อยและเพื่อนๆพาเด็กผู้ชายหาคุณครูที่ห้องพยาบาลทันที จากนั้นจึงกลับมายังห้องเรียน

เมื่อเดินกลับมาถึงห้องเรียน นิตหน้อยและเพื่อนตกใจมาก เมื่อเห็นเศษกระจกอยู่บนพื้น แจกันดอกไม้ก็หล่นอยู่บนพื้นด้วยเช่นกัน แต่ไม่มีใครอยู่ในห้องเรียนสักคน "เกิดอะไรขึ้นกันนะ เราไปบอกคุณครูกันเถอะ" นิตหน้อยกล่าว นิตหน้อยและเพื่อนๆรีบวิ่งมาบอกคุณครูด้วยความตกใจ

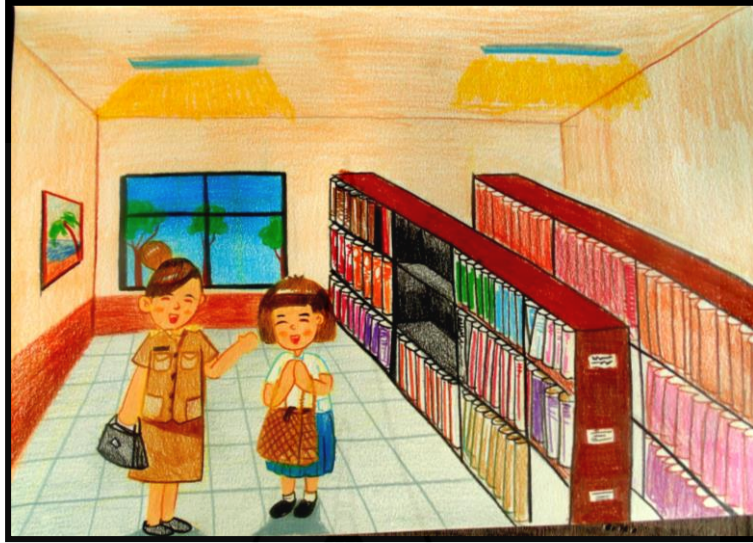
"เกิดอะไรขึ้นจ๊ะ เด็กๆวิ่งมาหาคุณครูหน้าตาตื่นเชียว"

"คุณครูคะ ในห้องเรียนมีกระจกแตกอยู่ในห้องค่ะ" นิตหน้อยบอกคุณครูด้วยความตกใจ

เด็กๆและคุณครูรีบเดินไปที่ห้องเรียน "พอพวกเราเข้ามา ห้องเรียนก็เป็นแบบนี้แล้ว คุณครูดูสิคะ มีลูกบอลมาอยู่ในห้องเราด้วยค่ะ" นิตหน้อยกล่าว "นั่นสิคะ ไม่รู้ลูกบอลมาจากไหนกันนะ มาอยู่ในห้องเรียนของพวกเราได้อย่างไร" นิตหน้อยบอกคุณครู

"ไม่เป็นไรค่ะ เราไปบอกลูกภารโรงกันดีกว่าค่ะ" แล้วนิตหน้อยและเพื่อนๆเดินตามหาคุณลูกภารโรงเพื่อให้ลูกภารโรงช่วยเก็บเศษกระจก เมื่อคุณลูกภารโรงทำความสะอาดเศษกระจกเสร็จ นิตหน้อยและเพื่อนๆกล่าวขอบคุณลูกภารโรง "ขอบคุณมากๆ ค่ะ"

ภาพประกอบนิทานเรื่อง พักกลางวันของนิดหน่อย

ภาพที่ 1

ภาพที่ 2

ภาพที่ 3

ภาพที่ 4

ภาคผนวก จ

คู่มือและแบบวัดความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย

**คู่มือการใช้แบบวัดความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย
ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนวัดพุมเรียง**

1. คำชี้แจง

1.1 แบบวัดฉบับนี้เป็นแบบทดสอบวัดความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 3 (อายุ 5-6 ปี)

1.2 แบบวัดความสามารถฉบับนี้เป็นแบบทดสอบที่เป็นรูปภาพประกอบสถานการณ์ที่ใช้ในการวัดความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัยในการจัดกิจกรรมการเล่น มีจำนวน 7 ข้อ ข้อละ 2 คะแนน รวมคะแนนเต็ม 14 คะแนน

2. วิธีการวัดความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย

ผู้วิจัยวัดความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัยรายบุคคล ทำการสังเกตและบันทึกความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัยระหว่างเวลา 09.00-09.30น.

2.1 ระยะเวลาที่วัด

การวัดความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย จำนวน 23 คน โดยดำเนินการทดสอบเด็กทีละคน ใช้เวลาทดสอบข้อละ 5 นาที รวมทั้งหมด 35 นาที ก่อนและหลังการทดลอง

2.2 วิธีดำเนินการวัดความสามารถในการลงความเห็นข้อมูล

1. ขั้นเตรียมตัวก่อนการวัดความสามารถ

1) จัดสถานที่ในการวัดความสามารถในการลงความเห็นของเด็กปฐมวัยให้อยู่ในสภาพที่สะดวกสบาย จัดโต๊ะเก้าอี้ให้เหมาะสม

2) ศึกษาคู่มือการใช้แบบวัดความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัยเพื่อให้เข้าใจทั้งหมดอย่างละเอียดถี่ถ้วน พร้อมทั้งจะทำการวัด

3) จัดเตรียมแบบวัดความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย และแบบบันทึกพฤติกรรมความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย

4) จัดเตรียมนาฬิกาสำหรับจับเวลา 1 เรือน

5) แสดงความเป็นมิตร ทักทาย พูดคุยเพื่อสร้างความผ่อนคลายให้กับเด็กปฐมวัยที่จะวัดความสามารถในการลงความเห็นข้อมูล เมื่อเห็นว่าเด็กพร้อมที่จะวัดแล้วจึงเริ่มดำเนินการวัดความสามารถ

2. ขั้นตอนการทดสอบ

ในการดำเนินการทดสอบทั้งก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่น มีผู้วิจัยดำเนินการวัดด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอน ดังนี้

ข้อมูล

- 1) อธิบายข้อตกลงและวิธีการทำแบบวัดความสามารถในการลงความเห็น
- 2) อ่านสถานการณ์ให้เด็กฟังที่สถานการณ์ โดยอ่านสถานการณ์ละ 2 ครั้ง พร้อมให้เด็กดูภาพประกอบสถานการณ์ และถามคำถามให้เด็กตอบจนครบทุกข้อ
- 3) ใช้วิธีการเดิมในแต่ละสถานการณ์ จนครบทุกข้อ โดยให้สถานการณ์ละ 5 นาที การตรวจให้คะแนนเป็นไปตามเกณฑ์ ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

  - 2 คะแนน หมายถึง เด็กใช้ข้อมูลจากรูปภาพและข้อมูลเหตุการณ์ที่ได้ยิน รวมทั้งใช้ประสบการณ์เดิมมาประกอบแล้วนำมาตีความได้ สมเหตุสมผล
  - 1 คะแนน หมายถึง เด็กสามารถตีความได้ โดยใช้ข้อมูลจากรูปภาพหรือจากเรื่องราว รวมทั้งนำประสบการณ์มาใช้ประกอบ แต่อาจไม่ สมเหตุสมผล
  - 0 คะแนน หมายถึง เด็กบอกข้อมูลที่ได้จากรูปภาพและจากเรื่องราวได้ แต่ไม่สามารถตีความได้
- 4) บันทึกคะแนนลงในแบบบันทึกพฤติกรรมความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย แล้วผู้วิจัยบันทึกคะแนนลงในแบบสรุปคะแนนพฤติกรรมการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย

**แบบวัดความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย
(ฉบับก่อนการทดลอง)**

ลักษณะแบบทดสอบ เป็นแบบทดสอบรูปภาพประกอบสถานการณ์
จำนวนข้อสอบ จำนวน 7 ข้อ
จุดประสงค์ เพื่อวัดความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย
เกณฑ์การให้คะแนน

- 2 คะแนน หมายถึง เด็กใช้ข้อมูลจากรูปภาพและข้อมูล เหตุการณ์ที่ได้ยิน
รวมทั้งใช้ประสบการณ์เดิมมาประกอบแล้วนำมาตีความได้สมเหตุสมผล
- 1 คะแนน หมายถึง เด็กสามารถตีความได้ โดยใช้ข้อมูลจากรูปภาพหรือจาก
เรื่องราว รวมทั้งนำประสบการณ์มาใช้ประกอบ แต่อาจไม่สมเหตุสมผล
- 0 คะแนน หมายถึง เด็กบอกข้อมูลที่ได้จากรูปภาพและจากเรื่องราวได้ แต่ไม่
สามารถตีความได้

เวลาในการทำการทดสอบ ข้อละ 5 นาที

คำชี้แจง 1. แบบวัดฉบับนี้เป็นแบบวัดความสามารถรายบุคคล
 2. แบบวัดความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลมี 1 ภาพและสถานการณ์ 1
 สถานการณ์

แบบทดสอบ

- ข้อที่ 1 สถานการณ์ที่ 1 เด็กกินขนม
- ข้อที่ 2 สถานการณ์ที่ 2 ฝนหยุดตก
- ข้อที่ 3 สถานการณ์ที่ 3 แมวทำแจกันตกแตก
- ข้อที่ 4 สถานการณ์ที่ 4 เด็กร้องไห้เพราะแม่ไม่ซื้อของเล่นให้
- ข้อที่ 5 สถานการณ์ที่ 5 สุนัขขุดหลุม
- ข้อที่ 6 สถานการณ์ที่ 6 น้ำค้าง
- ข้อที่ 7 สถานการณ์ที่ 7 น้ำมาจากคนอาบน้ำเพิ่งเสร็จ

เฉลยคำตอบ

ในแต่ละสถานการณ์ เด็กสามารถลงความเห็นข้อมูลที่แตกต่างกันได้ แต่ทั้งนี้เด็กต้องลง
 ความเห็นข้อมูลอย่างสมเหตุสมผล โดยใช้ข้อมูลจากสถานการณ์ที่เล่าและรูปภาพ มาประกอบกับ
 ประสบการณ์เดิมของเด็ก

ข้อที่ 1 สถานการณ์ที่ 1 เด็กกินขนม

เช้าวันหยุดคุณแม่เข้าไปในห้องเพื่อเตรียมอาหารไว้ให้เด็กๆ ทาน คุณแม่ตกใจเมื่อเห็นขวดโหลคุกกี้ตกอยู่บนพื้น มีเศษขนมตกลงและห่อหอยอยู่บนพื้น เจ้าแต้มแมวน้อยยืนอยู่บนโต๊ะ น้องข้าวโอ๊ตยืนอยู่ข้างๆโต๊ะ ด้วยสีหน้าซีด

คำถาม

- เด็กๆสังเกตเห็นอะไรในภาพ
- เด็กๆคิดว่าเกิดอะไรขึ้น
- เด็กๆทราบได้อย่างไรว่า....

ข้อที่ 2 สถานการณ์ที่ 2 ฝนหยุดตก

หลังจากตื่นนอนในเช้า น้องต้นอ้อเดินออกมาที่หน้าบ้าน เพื่อจะไปวิ่งเล่นในสนามหน้าบ้าน แต่เอ๊ะ...ในสนามหญ้ามีน้ำขังอยู่ มีน้ำไหลเป็นทางลงมา ที่ต้นไม้เห็นใบไม้เปียก มองไปที่แปลงผักของคุณตามีน้ำขังอยู่ รองเท้าบูทของคุณตาวางไว้ก็เลอะโคลน น้องต้นอ้อเสียใจที่ไม่ได้วิ่งเล่นเลย

คำถาม

- เด็กๆสังเกตเห็นอะไรในภาพ
- เด็กๆคิดว่าเกิดอะไรขึ้น
- เด็กๆทราบได้อย่างไรว่า....

ศูนย์ช่วยเหลือครอบครัว

ข้อที่ 3 สถานการณ์ที่ 3 แมวทำแจกันตกแตก

ตอนเย็นหลังกลับจากโรงเรียน น้องมั่งกรรีบเดินเข้าไปในครัว "หิวๆ" แต่ก็ต้องตกใจ เพราะมีเศษแก้วจากแจกันและมีน้ำนองบนพื้น "เอ๊ะ แจกันไปอยู่บนพื้นได้อย่างไรนะ"

คำถาม

- เด็กๆสังเกตเห็นอะไรในภาพ
- เด็กๆคิดว่าเกิดอะไรขึ้น
- เด็กๆทราบได้อย่างไรว่า....

ข้อที่ 4 สถานการณ์ที่ 4 เด็กร้องไห้เพราะแม่ไม่ซื้อของเล่นให้

วันนี้เป็นวันหยุดคุณแม่พาน้องเกมไปซื้อของที่ห้างสรรพสินค้า เมื่อเดินผ่านร้านค้าน้องเกมหยุดเดินและยืนมองของในร้านอย่างสนใจ "แม่ครับ แม่ครับ" แม่มองเห็นน้องเกมแล้วส่ายหน้า ทันใดนั้นน้องเกมร้องไห้เสียงดัง คุณแม่มองเห็นน้องเกม แล้วพูดว่า " น้องเกมของเล่นที่บ้านเรามีเยอะแล้วค่ะ"

คำถาม

- เด็กๆสังเกตเห็นอะไรในภาพ
- เด็กๆคิดว่าเกิดอะไรขึ้น
- เด็กๆทราบได้อย่างไรว่า....

ข้อที่ 5 สถานการณ์ที่ 5 สุนัขขุดหลุม

ตอนเย็นหลังจากเลิกเรียนแล้ว พี่กับน้องแพรสองพี่น้องไปเดินเล่นในสนามหลังโรงเรียน ไปเจอหลุมเต็มสนาม มีสุนัข 1 ตัว กำลังวิ่งเล่นอยู่ สุนัขปากและเท้าเลอะ

คำถาม

- เด็กๆสังเกตเห็นอะไรในภาพ
- เด็กๆคิดว่าเกิดอะไรขึ้น
- เด็กๆทราบได้อย่างไรว่า....

ข้อที่ 6 สถานการณ์ที่ 6 น้ำค้าง

วันนี้เป็นวันพระ อากาศค่อนข้างหนาวท้องฟ้าเริ่มมีแสงแดด คุณแม่พาน้องโดนัทตื่นนอน ตอนเช้า เดินลงไปสวนดอกไม้เพื่อเก็บดอกไม้ไปถวายพระที่วัด คุณแม่เรียกให้น้องโดนัทมาใส่ รองเท้าก่อน แต่ไม่ทันซะแล้ว น้องโดนัทรีบลงไปในสนามหญ้าหน้าบ้าน เอ๊ะ ? ทำไมรู้สึกเท้าเปียกน้ำ มองดูที่ดอกไม้ มีหยดน้ำบนยอดหญ้า หยดน้ำเล็กๆอยู่บนดอกไม้

คำถาม

- เด็กๆสังเกตเห็นอะไรในภาพ
- เด็กๆคิดว่าเกิดอะไรขึ้น
- เด็กๆทราบได้อย่างไรว่า....

ข้อที่ 7 สถานการณ์ที่ 7 นำมาจากคนอาบน้ำเพิ่งเสร็จ

ใบบัวเสร็จหรือยังลูก เดี๋ยวไปโรงเรียนสายนะคะ" เสียงคุณแม่เรียกน้องใบบัว น้องใบบัวรีบ
ประตูลแล้วรีบวิ่ง มีน้ำหยดตลอดทาง เพื่อไปแต่งตัวให้เรียบร้อยแล้วรีบขึ้นรถไปโรงเรียน

คำถาม

- เด็กๆสังเกตเห็นอะไรในภาพ
- เด็กๆคิดว่าเกิดอะไรขึ้น
- เด็กๆทราบได้อย่างไรว่า....

**แบบวัดความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย
(ฉบับหลังการทดลอง)**

ลักษณะแบบทดสอบ เป็นแบบทดสอบรูปภาพประกอบสถานการณ์

จำนวนข้อสอบ จำนวน 7 ข้อ

จุดประสงค์ เพื่อวัดความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลของเด็กปฐมวัย

เกณฑ์การให้คะแนน

- 2 คะแนน หมายถึง เด็กใช้ข้อมูลจากรูปภาพและข้อมูล เหตุการณ์ที่ได้ยิน รวมทั้งใช้ประสบการณ์เดิมมาประกอบแล้วนำมาตีความได้สมเหตุสมผล
- 1 คะแนน หมายถึง เด็กสามารถตีความได้ โดยใช้ข้อมูลจากรูปภาพหรือจากเรื่องราว รวมทั้งนำประสบการณ์มาใช้ประกอบ แต่อาจไม่สมเหตุสมผล
- 0 คะแนน หมายถึง เด็กบอกข้อมูลที่ได้จากรูปภาพและจากรายการได้ แต่ไม่สามารถตีความได้

เวลาในการทำทดสอบ ข้อละ 5 นาที

คำชี้แจง 1. แบบวัดฉบับนี้เป็นแบบวัดความสามารถรายบุคคล

- 2. แบบวัดความสามารถในการลงความเห็นข้อมูลมี 1 ภาพและสถานการณ์ 1

สถานการณ์

แบบทดสอบ

- ข้อที่ 1 สถานการณ์ที่ 1 เด็กกินขนม
- ข้อที่ 2 สถานการณ์ที่ 2 ฝนหยุดตก
- ข้อที่ 3 สถานการณ์ที่ 3 แมวทำแจกันตกแตก
- ข้อที่ 4 สถานการณ์ที่ 4 เด็กร้องไห้เพราะแม่ไม่ซื้อของเล่นให้
- ข้อที่ 5 สถานการณ์ที่ 5 สุนัขขุดหลุม
- ข้อที่ 6 สถานการณ์ที่ 6 น้ำค้าง
- ข้อที่ 7 สถานการณ์ที่ 7 น้ำมาจากคนอาบน้ำเพิ่งเสร็จ

เฉลย

ในแต่ละสถานการณ์ เด็กสามารถลงความเห็นข้อมูลที่แตกต่างกันได้ แต่ทั้งนี้เด็กต้องลงความเห็นข้อมูลอย่างสมเหตุสมผล โดยใช้ข้อมูลจากสถานการณ์ที่เล่าและรูปภาพ มาประกอบกับประสบการณ์เดิมของเด็ก

ข้อที่ 1 สถานการณ์ที่ 1 เด็กกินขนม

ตอนเย็นคุณแม่กลับจากไปซื้อของจากตลาด เมื่อกลับมาถึงบ้านพบว่า ขนมเค้กที่วางอยู่บน
 เหลือครึ่งก้อน "ออมสิน..เห็นขนมเค้กอีกครึ่งก้อนบ้างไหมจะลูก" คุณแม่ถามน้องอมสิน มีเจ้าแป้งร่ำ
 แมวน้อยนอนอยู่บนโต๊ะอย่างสบายใจ ส่วนตุ้มตามเจ้าหมาน้อยก็ยืนกระดิกหางดีใจที่แม่กลับมาถึง
 บ้าน

คำถาม

- เด็กๆสังเกตเห็นอะไรในภาพ
- เด็กๆคิดว่าเกิดอะไรขึ้น
- เด็กๆทราบได้อย่างไรว่า....

ข้อที่ 2 สถานการณ์ที่ 2 ฝนหยุดตก

น้องนาวาเพิ่งตื่นนอน รีบเดินไปหาเจ้าปุกปุยหมาน้อยแสนรัก เพื่อที่จะได้เล่นวิ่งเล่นกัน "เจ้าปุกปุย เราไปวิ่งเล่นเถอะ " น้องนาวาวิ่งไปหาหมาน้อยด้วยความรวดเร็ว บริเวณหน้าบ้านเต็มไปด้วยรอยเท้าของเจ้าปุกปุยเต็มไปหมด เจ้าปุกปุยตัวเปียกน้ำ "เจ้าปุกปุยไปทำอะไรมา ดูสิ รอยเท้าเต็มไปหมดเลย เตี้ยแม่มาต้อนโดนดูแน่ๆ"น้องนาวาเป็นห่วงเจ้าปุกปุย

คำถาม

- เด็กๆสังเกตเห็นอะไรในภาพ
- เด็กๆคิดว่าเกิดอะไรขึ้น
- เด็กๆทราบได้อย่างไรว่า....

ศูนย์ช่วยเหลือนักเรียน

ข้อที่ 3 สถานการณ์ที่ 3 แมวทำแจกันตกแตก

คุณแม่ทอดปลาเสร็จแล้ววางไว้บนโต๊ะในห้องครัว แล้วออกไปรับลูกๆที่โรงเรียน เจ้าโกโก้แมวน้อยแสนซนชอบกระโดดไปมา ได้กลิ่นหอมปลาทอดของแม่เดินวนไปวนมาร้องเหมียว เหมียว ทันใดนั้นก็กระโดดขึ้นไปบนโต๊ะ แล้วเจ้าโกโก้รีบคาบปลาทอดลงมา 1 ตัว แล้วเจ้าโกโก้แอบทานอย่างอ่อย

คำถาม

- เด็กๆสังเกตเห็นอะไรในภาพ
- เด็กๆคิดว่าเกิดอะไรขึ้น
- เด็กๆทราบได้อย่างไรว่า....

ข้อที่ 4 สถานการณ์ที่ 4 เด็กร้องไห้เพราะแม่ไม่ซื้อของเล่นให้

น้องโชกุนเป็นเด็กตั้งใจเรียน สอบได้ที่ 1 คุณพ่อให้รางวัลโดยการซื้อหุ่นยนต์บังคับให้เป็นของขวัญ น้องโชกุนดีใจมากๆ น้องโชกุนหันไปมองเด็กผู้ชายคนหนึ่งยืนร้องไห้และชี้มาที่น้องโชกุน พร้อมทั้งพูดขึ้นเสียงดังว่า "จะเอา จะเอา " คุณแม่รีบพาเด็กผู้ชายคนนั้นไปทางอื่น

คำถาม

- เด็กๆสังเกตเห็นอะไรในภาพ
- เด็กๆคิดว่าเกิดอะไรขึ้น
- เด็กๆทราบได้อย่างไรว่า....

สถาบันพระปกเกล้า

ข้อที่ 5 สถานการณ์ที่ 5 สนัขขุดหลุม

เย็นแล้วน้องข้าวโอ๊ตกลับจากโรงเรียน ไม่เห็นเจ้าป๊อบบี้แมวตัวโปรดของเขา น้องข้าวโอ๊ตเดินตามหาเจ้าป๊อบบี้ไปที่สวนหลังบ้าน ไปเจอคุณตากำลังเดินจะไปทำสวน "โ๊ะ" น้องข้าวโอ๊ตอุทานขึ้น เค้าของน้องข้าวโอ๊ตอยู่ในหลุม มองไปรอบๆมีหลุมอยู่หลายหลุมด้วยกัน เจ้าหมาน้อย 2 ตัวยืนกะตึกหางอยู่

คำถาม

- เด็กๆสังเกตเห็นอะไรในภาพ
- เด็กๆคิดว่าเกิดอะไรขึ้น
- เด็กๆทราบได้อย่างไรว่า....

ข้อที่ 6 สถานการณ์ที่ 6 น้ำค้าง

คุณแม่ตื่นนอนในตอนเช้า เพื่อจะเอาแอปเปิ้ลไปให้คุณยายระหว่างที่กำลังเดินผ่านสนามหญ้าหน้าบ้าน เผอิญแอปเปิ้ลในตะกร้าก็หล่นบนหญ้า คุณแม่หยิบแอปเปิ้ลขึ้นมา "ทำไมผลไม้เปียกนะ" คุณแม่รู้สึกสงสัย แล้วคุณแม่ก็หยิบแอปเปิ้ลอีกผลใส่ตะกร้า แล้วเดินไปบ้านคุณยาย

คำถาม

- เด็กๆสังเกตเห็นอะไรในภาพ
- เด็กๆคิดว่าเกิดอะไรขึ้น
- เด็กๆทราบได้อย่างไรว่า....

สถาบันพระมหากษัตริย์

ข้อที่ 7 สถานการณ์ที่ 7 นำมาจากคนอาบน้ำเพิ่งเสร็จ

คุณแม่เดินมาเหยียบน้ำ ทำให้คุณแม่เกือบหกล้ม คุณแม่มองไปที่พื้นมีรอยเท้าน้ำเป็นทางยาว คุณแม่เดินตามรอยเท้าไป เจอน้องอรรธกำลังยืนเช็ดตัวอยู่ที่หน้ากระจก "แม่ครับ หยิบผ้าขนหนูมาให้ผมหน่อยครับ " น้องอรรธบอกคุณแม่

คำถาม

- เด็กๆสังเกตเห็นอะไรในภาพ
- เด็กๆคิดว่าเกิดอะไรขึ้น
- เด็กๆทราบได้อย่างไรว่า....

สถาบันวิจัยธรรมศาสตร์ราชภัฏ

เกณฑ์การให้คะแนน

- 2 คะแนน หมายถึง เด็กใช้ข้อมูลจากรูปภาพและข้อมูลเหตุการณ์ที่ได้ยิน รวมทั้งใช้ประสบการณ์เดิมมาประกอบแล้วนำมาตีความได้สมเหตุสมผล
- 1 คะแนน หมายถึง เด็กสามารถตีความได้ โดยใช้ข้อมูลจากรูปภาพหรือจากเรื่องราว รวมทั้งนำประสบการณ์มาใช้ประกอบ แต่อาจไม่สมเหตุสมผล
- 0 คะแนน หมายถึง เด็กอธิบายข้อมูลที่ได้จากรูปภาพและจากเรื่องราวได้ แต่ไม่สามารถตีความได้

ภาคผนวก ฉ

ตัวอย่างภาพการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน

ตัวอย่างภาพการจัดกิจกรรมการเล่นทาน

วันที่ 1 เด็กสังเกตภาพเป็นกลุ่มย่อย ร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเด็กสังเกตภาพร่วมแลกเปลี่ยน
ความคิดเห็นเป็นกลุ่มใหญ่

วันที่ 2 เด็กฟังนิทาน และร่วมแลกเปลี่ยนสิ่งที่ได้ฟังนิทานเพิ่มเติม

วันที่ 3 และ 4 เด็กลงความคิดเห็นข้อมูล

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ นางสาวจรรุวรรณ จันจินดา
วัน เดือน ปีเกิด 7 มีนาคม 2528
สถานที่เกิด อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ประวัติการศึกษา พ.ศ. 2552 ครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
สถานที่ทำงาน โรงเรียนวัดพุ่มเรียง อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ตำแหน่ง ครู ชำนาญการ

